

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VIII. évfolyam,
79. (1651.) szám

A május 1-jei munkaszünet miatt következő lapszámunk május 2-án, szerdán jelenik meg.

BNR- valutaárfolyamok

1 euró	4,3757 ▼
1 amerikai dollár	3,3084 ▼
100 magyar forint	1,5248 ▲

Háttér 4**Romániai felmérés: toleranciából elégtelen**

A romániai állapotokra jellemző adat az, hogy a lakosság 79 százaléka nem hallott a pozitív diszkriminációról, és 43 százalékának nagyon rossz a véleménye a romákról – derül ki CSOP közvélemény-kutató intézet felméréséből.

Kultúra 6**Még három napig Szentgyörgy marad Erdély központja**

Tartalmas kulturális hetet követően még tartalmasabb vásári hétvégét ígér a Szent György Napok. Erdély legnagyobb város-ünnepének első részét hagyomány szerint a kulturális eseményeknek szentelték.

Társadalom 7**„Piknikőrök” készenlétben**

A hétvégén kezdődő négynapos vakációra nem csak a lakosság, de a különböző intézmények is fokozottan készülnek. A környezetvédelmi őrseg és az állami erdészet több mint ezer alkalmazottja fog járőrözni a legnépszerűbb kirándulóhelyek környékén, és az esetleges szemetelőköt megbírságozzák.

Vezércikk 3**Sorsközösség**

Az ellenzék most boldogan öleli keblére áruoló politikai ellenfeleit – nem egy esetben saját „tékozló fiait” –, hiszen segítségükkel többségbe kerülhet a törvényhozásban, megnyerheti a választásokat, így, hosszú kihagyás után visszatérhet a hatalom húsfazekához. Örömmámorában még nem gondol arra, hogy királysága pünkösdi lesz. ▶

Bogdán Tibor

Pengeélen a kormány

Ma szavaznak a parlamentben az ellenzék bizalmatlansági indítványáról**Fehér vagy fekete? Az ellenzéki bizalmatlansági indítvány sorsáról titkos (urnás) szavazással döntenek ma a képviselők és szenátorok**

Fotó: archiv

A szükséges 231-ből 225 „biztos” szavazatra számít ma az ellenzék a bizalmatlansági indítvány parlamenti vitáján, amelynek végkimenetele a Szociál-Liberális Szövetség (USL) több vezető politikusa szerint nem kétséges: megbukik az Ungureanu-kormány. Optimizmusukat a független honatyák tegnap estig még bizonytalan kimenetelű szavazatára és a kormánypártiak utolsó perces átállására alapozzák. A koalíció képviselői és szenátorai részt vesznek a parlamenti vitán, ám nem szavaznak az indítványról. Kelemen Hunor RMDSZ-elnök szerint nincs esély arra, hogy ma megbukjon a kormány. **3. oldal ▶**

RMDSZ: tízezer fős jelöltcsapat**ÚMSZ**

▶ „Az RMDSZ felkészült a júniusi önkormányzati választásokra, készen áll a megméretkezésre. Hiteles jelöltjeink vannak, a 2008 és 2012 között elért eredményekre és választási programunkra építünk, valamint a jelöltjeink elismertségére, megbízhatóságára” – jelentette ki tegnap Kolozsvárott Kelemen Hunor szövetségi elnök. Hozzátette: az RMDSZ 9492 jelöltet állít országsszerte, többet, mint négy évvel ezelőtt. Mindeközben Kolozsváron és Nagyváradon is vehemens adok-kapok helyzet alakult ki az RMDSZ és az EMNP között, megelőlegezve a vére menő választási kampányt. **3. oldal ▶**

Béremelés IMF-engedéllyel

▶ A közalkalmazotti bérek emelésének lehetőségéről is tárgyalt tegnap Traian Băsescu államfő a Nemzetközi Valutaalap

küldöttségével, amely felülvizsgálat céljából látogatott a fővárosba. Ez Jeffrey Franks delegációvezető utolsó látogatása. **3. oldal ▶**

Jeffrey Franks tegnap utoljára tárgyalt Traian Băsescuval

Fotó: Mediafax

Megrövidítik Budapestet?**Sipos M. Zoltán**

▶ Mindössze 19 ezer eurót fizet vissza a magyar államnak a Mátyás-szobor restaurálására küldött pénz el nem költött részéből a kolozsvári városháza az 55 789 euróból, amit a budapesti Nemzeti Erőforrás Minisztériuma követel a kincses város vezetésétől – döntötte el tegnapi ülésén a helyi önkormányzat. „Értetlenül fogadtuk a közel 60 ezer eurós összeg visszaigénylését” – nyilatkozta megkeresésünkre Csoma Botond RMDSZ-es városi tanácsos. **Folytatása a 7. oldalon ▶**

Mai mellékletünk:**úmsz színekép**

Röviden

Halálos helikopter-baleset

Lezuhant tegnap egy utasokat szállító helikopter a Tulcea megyei Ostrov közelében, a balesetben többen meghaltak – közölte több hírforrás. Az első jelentések szerint a Moldovai Köztársaságból érkező, szovjet gyártmányú, eredetileg mezőgazdasági munkálatokra használt két helikopter repült tegnap a Duna romániai térségében, amikor az egyik gép váratlanul lezuhant. A fedélzeten öt személy tartózkodott. A hírtelevíziók úgy tudják, a gépen tartózkodók közül senki sem élte túl a balesetet.

Három napig lehet még pályázni

Már csak három nap van hátra a „Szülőföldön magyarul” program pályázati határidejéből, a március 15-én indított program ugyanis április 30-án lejár. A májusi postai bélyegzővel beérkező pályázatokat érvénytelennek minősítik. A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által meghirdetett magyarországi pályázat a határon túl élő magyar óvodásoknak, iskolásoknak és felsőoktatásban magyarul tanuló fiataloknak nyújt oktatási-nevelési támogatást. A pályázat lebonyolításával megbízott Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége a tervek szerint júniusban elkezdheti a támogatások folyósítását.

Cozma-ügyben ma ítélet várható

A Marian Cozma megölése miatt folyó perben ma hirdethet jogerős ítéletet a Győri Ítéletbíróság. Az MKB Veszprém és a román kézilabda-válogatott tagját 2009. február 8-án gyilkolták meg a veszprémi Patrióta lokál előtt, a segítségére siető sporttársait, a szerb Zarko Sesumot és a horvát Ivan Pescicet pedig életveszélyesen megsebesítették.

Nőtt a Dacia forgalma

Nőtt a Renault-csoporthoz tartozó Dacia Automobile forgalma: tavaly 3,1 milliárd eurós, a 2010. évinél 15,5 százalékkal nagyobb bevételt könyvelt el a cég. A Dacia exportja csaknem 14 százalékkal nőtt, a hazai piacon pedig több mint 20 százalékkal bővültek a cég bevételei. A hazai piacon értékesített Daciák felének megvételekor használtak fel a vásárlók roncsautó-értékjegyeket. A nettó nyereség 65 millió euró volt, ami 8 százalékos visszaesést jelent az előző évhez képest. A román gyártó 328 ezer autót adott el tavaly, ennek több mint a fele a 2010-ben piacra dobott Duster hobbiterepjáró volt.

Gingrich is visszalép

Newt Gingrich republikánus elnökjelölt-aspiráns (képviselet) a jövő kedden hivatalosan is bejelenti, hogy visszalép a választási küzdelemből. A 68 éves volt képviselőházi

elnök „több mint feltehetően” azt is be fogja jelenteni, hogy támogatásáról biztosítja a republikánus elnökjelöltségért folytatott küzdelemben főként vezető Mitt Romney-t. Romney volt massachusettsi kormányzó mellett így már csak a tökéletesen súlytalan Ron Paul texasi képviselő maradt versenyben azért, hogy november 6-án a hivatalban lévő elnök, Barack Obama kihívója lehessen.

IMF: közel az egyezség

Hírösszefoglaló

► Rogán Antal realistikusan tartja, hogy két-három hét múlva megkezdődjenek az IMF/EU-hiteltárgyalások Magyarországgal, és úgy vélte, a megállapodás a második negyedév végére meg is születethet. A Magyar Országgyűlés gazdasági bizottságának fideszes elnöke egy kereskedelmi tévé tegnap reggeli műsorában megerősítette: a hitelkeret elnevezésétől függetlenül a kormány továbbra is egyfajta védőhálóként tekint a csomagra, lehívni nem szeretné. Kedvező fejlemény az

Janez Potocnik EU-biztos. Napi 15-67 ezer euró lehet a büntetés

Európai Bizottság bejelentése arról, hogy megkezdődhetnek a tárgyalások Magyarországgal a pénzügyi segítségről, ám a segítség tényleges megszerzéséhez vezető folyamat „bizonytalan lesz”,

és az EU-döntés nyomán sem múltak el az országgal kapcsolatos hosszú távú aggályok – közölte tegnap londoni állásfoglalásában a Fitch Ratings. A hitelminősítő hozzátette, hogy az EU-bejelentés hatására nem módosul a magyar adóbesorolás negatív kilátása. Az Európai Bizottság pénzügyi szankció kiszabását kéri az Európai Unió Bíróságától Magyarországra, Bulgáriára, Lengyelországra és Szlovákiára, mivel a 2010. decemberi határidőre nem ültették át nemzeti jogukba a hulladékokról szóló uniós keretirányelvet. ◀

Újabb szarkofág Csernobilban

Gy. Z.

► Csaknem ezren tüntettek tegnap Kijev központjában, az ukrán parlament épületének közelében. Azt követelték, hogy a kormány maradéktalanul fizesse ki a csernobili atomerőművi baleset következményeinek felszámolásában részt vevők rokkantsági nyugdíját. A tiltakozók azzal vádolták az ukrán kormányt, hogy a Csernobilban megnyomrodott nyugdíjával igyekszik betömni a költségvetési lyukakat.

Tegnap egyébként megkezdődött a csernobili atomerőmű negyedik reaktora fölé emelt szarkofág új védőburkolatának összerakása. Az ünnepélyes munkakezdésen – amelyet a csernobili nukleáris katasztrófa 26. évfordulójára időzítettek – jelen volt Viktor Janukovics ukrán államfő és annak a 21 államnak a nagykövete, amely anyagilag is támogatja a védőburkolat megépítését. A radioaktív anyagok kibocsátását csökkentő burok négy futballpálya nagyságú és 120 méter magas lesz. A régi szarkofág melletti területen szerelik össze, és kész állapotban tolják a betonba temetett reaktor fölé. A fővállalkozó a Novarka francia konszern, amely többtucatnyi ukrán alvállalkozót foglalkoztat. A 2015 októberéig tartó munkálatok mintegy 990 millió euróba kerülnek, az anyagi fedezet nagy részét egy 2011. áprilisi adományozói konferencián gyűjtötték össze. A csernobili atomerőmű 4. reaktorblokkjában 1986. április 26-ra virradóra történt robbanás.

Komoly hibák előzték meg a 26 évvel ezelőtti csernobili katasztrófát, az áldozatok számáról azonban máig nincs pontos adat. A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség hivatalosan 56 olyan áldozatot tart nyilván, aki bizonyítottan a robbanás következtében vesztette életét, a valós szám azonban nagyjából négyezerre tehető.

A katasztrófa egyesek szerint az üzemeltetők hibájából következett be, mások úgy tartják, hogy a szabályozórudakkal kapcsolatos tervezési problémák miatt. A szovjet kormány egyik véleménye mellett sem foglalt állást. ◀

Elkezdődött Kijev hivatalos büntetése

Lemondta május közepén esedékes ukrán utját Joachim Gauck új német államfő, aki más európai államfőkkel találkozott volna Jaltában. Döntésének oka a bebörtönzött és megbetegedett ellenzéki vezető, Julija Timosenko iránt érzett aggodalom. A politikusként gyakorlatilag Viktor Janukovics ukrán elnök bosszúhadjáratának áldozata, aki 2004-ben épp Janukovics ellen vette át a narancsos forradalom vezetését.

ban nagyjából négyezerre tehető. A katasztrófa egyesek szerint az üzemeltetők hibájából következett be, mások úgy tartják, hogy a

szabályozórudakkal kapcsolatos tervezési problémák miatt. A szovjet kormány egyik véleménye mellett sem foglalt állást. ◀

Újabb betonszarkofágot vonnak a negyedik blokk köré. Ünnepséget tartottak a jeles alkalomból

Varsó és Peking hidat épít

ÚMSZ

► Kína a következő öt évben meg akarja duplázni kereskedelmi forgalmát Lengyelországgal – közölte Ven Csia-pao kínai miniszterelnök tegnap Varsóban, a Lengyelország–Közép-Európa–Kína gazdasági fórumon elhangzott megnyitó beszédében. A kínai miniszterelnök elmondta, hogy országának és Lengyelországnak hosszú távú terve van az együttműködés elmélyítésére. Donald Tusk lengyel miniszterelnök beszédében Kínát és Közép-Európát a siker és a fejlődés jelképeinek nevezte. „Kína és a közép-európai országok reményeséget jelentenek a jövőre, az egész világ jobb jövőjére nézve” – mondta. A kelet- és közép-európai országokról szólva Tusk kijelentette, hogy ez a politikai és gazdasági stabilitás térség,

amely mind nagyobb gazdasági szerepet játszik. Ahogyan növekszik Kína jelentősége a világgazdaságban és a nemzetközi politikában, ugyanúgy növekszik a kelet- és közép-európai országok jelentősége az EU-ban és az európai földrészen – hangsúlyozta. A tanácskozáson jelen volt Orbán Viktor magyar kormányfő is, aki szerint Európát adóssághalmok alól kell kiadni, s ebben olyan szövetségekre van szükség, mint Kína. A magyar miniszterelnök úgy vélte: Európa az átépítésének sebessége és mértéke csak a második világháború utáni újjáépítéshez hasonlítható. A gazdasági témájú csúcstalálkozót Ven Csia-pao kínai miniszterelnök európai körútjának keretében szervezték meg. A tanácskozáson a térség 16 országa képviseltette magát. ◀

Vidéken mérgező a nitrit

Kovács Zsolt

► A nitrítsszennyezés veszélyeire hívta fel tegnap a figyelmet Korodi Attila környezetvédelmi miniszter a tápanyagszennyezés integrált ellenőrzéséről szóló, Kovásznán megtartott konferencián. A tárcavezető rámutatott: főként a vidéki településeken jelent gondot ez a szennyezés, mivel a gazdák a házak és a kutak közelében tárolják az istállótrágyát. A program során tájékoztat-

ják a lakosságot a problémáról, a veszélyeztetett térségekben pedig szakembereket képeznek ki, valamint módosítják a vonatkozó törvénykezést is – mondta Korodi.

A miniszter tegnap négy háromszéki település csatornarendszerének megépítését célzó szerződést írt alá Sepsiszentgyörgyön. Elmondta: Bardóc, Eszternek, Gelence és Zagonbárkány összesen 21 millió lejt kap erre a célra a Környezetvédelmi Alapból. ◀

Korodi: leállhat a roncsautóprogram

Egy nappal korábban, bukaresti sajtótájékoztatóján Korodi Attila közölte: 2012-ben leállhatják a roncsautó- és a zöldház-programot a Környezetvédelmi Alap pénzihiánya miatt. „Az idén sokkal kevesebb a rendelkezésünkre álló pénz, ezért kénytelenek vagyunk megszakítani az év elején megkezdett programot” – nyilatkozta a miniszter. Az idei roncsprogram alig hónappal ezelőtt kezdődött el, s az erre szánt alapok 30 ezer használt autó bezúzására elegendőek.

Tízezres jelöltcsapat

Folytatás a 1. oldalról

„Az RMDSZ felkészült a júniusi önkormányzati választásokra, készen áll a megméretkezésre. Hiteles jelöltjeink vannak, a 2008 és 2012 között elért eredményekre és választási programunkra építünk, valamint a jelöltjeink elismertségére, megbízhatóságára” – jelentette ki tegnap Kolozsvárott Kelemen Hunor szövetségi elnök. A Szövetségi Állandó Tanács ülését követően az RMDSZ elnöke a Szövetség választási programját és jelöltlistáit ismertette egy sajtótájékoztató keretében.

„2012-ben az RMDSZ 9492 jelöltet állít országsszerte, többet, mint 2008-ban. 13 megyében indítunk jelöltet a megyei önkormányzat elnöki tisztségére: Arad, Beszterce-Naszód, Bihar, Brassó, Hargita, Fehér, Kovászna, Kolozs, Maros, Maramaros, Szatmár, Szilágy, és Temes megyékben. A szövetségnek 317 polgármesterjelöltje lesz, 8459 helyi tanácsosjelöltje és 703 megyei tanácsosjelöltje. Ez a 2008-as arányokhoz képest növekedést mutat, hiszen idén például 500-zal több helyi tanácsosjelöltünk van” – ismertette Kelemen Hunor.

Kolozsváron nem lesz közös jelöltlista

Sikertelenül zárultak tegnap a három magyar párt Kolozs megyei vezetőinek tárgyalásai, így már biztosnak vehető, hogy nem lesz közös tanácsosjelölt-listája az RMDSZ-nek, az EMNP-nek és az MPP-nek. Az egyeztetés után mind az RMDSZ, mind pedig az EMNP közleményében a másik felet okolta az összefogási próbálkozás kudarcáért. Máté András Levente, az RMDSZ Kolozs megyei elnöke szerint az EMNP és

az MPP elutasította a szövetség „méltányos ajánlatát”, hogy a települési választási jele alatt közösen kérjék a kolozsvári magyarok szavazatát. „Úgy ítéljük meg, a jelenlegi helyzetben nem engedhetjük meg magunknak, hogy választóinkban zűrzavart keltsünk, és ebből adódó távolmaradásuk révén kockára tegyük képviselői esélyeinket a helyi testületekben” – fogalmazott Máté.

Ezzel szemben az EMNP „közös, koalíciós lista létrehozását, teljes összefogást” ajánlott. Továbbá készek lettek volna támogatni az RMDSZ polgármesterjelöltjét és megyei tanácselnökjelöltjét is. „Az EMNP nem mond le az új egység megteremtéséről, ezért folytatja együttműködési tárgyalásait az MPP kolozsvári szervezetével, a civil szervezetekkel, az erdélyi magyar egyházakkal” – fogalmaznak a néppártiak.

Tőkés nem büszke az RMDSZ-esekre

Ugyancsak tegnap Tőkés László, az EMNP védnöke Nagyváradon indított vehemens támadást az RMDSZ országos és partiumi vezetői ellen. A sajtótájékoztató keretében közzétett „Nagyvárad nyilatkozat” szerint a nagyvárad magyarság nem lehet büszke a magyar vezetők eddigi teljesítményére, ezért a közösségből sokan román jelöltekre készülnek szavazni a júniusi helyhatósági választásokon. A dokumentum szerint a város és a megye vezetőségében magyarok által betöltött kulcspozíciók ellenére a magyar érdekképviselet nem volt képes olyan szervezeti és szakmai teljesítményt nyújtani, amely arról győzte volna meg a nagyváradiakat, hogy érdemes magyar politikus kezébe adni a város irányítását.

Tőkés állításaira Szabó Ödön, az RMDSZ Bihar megyei ügyvezető elnöke rendkívüli sajtótájékoztatót tartott. Elmondta, az RMDSZ-jelölteket két évtizede előválasztással választják ki, amelyre bármely, szavazati joggal rendelkező helybéli jelentkezhet, így a módszer teljesen demokratikus. Hozzátette, rekordrésztvétellel bonyolították a szavazást a legtöbb településen. Az öt ért vádakra Cseke Attila, az RMDSZ nagyvárad polgármesterjelöltje közleményben válaszolt, felszólítva Tőkést Lászlót, hogy hozza nyilvánosságra azokat a korrupciós ügyeket a bizonyítékok társaságában, amelyekhez neki köze lenne. „Tölem idegen ez a típusú politizálás. Ezért, a továbbiakban nem kívánok ilyen hangvételű nyilatkozatokra reagálni, ez az első és utolsó alkalom, amikor megteszem” – szögezte le Cseke. ◀

Kelemen Hunor RMDSZ-elnök bizik a szövetség jelöltjeinek elismertségében, megbízhatóságában

Fotó: Sipos M. Zoltán

Béremelés IMF-engedéllyel

ÜMSZ

▶ A közalkalmazotti bérek emelésének lehetőségéről is tárgyalt tegnap Traian Băsescu államfő a Nemzetközi Valutaalap (IMF) bukaresti küldöttségével, amely felülvizsgálat céljából látogatott a fővárosba. A csütörtöki megbeszélésről az elnöki hivatal adott ki közleményt, amely megemlíti, hogy a tárgyalásokon szó esett egyebek között a bérek emelésének lehetőségéről, miután a kormány 2010-ben 25 százalékkal csökkentette azokat. Ebből 2011 elején mintegy 13 százalékot visszaadtak, és még körülbelül ugyanennyit kellene kapniuk a közalkalmazottaknak ahhoz, hogy fizetésük ismét elérje a 2010-es szintet. Románia az Európai Bizottságot is értesítette már szándékáról, hiszen a legutóbb frissített konvergenciaprogramba is belefoglalta a bukaresti kabinet, hogy az év második felétől béremelést tervez. A megbeszélés elején Băsescu arról biztosította az ország nemzetközi hitelezőit, hogy Bukarest az idén is betartja a pénzügyi fegyelmet annak ellenére, hogy választási évben ez nagy kihívást jelent. ◀

Pengeélen Ungureanu kormánya

ÜMSZ-összeállítás

▶ Az ellenzék tegnap esti nyilatkozata szerint csupán „néhány” támogató voksra volt még szükségük ahhoz, hogy a bizalmatlansági indítványról szóló mai parlamenti szavazáson megbuktassák az Ungureanu-kormányt. Pontos számot a Szociál-Liberális Szövetség (USL) politikusai azért nem tudtak mondani, mert az utóbbi napokban folyamatos volt a migráció a kormánypártokból a szociáldemokraták és a liberálisok irányába, s a független honatyák szavazata az utolsó pillanatig bizonytalan volt.

Hat szavazat hiányzik?

Az USL társelnöke Victor Ponta tegnap délután azt nyilatkozta, hogy az ellenzék képviselőinek és szenátorainak száma már 225-re nőtt. A kormány megbuktatásához 231 szavazatra van szükség. A politikus közölte, bár a szavazás titkos, mind a 225 ellenzéki honatya felemelt kézzel megmutatja, hogy milyen színű golyót helyez el az urnákban. Ponta szerint erre azért van szükség, hogy ellensúlyozzák azt az ellenzéki „propagandát”, misze-

rint az indítványt még az USL politikusai sem támogatják mindannyian. A Nemzeti Liberális Párt alelnöke, Dan Radu Ruşanu szerint csupán négy szavazat hiányzik ahhoz, hogy megbuktassák a kormányt. Az ellenzéki politikus a független honatyák várható támogatására alapozta optimizmusát. A parlamentben jelenleg összesen 11 független képviselő és szenátor tevékenykedik, a Mediafax kérdésére pedig hárman közölték: megszavazzák az indítványt, többen pedig azt nyilatkozták, hogy csak az utolsó pillanatban döntenek el, miként járnak el.

A koalíció a padban ül

A kormánypártok képviselői és szenátorai – akárcsak a korábbi ellenzéki indítványokról szóló szavazásokkor – ma részt vesznek az ülésen, ám nem járulnak az urnák elé – közölte tegnap a koalíció döntését Vasile Blaga. A szenátus demokrata liberális házelnöke elismerte, megtörténhet, hogy a nemzeti kisebbségek képviselői nem tartják be a koalíciós egyezséget, és mégis leadják a szavazatukat, ám szerinte a kormány megmaradása mellett vok-

solnak majd. Blagának meggyőződése, hogy az Ungureanu-kabinet a helyén marad, a bizalmatlansági indítvány kudarcba fullad.

Kelemen optimista

Hasonlóan vélekedett tegnap Kolozsvári sajtótájékoztatóján az RMDSZ elnöke is. Kelemen Hunor szerint a koalíciónak megvan a többsége, és nincs esély arra, hogy a bizalmatlansági indítványt megszavazzák. „Mindez abban az esetben, ha a koalíció fegyelmezetten működik, ha nem lesznek árulások, utolsó perces átállások, és ha a koalíció képviselői és szenátorai nem a koalíció ellen, hanem mellette szavaznak. Ebben a pillanatban megvan a kormányzás folytatásához szükséges szerény többség a parlamentben. Az RMDSZ képviselői és szenátorai jelen lesznek, biztosítjuk a működéshez szükséges kvórumot, felszólalunk a parlamenti vita során, elmondjuk a véleményünket a bizalmatlansági indítványról és az ország helyzetéről, és biztosan nem szavazunk a kormány, a koalíció ellen” – szögezte le Kelemen Hunor. ◀

Sorsközösség

Bogdán Tibor

Árulót kiáltanak a demokrata liberálisok – mintha csak korábbi önmagukat vádolnák. Mintha megfeledeztek volna arról, hogy saját pártjukat is „pártütők” segítségével hozták létre, erősítették

meg. A Demokrata Liberális Párt egyrészt a Nemzeti Megmentési Frontból kivált – azaz tömörülését eláruló – politikusok által létrehozott Demokrata Pártból jött létre, és azt később a nemzeti liberálisoknak háttá fordító, azaz a hűségéigyszentén nem sokat adó érdekberekből álló Liberális Demokrata Párt beolvadásával erősítették meg. Ideológia híján pedig a távozóak mindössze egy „L”-betűt vittek magukkal korábbi pártjukból. Jó üzletet kötöttek, hiszen cserében – Traian Băsescu államfő árulókat jutalmazó hathatós közbenjárásával – fontos tisztségeket, a párt választási listáin befutó helyeket, mindezzel pedig hatalmat jelentő pénzt, és pénzzé válható hatalmat kaptak. Értelmetlen tehát mostani felháborodásuk, a „tavaszi dezertálás” miatt, hiszen az árulók hivatása éppen az árulás. Eddigi pályafutásuk ismeretében teljesen természetes, hogy menekülnek a sülyedő (párt)hajóról, hogy majd az ellenzék soraiban folytassák ugyanazt, amit a kormánypártban tettek: (ideiglenes) pártjuk utasításának megfelelően szavazzanak, a pártklientúra iratlan szabályait betartva kényelmes színekirányban helyezték el rokonait, érdekszférájukhoz tartozó embereiket, mindeközben persze saját fenekétlen zsebükről sem megfeledezve. Igazság szerint nem is tekinthetők ők árulóknak, hiszen semmit sem árultak el. Nem volt ideológiájuk, doktrínájuk, hitük, amihez hűségük maradhattak volna, cserében viszont nem tántorodtak el egyetlen céljuktól, a harcólástól és az azt lehetővé tevő hatalom megtartásától. Árulás esetén csupán a szószegésnek, a lopásnak, a csalásnak fordíthattak volna háttat, gesztusuk tehát egyenesen üdvözölhető lett volna. Csakhogy minderről szó sincs, hiszen nyilvánvalóan azért álltak át a választásokat feltehetően megnyerő szociáldemokratákhoz, nemzeti liberálisokhoz, konzervatívokhoz, hogy továbbra is zavartalanul hazudozhassanak, dezsmálhassák a közpénzeket, becsaphassák választóikat. A Szociál-Liberális Szövetség most boldogan öleli keblére áruló politikai ellenfeleit – nem egy esetben saját, megtérvő „tékozló fiait” –, hiszen segítségükkel csakhamar többségbe kerülhet a törvényhozás mindkét házában, megnyerheti a választásokat, így, hosszú kihagyás után visszatérhet a hatalom hűsöfakékához. Örömmámorában még nem gondol arra, hogy királysága pünködsdi lesz. Aki egyszer már elárult valakit- valamilyen megteszi másodsor, akárhányszor csak szükséges a fennmaradásához. Nem kétséges tehát, hogy az árulók építő szociál-liberálisok sem kerülhetik el az árulókból lett demokrata liberálisok sorsát.

Román lapszemle

Az ellenzék által beterjesztett tanügyi törvénytervezet megkönnyítené a magán-egyetemek felszámolását, figyelmen kívül hagyva az ott tanuló diákok érdekeit. (Evenimentul Zilei) ▶ Várhatóan 51 százalékkal nő 2012-ben Sierra Leone GDP-je. A világ legnagyobb gazdasági növekedése Frank Timiş román üzletembernek köszönhető, aki tavaly Tonkoliliben elkezdte a 10 milliárd tonnás vasércártalék kitermelését. (Capital) ▶ Florin Călinescu színész értetlenül áll 24 éves fia öngyilkossága előtt. A televíziós műsorvezető szerint semmi nem jelezte előre a tragédiát, gyereke kiegyensúlyozott, sikeres fiatal színész volt. (Adevărul) ▶ A román értelmező szótár legújabb kiadásában finomították a cigány szó jelentését. További 30 szócikket úgy módosítottak, hogy annak magyarázata ne legyen sértő a roma kisebbség számára. (Jurnalul Național)

Felmérés: toleranciából elégtelen

A romániai állapotokra jellemző adat az, hogy a lakosság 79 százaléka nem hallott a pozitív diszkriminációról, és 43 százalékának nagyon rossz a véleménye a romákról.

Bogdán Tibor

Hogyan látja Románia lakossága a diszkrimináció kérdését és miként viszonyul a jelenséghez – ezt kutatta az Országos Diszkrimináció Elleni Tanács megrendelésére készült legfrissebb felmérésében a TNS CSOP közvélemény-kutató intézet.

Erős romaellenesség

A felmérés tanúsága szerint a hátrányos megkülönböztetés tekintetében nem történt lényeges javulás Románia uniós tagságának öt éve alatt. Mi több, 31 százalék egyenesen azt állítja, hogy az uniós tagság idején fokozódott a romákkal és az idősekkel szembeni diszkrimináció. A mintacsoport több mint fele mindezt a gazdasági helyzet megromlásával, a válsággal magyarázza, 33 százalék ellenkező véleményen van.

A diszkriminációt valós problémának tartja a lakosság nagyobbik része: 51 százalék állította azt, hogy a jelenség az ország időszerű gondjai közé tartozik. Ezzel szemben 44 százalék csak kis és igen kis mértékben véli jelentősnek a problémát. A hátrányos megkülönböztetés a mintacsoport tagjainak 49 százaléka szerint gyakori, illetve nagyon gyakori jelenség Romániában, 11 százalék úgy véli, hogy ilyesmi csak nagyon ritkán vagy egyáltalán nem fordul elő.

A jövőt illetően a vélemények megoszlanak: 20 százalék szerint a jelenség várhatóan gyakoribbá válik, 15 százalék szerint ritkább lesz, 51 százalék meggyőződése, hogy megmarad a jelenlegi szinten.

A közvélemény-kutatásból kitűnik, hogy az országban még mindig erős az intolerancia a különféle kisebbségekkel szemben. A legna-

gyobb elutasítás a romákkal szemben nyilvánul meg: a megkérdezettek 43 százaléka van rossz és nagyon rossz véleménnyel róluk. A romák jó tulajdonságai között 64 százalék első helyen az összetartást említi, 29 százalék merésznek és bátornak mondja a romákat, 18 százalék pedig magabiztosnak tekinti őket. Rossz tulajdonságaik közül a megkérdezettek 46 százaléka a lustaságot, 45 százaléka az agresszivitást, 35 százaléka a becsületesség hiányát említi a leggyakrabban.

A lakosság nem egészen 50 százalékát zavarja a roma etnikumú személy közelsége, kevesebb, mint ötven százalék állítja ennek ellenkezőjét.

Ugyanakkor a megkérdezettek túlnyomó többsége elismeri, hogy a hátrányos megkülönböztetésnek kitett társadalmi kategóriákat elsősorban a romák alkotják, majd a testi és szellemi fogyatékosok, a HIV-fertőzöttek, a hajléktalanok, az árvák a drogfüggők következnek a sorban. A magyarokról 5 százaléknak van nagyon jó, 31 százaléknak jó, 13, továbbá 3 százaléknak rossz, illetve nagyon rossz véleménye, 41 százalék

semleges álláspontra helyezkedik, a zsidóság esetében a számsor így alakul: 4, 33, 41, 6 és 2 százalék.

Munkalehetőség és diszkrimináció

A HIV-fertőzöttek, illetve AIDS-betegek esetében 77 százalék úgy véli, ők nehezebben találnak állást egészséges társaiknál. Az elhelyezkedés tekintetében 69 százalék elismeri, hogy a román nemzetiségűek könnyebben találnak munkát a romáknál, 54 százalék látja úgy, hogy a magyar kisebbségnek azonos esélyei vannak az alkalmazásnál a románokkal és mindössze 38 százalék állítja ennek ellenkezőjét, 3 százalék pedig egyenesen a magyar ajkúak előnyéről beszél. Vallás és nem szerint vizsgálva az elhelyezkedési lehetőségeket, a lakosság ilyen vonatkozásban nem értekel különösebb különbséget. Így 79 százalék van azon a véleményen, hogy mind az ortodox, mind a más vallásúak egyforma eséllyel találhatnak munkát; 65 százalék látja úgy, hogy ilyen szempont-

ból teljes az egyenlőség a nemek között és csupán 24 százalék ismeri el a férfiak előnyösebb helyzetét.

Ennek ellenére 34 százalék állítja, hogy általában véve létezik a diszkrimináció férfi és nő között. Ez 58-58 százalék szerint elsősorban a munkahelyen, illetve a vezetőségi tisztségek megszerzésében nyilvánul meg, 54 százalék szerint a politikai életben mutatkozik meg.

A lakosság 62 százaléka a férfit tekinti családfőnek, több mint fele pedig a háztartási munka elvégzésére korlátozóna a szexuális nem képviselőinek tevékenységét.

Mi számít diszkriminációnak?

Az Országos Diszkrimináció Elleni Tanács létezéséről a lakosság 49 százaléka hallott; 65 százaléka úgy tartja, hogy az intézmény eleget tesz a hátrányos megkülönböztetés leküzdésében ráháruló feladatoknak, 20 százalék bízik a tanácsban. A megkérdezettek több mint egyharmada szerint a tanácsnak elsősorban a diszkrimináció megelőzésével kellene

foglalkoznia, 23 százalék a diszkrimináció kivizsgálását és megbüntetését, 17 százalék pedig a hátrányos megkülönböztetéses jelenségekkel való tájékoztatást jelöli meg az intézmény legfőbb feladatául.

A felmérés készítői azt is megvizsgálták, mit tart diszkriminációnak a lakosság. Ezek szerint 90 százalék annak tekinti azt, ha egy romát etnikuma miatt elbocsátanak állásából; 86, továbbá 84 állítja ugyanazt abban az esetben, ha egy terhes nő munkaszerződését várandósága miatt bontják fel, illetve ha egy idős személyt kora miatt nem alkalmaznak. Ugyanennyien tekintik hátrányos megkülönböztetésnek azt, ha egy HIV-fertőzött gyermeket nem fogadnak be az iskolába, 85 százalék lát diszkriminációt abban, hogy egy fizikai vagy szellemi fogyatékos nem engednek a korának megfelelő más gyermekekkel játszani.

A romániai állapotokra jellemző adat az, hogy a lakosság 79 százaléka nem hallott a pozitív diszkriminációról, és mindössze 16 százaléka állítja ennek ellenkezőjét. ◀

Értékválság vagy paradigmaváltás?

ÚMSZ

„A szólásszabadság kérdése ma talán időszerűbb, mint máskor, hiszen ma nemcsak a sajtószabadság, de az egész európai demokratikus értékrend is egy hangsúlyos értékválságon megy keresztül. Míg a kilencvenes években egyértelműnek látszott, milyen értékrendet kell magunkévá tennünk, úgy tűnik, hogy mire mi is részeseivé váltunk ennek az európai közösségnek, éppen ezeket az értékeket kérdőjelezzik meg nagyon sokan, beleértve a sajtó szerepét, a sajtó függetlenségét, objektivitását és korlátait is” – jelentette ki Markó Béla, a Kós Károly Alapítvány elnöke szerdán este, egy Marosvásárhelyen tartott közéleti fórumon.

A szólásszabadság korlátairól szóló, a Kós Károly Akadémia Alapítvány és az Erdélyi Magyar Televízió (ETV) által közösen szervezett kerekasztal-beszélgetésen Majtényi László, az ORTT volt elnöke, Kós Anna televíziós főmunkatárs, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem dékánja, Kovács Péter, az RMDSZ főtítkára, valamint Szász Attila, a Marosvásárhelyi Rádió magyar adásának megbízott főszerkesztője értekezett az erdélyi magyar sajtó helyzetéről, a médiavilágban jelentkező új kihívásokról és a szólásszabadság időszerű elméleti és gyakorlati vonatkozásairól. Moderátor Gáspárik Attila, a marosvásárhelyi Nemzeti

Fotó: Antal Erika

A marosvásárhelyi kerekasztal-beszélgetés házigazdája Markó Béla (álló) volt

Színház főigazgatója, az Országos Audiovizuális Tanács volt alelnöke, házigazdá pedig az alapítvány elnöke, Markó Béla volt.

„Hazudni márpedig nem szabad”

„Ma is érvényes Deák Ferenc megállapítása a sajtótörvényről, miszerint a sajtótörvénynek egyetlen mondatot kellene tartalmaznia: azt, hogy hazudni márpedig nem szabad. A mai kor kérdése azonban az, hogy szabad-e igazat mondani a sajtóban” – mondta Majtényi László. A magyarországi médiászakember, aki

átfogó képet nyújtott az 1989 előtti és utáni magyarországi sajtó helyzetéről, kifejtette, korántsem elégedett a magyar médiaállapotokkal, hiszen ma egyértelműen politikai és gazdasági tényezők korlátozzák a magyar sajtó szabadságát.

A magyar közszolgálati média politikai okokból nem szabad és egyáltalán nem hiteles, a kereskedelmi médiumok egy részének szabadságát, az objektív tájékoztatást pedig az őket birtokló tulajdonosi körök, vállalkozások révén gazdasági szempontok korlátozzák. „Ma azonban korszakváltáshoz érkezünk, amikor a

ség a jogállam és nem jogállam között az, hogy egy jogállamban következményei vannak a sérelmeknek” – mondta a médiászakember.

Erdélyi sztereotípiák

Kós Anna úgy értékelte, a politikai és gazdasági oldalról történő korlátozási törekvések mellett főként az öncenzúra az, amely szintén jelentősen gyengíti a sajtó szabadságát. Nem kevésbé ártalmas lehet a sztereotípiák alkalmazása az újságírásban. Erre példaként a főként a *Duna Televízió* által generált Erdély-imázst említette, amely az erdélyi magyarokat „skanzenben élő, ökrös szerkezetű embereként mutatja be, és ezt az imázst az erdélyi tudósítók előszeretettel táplálják, mintegy megfélemlítő elvárásainak. Romániában van sajtószabadság, csak nem szabad a sajtó – mondta Kovács Péter főtítkár, aki szerint ez az ellentmondás csupán látszólagos, hiszen ma Romániában bármilyen témáról lehet írni, amennyiben az adott téma – a politikai, gazdasági érdekeltségekből fakadóan – megfelel valamelyik lapnak. Kovács Péter szerint egy másik anomália, hogy Romániában nem eldöntött kérdés még, maga a szakma határozza meg az általa előállított sajtótermékek színvonalára, hitelességére vonatkozó mércét, vagy teljességgel az olvasók igényeire kíván válaszolni. „Pontosabban, ki nevel

kit: a sajtó a népet, vagy a nép a sajtót?” – tette fel a kérdést a főtítkár.

Paradigmaváltás

Gáspárik Attila szerint a sajtó ma egy paradigmaváltáson megy keresztül, ugyanis az internetalapú információközlés kifejlődésével a hagyományos értelemben vett sajtó szerepe csökken, ez tovább nehezíti az erdélyi magyar sajtó helyzetét, amely amúgy sem képes önálló módon megállni a szűk médiapiaccon.

Szász Attila szerint a romániai tapasztalatok azt mutatják, hogy a sajtópiacot uraló kereskedelmi média számára nem elsősorban a szabadság kérdése a legfontosabb, hanem a profit. A Marosvásárhelyi Rádió magyar adásának megbízott főszerkesztője szerint Romániában a sajtó bulvárosodása, az ebből kifolyólagos kényszerű, a folyamatos szenzációhajhászás, a magánéletet sértő információk terjesztése rontják a médiavilág hitelét.

Pozitívumként hangzott el, hogy az erdélyi magyar lapok etikai-erkölcsi értelemben konzervatívabban a romániai vagy a nyugati országok sajtójához képest, ennek bizonyítéka az is, hogy az elmúlt húsz év alatt bulvársajtó nem honosodott meg Erdélyben.

A beszélgetésről készült felvételt az Erdélyi Magyar Televízió április 30-án hétfőn 8-tól közvetíti. ◀

Laptop

A nap címe. Anastase csodával határos módon túléli a mérszárlást, Iulian Leca, *Ziare.com*

Magyarzat. Mi derülhet ki egy heves vérű sakál és egy buta tyúk vitájából, viszállyából: ezt írja meg a sajtófigyelő portál szerzője. Victor Ponta pillanatok alatt elhíresült felelőtlen megjegyzéséről van szó, miszerint egyes – persze pédélés – politikusokat (mintha) lelőni sem lehet. Persze szó sincs halálos fenyegetésről vagy akár felbujtásról, csak egy hülye metaforáról, a gyűlöletbeszédhez közel eső óvatlan nagyotmondásról. Amiért véleményünk szerint Victor Pontának azonnal bocsnátot kellett volna kérnie. Na de jön Roberta Anastase, és mint egy fellökés után percekig fetrengő focista, hisztériásan azt állítja, hogy nekije halálfélelme van, mert az életére tör az ellenzék vezére. Tény, hogy az ilyen beszédet ki kell zárni a politikai életből. (Akármennyire kifejezi egyes felhergelt kibickek, értsd választók idegállapotát, illetve pont azért.) No de mi legyen az Anastase-félékkel, akik rátesznek egy lapáttal hisztériából? Amikor e sorokat írjuk, még nem pofozott fel senki senkit, de hátha a szavazás alatt a parlamentben tömegverekedés tör ki, s előkerül néhány sörnyítő és kötőtű is... Ön kinek szurkol?

Minden vagy nem semmi. Sok mindenre magyarzat az utóbbi napokban a bizalmatlansági indítvány. A nagyobbik kormánypárt kebelében megoszlanak a vélemények: egyesek szerint sikerül az ellenzéknek megbüntetni és leváltani a kormányt, mások szerint nem. A lécz rezeg, valóban, az izgalom maximális. (Írja a *Curierul Național* is.) Ha a kormány marad, köszönetet mondhat az RMDSZ-nek. Ha az ellenzék kormányra kerül, ígérete szerint azonnal törvényt hoz a parlamenti képviselők ide-oda vándorlásának megtiltására.

A csábító megérdemelt büntetése. Ion Barbu a tegnapi *Adevărul*-ban filozofikus hangot üt meg. Karikatúráján ketten poharaznak, beszélgetnek: „Tudd meg, ha egy párt elcsakliztél egy parlamenti képviselőt, nincs kegyetlenebb büntetés annál, hogy hagyod...”

A nap álhíre. A világ nem dől össze.

Minden napra egy mondat

„Az értelem már önmagában is bizonyos túlzás, és megbontja az arc harmóniáját. Mihelyt leül az ember gondolkodni, csupa orr lesz, csupa homlok vagy más efféle szörnyűség.”
Oscar Wilde

Újjonc

Horváth Szekeres István

Távlatosan

SZELLEMI DÉZÉS

Az erőszakmentesség nem azt jelenti, hogy közömbösséget kell mutatnunk a problémákkal szemben. Ellenkezőleg, fontos, hogy teljes odaadással foglalkozzunk velük. Csak ezt úgy kell tennünk, hogy ne csak a mi hasznunkra váljon. Nem szabad megsértenünk mások érdekeit. Az erőszakmentesség emellett nem csupán az erőszak kiküszöbölése; tartalmazza a könyörületességet és a gondoskodást is. (...)

Hogyan fogjunk hozzá? Saját magunkkal kezdhethetjük. Meg kell próbálnunk nagyobb távlatokban gondolkodnunk, és az adott helyzetet minden szögéből meg kell vizsgálni. Főként akkor, ha problémákkal szembesülünk, hajlamosak vagyunk arra, hogy csak saját nézőpontunkból mérlegeljünk. Sőt, gyakran szándékosan figyelmen kívül hagyjuk a helyzet más aspektusait. Ez gyakran rossz következtetésekhez vezet. Ezért fontos, hogy szélesebb perspektívákban lássuk a dolgokat.

Rá kell ébrednünk, mások is a társadalom részét képezik. Gondoljunk úgy a társadalomra, mint egy testre, melyhez elválaszthatatlanul hozzátartozik a lába, a keze; és a láb, a kéz más-más szerepet kap működésében. Ha valami történik a lábbal, a kéznek kell lenyúlania segítségért nyújtani. Hasonlóképpen, ha a társadalomban következik be valami baj, akkor a mi dolgunk, hogy kiküszöböljük azt. (...) Törődünk kell a környezetünkkel is. Az otthonunk – egyetlen otthonunk! (...) Azt hiszem, a mi kis kék bolygónk tökéletesen megfelel nekünk. Ha tönkretesszük, vagy nemtörődömségből nagy kárt teszünk benne, akkor hova mehettünk? Saját érdekünkben óvnunk kell környezetünket.

A Dalai Láma: Nyitott szívvel
Fordította: Frigyk László

Úti élmény

Az újvárosi állomásról autóstoppal megyek a kőszegi remetei szőlőhegynek. Az Avasei belseje felé tartó kocsik a vasúti átkelőnél kötelezően megállnak, nem gond a továbbjutás. Nem volt rá példa, hogy az avasi román autósok (hetven százalékuk nyugaton dolgozik) pénzt fogadtak volna el tőlem. Mind azt válaszolják: szívesen, máskor is! Rendszerint megkérdeik: minek köszönhető, hogy a remetei alsóbb rendű út észrevehetően jobb állapotban van, mint az országos jelentőségű főút, amelyről Újvárosban letértek? Válaszom: „Az RMDSZ-nek, még pontosabban Markó Bélának!” Aztán csodálkozó érdeklődésükre elmondom, hogy négy éve, az akkori választások előtt, Markó Remetén járt és népgyűlésen találkozott a falu lakosságával, akik leginkább az újvárosi út rossz állapotára panaszkodtak. Az elnök úr megígérte, ha jól szavaznak, akkor mielőbb rendbe teszik az utat. Miniszterelnök-helyettesként joga volt ilyesmit ígérni.

A végrehajtás Csehi Árpád megyei tanácselnökre maradt, aki azért is fontosnak tartotta a nagyjavítást, mert a Remete fölött áll Erdély egyetlen Széchenyi István tiszteletére (még 1861-ben!) emelt szabadtéri emlékoszlopa, amelynél rendszerint az ő jelenlétében minden szeptember első szombatján Kárpát-medencei ünnepségen idézzük meg a reformkor legnagyobb alakjának szellemiségét. Az akkori közvetlen beszélgetésen a szövetségi elnök megemlítette: Panek Zoltán író barátja sok szépet mesélt neki gyermekkori élményei nyomán (apja molnár volt a helyi malomban).

Kőszegremetéről, ahova nyaralni járt. Azt tőlünk tudta meg, hogy Remete hamarabb állított Paneknek emléktáblát, mint Kolozsvár (ha egyáltalán állított!), ahol legtöbbet élt és alkotott.

Mivel a kisebb közösségek jobban megőrzik a neves emberek emlékét, csaknem biztosra vehető: annak okán, hogy egy évig Remetén tanított, Kocsis István József Attila-díjas írónak is hamarabb lesz márványtáblája a kis avasi magyar faluban, mint Kolozsváron vagy Budapesten, ahol negyedszázada él. De azt is le merem írni: ha Markó Béla akár egy szűkebb nyarat itt töltene, aminek két-három versben is nyomát hagyná, előbb felkerülne neve vendéglátó házában falára, mint a kézdivásárhelyi és marosvásárhelyi otthonára.

S persze, az út... Jó emlékeztetni nemcsak a remeteiket, de sok száz erdélyi magyar falu lakosságát: mi mindent köszönhetnek az RMDSZ parlamenti és kormányzati jelenlétének! Jó utakon kívül új iskolákat, ivóvizet, sportcsarnokot, templomfelújításokat, s erősebb anyanyelvet! Különben az a két avasi legény, akivel legutóbb utaztam, azt mondta: ha az RMDSZ így betartja szavát, akkor megfontolják, hogy ők is rászavaznak! Csak rajta!

Sike Lajos

Dohányzik és pisil?

Nézem, nézem a rajzot a székely legénykéről, akinek ruházatát a jövő hónap közepén a brüsszeli pisilő kisfiú szobra fogja viselni, és csak nem megy valami a fejembe. Tényleg lehetséges, hogy ekkorát sercintsünk a nagy európai folyamba, és a legényke baljában valóban cigarettát díszel? Most, amikor végre egyre több országban tiltják be a nyilvános pöfékelést? Mert igaz, hogy az aprócska szobor sem követ el valami túlságosan illedelmes cselekedetet, de az egészben mégis ott van a kellő (és megbocsátó) bájj. Hanem a dohányzás, az a bűdös bagó, az bizony nem EU-konform.

Hacsak nem székely (magyar) virtusról van itten szó – az európai statisztikák tanúsága szerint mind Románia, mind pedig Magyarország élen jár a bagózásban –, hogy majd mi megmutatjuk azoknak a burzsujoknak, hol is lakik az Úristen. Történelmi tanulmányaimból, amelyeket a múlt század dicső hatvanas éveiben folytattam, még jól emlékszem arra a

Gyulay Zoltán

részre, amikor Kolumbusz Kristóf meghódítja Amerikát. Útjának gyümölcssei közé tartoztak a gyarmatárúk, közéjük pedig a dohány; a kereslet-kínálat korai gyakorlata alapján természetesen borsos áron (hogy stílusos maradjak), ezért a dohányzás priviligiuma megmaradt az uraknak, a pór-nép számára pedig egyenesen törvények tiltották az élvezetét – mondta rosszállóan a történelem-tanárnok, és nagyot szítpantott a kezében tartott staubból, mivel akkoron már bárki szabadon rongálhatta a saját és a másoddohányosok tüdejét. Akár tanórán is.

A diákvirtus azt kívánja, hogy a szünetekben ő maga is rágyújtson, hol máshol, mint természetesen a WC-n, bár őszintén megvallom, ennek a rossz szokásnak én soha nem hódoltam. Úgy voltam vele, mint a szexszel: kacérkodtam ugyan a gondolattal, de minek sietni? Általános másodikba jártam, amikor szereztem egy szálat. A szüleim átugrottak szomszédolni, én pedig rágyújtottam. Az első slukk után behajítottam a játékvárom hátsó ré-

szébe gondosan odahelyezett pohár vízbe, és a projektet későbbre halasztottam. (Házatértük után nemdohányzó szüleim úgy tettek, mintha semmi bűzt nem éreznének, de gyanúsán sokszor elmentek a játékvár mellett.) És a szex? Persze, hogy játszottam a lányokkal papás-mamást meg orvosost – egészen addig, amíg valamelyik felnőtt ránk nem nyitott. Ezt a projektet is elnapoltam. Már dolgoztam, amikor féllégálmán (értsd: a szüleim előtt titkolva) ismét cigarettához nyúltam. És egyre többet és többet szívtam. Már nemcsak cigarettát, hanem szivart és időnként pipát is. (Szivarjaim nagy többségét Kubából hoztam, menet közben óvatlanul miami barátaimnál felejtettem. Utánam küldték: felét kicserélték gyöngye hollandra.) Már el-elkezdtem a napi negyedik doboz cigit is fölbontani (édesapám mértéke szerint), amikor hirtelen megcsömöröltem, és elnyomtam. Ahogyan édesapám ötvenhárom évesen. Pedig akkor már régóta a legkárosabb fajtát szívtam: mentolosat. De mert egy szippantás után arra kényszerül-

És elkezdtem magam sokkal kellemesebben érezni, nemcsak fizikálisan, hanem mentálisan is.

tem, hogy elnyomjam, megfogalmazódott bennem a gondolat: maradjunk is így! És elkezdtem magam sokkal kellemesebben érezni, nemcsak fizikálisan, hanem mentálisan is: végre elmúlt az a szorongató érzés, amely elfogott, valahányszor olyan társaságba keveredtem, ahol az egyedüli bagós én voltam.

Azóta megrögzött antinikotinista vagyok, aki nem tudja megérteni, hogy a tiltó törvények hatására immár zárt helyre (néha egyenesen a tilosban járva, és felnőttként a WC-be) kényszerülve miért érzik sokan úgy, hogy munka közben staubnyi szünetet tartva elmennék rossz levegőt szívni. Szenvedélybeteg vagyok – mondom ilyenkor a szemükbe, amellyel még csak meg sem szegyenülve csupán a sűrű füst okozta irritáció miatt pislognak olyan sűrűn.

Milyen pályát fog ez a székely legényke cigarettával a kezében befutni? Kérlek, nyugtassatok meg, hogy pusztán a rajzon egy mégoly fölösleges folthatásról van szó, és a brüsszeli kisfiú nem kényszerül majd a WC-re, még ha épp a kisdolgot végzi is. Egyebekben jelentem, hogy a szex projekt – már tisztesség ne essék szólván – ezzel szemben változatlanul aktuális.

Röviden

Moldvai csángó táncok Csíkszeredában

Moldvai csángó tánc házzal várják az érdeklődőket április 30-án, hétfőn 17 órától a csíkszeredai Városi Művelődési Ház Hunyadi László kamaratermében. A táncokban a Magyarországról érkező Berka együttes muzsikál. Ott lesznek a csíkszeredai csángó bentlakás diákjai is. A 2008-ban alakult Berka Együttes a moldvai és gyimesi csángó népzene egyik legfiatalabb és legenergiusabb formációja. Koncertjeiken nem csak a „klasszikus” moldvai dallamok, hanem eldugott, kisebb falvak feledésbe merült, még nem hallott dallamai is felcsendülnek. 2009 óta a zenekar négyszer járt Moldvában, és évente 50-60 táncot tart Magyarországon. Első lemezük 2010 decemberében jelent meg *Szűnjék meg bánattól* címen.

Műsorváltozás a Figurában

Hétfőn, április 30-án szünetel a tanítás az iskolákban, ezért délután 4 órától elmarad a Figura Stúdió Színház (*Szép új világ* című produkciója, melyre érvényesek lettek volna a Salamon Ernő-bérletek. Ehelyett május 7-én, hétfő délután 4 órától várják a diákbérletes nézőket az előadásra.

Szentgyörgy még három napig Erdély központja

Kovács Zsolt

Tartalmas kulturális hetet követően még tartalmasabb vásári hétvégét ígér a Szent György Napok. Erdély legnagyobb városünnepének első részét hagyomány szerint a kulturális eseményeknek szentelték, így az elmúlt napokban zsúfolásig megteltek a színház-, koncert- és kiállítótérek. Tegnap este Mága Zoltán hegedűvirtuóz és kamarazenekara adott nagy sikerű hangversenyt a sepsiszentgyörgyi Krisztus Király templomban. Az azt megelőző sajtótájékoztatóon a hegedűművész elmondta, hogy mindig a közönség és a koncertterem függvényében állítja össze repertoárját, így Sepsiszentgyörgyön vegyes műfajú koncertet adott, amelyben szerepeltek a legnagyobb magyar zeneszerzők, Liszt, Kodály és Bartók művei, de a népszerű Enescu-feldolgozás, a *Pacsirta* is. Mága Zoltán ugyanakkor bejelentette: a magyar kormánytól ígéretet kapott, hogy néhány hónapon belül önálló szimfonikus zenekart alapíthat. A Szent György Napok keretében zenei inyencségnek számított a svájci Musick's

Sátor- és jurtaépítés a város szívében. Nem sokan fognak otthon ülni a következő napokban Szentgyörgyön

Delight viola da gamba koncertje, amelyre ugyancsak a Krisztus Király katolikus templomban került sor. A viola da gamba egy vonós hangszer, amely hat, egymástól kvartra hangolt, közepén pedig egy tercre hangolt húrral rendelkezik. A hangszer 1400 körül fejlődött ki, a reneszánsz, illetve a barokk zene egyik fő hangszere volt. Sepsiszentgyörgyön ma kezdődik a városnapok vásá-

ri hétvégéje, amely rengeteg koncertet, gasztronómiai rendezvényt, kézműves vásárt foglal magában. Idén három jurta állítanak fel a városközpontban, egy-egy ilyen építményben 4-6 lacikonyha kap helyet, így a felszabaduló helyekre sátrakat helyeznek el, ahol a fesztivál közönsége elfogyaszthatja ételét és italát. Újdonság a Silent Dance nevű bulihelyszín, ahol egyszerre három lemezlovas ját-

szik elektronikus zene, amelyet fülhallgatókban lehet hallgatni – így buli közben mindenki egyéni módon kiválaszthatja kedvenc dalát. Az idei Szent György Napok sztármeghívottja az ötvenéves Omega zenekar, de ezekben a napokban koncertezik többek között az Irigy Hónaljmirigy, a Boban és Marko Markovici Orchestra balkáni rézfúvós banda, a Holdviola-, a Taxi együttes, a

Republic, az Iris, a Hooligans és a Gringo Sztár is. A városközponti tömegtől menekülő körében várhatóan népszerű lesz a Székely Nemzeti Múzeum kertjében berendezett Kultúrkert, ahol a dzsessz, blues és világzenei koncertek mellett lesz Borudvar. Itt tucatnyi magyarországi és hazai borász mutatkozik be, szarvasgomba-inyencségeket kínálnak, a Paprika Csárdában pedig anyaországi szakácsok készítik Magyarország több tájegységének hagyományos ételeit. Idén újabb gasztronómiai rekord is megdőlt, ugyanis a sepsiszentgyörgyi Diószegi László a tavalyi 54 kilogrammos kenyere után egy több mint 100 kilogrammos pityókás házikenyeret készített péksége udvarán. A kenyeret ingyen osztják majd szét vasárnap, miután egy ökumenikus istentisztelet keretében a történelmi magyar egyházak lelkesen megáldják azt. A városnapok részletes programja a www.szentgyorgynapok.ro honlapon érhető el. A tombolajegyet is tartalmazó programfüzetek két lejárt megvásárolhatóak, és kétszemélyes törökországi utazást is lehet nyerni vele. ◀

HIRDETÉS

Európai Unió

Románia Kormánya

Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium

Befektetünk a környezetbe. Hiszünk a jövőben.

Strukturális Alapok 2007-2013

Befektetünk a környezetbe. Hiszünk a jövőben.

DORIN CIATARĂȘ
Vezérigazgató
SOMES S.A. Vizsgáló Társaság

"Kolozs és Szilágy megyék víz és szennyvíz rendszerének bővítése és korszerűsítése" - a Környezetvédelmi Operatív Program által finanszírozott projekt
Ágazat: víz/szennyvíz

SIMONA TEPOSU
Közgazdász
"ECO Sibiu"
Vidékfejlesztési Egyesület

"Integrált hulladékgazdálkodás Szeben megyében" - a Környezetvédelmi Operatív Program által finanszírozott projekt
Ágazat: hulladékgazdálkodás

LMU MIHAIU
Alapító tag és elnök
„Védjük meg a Dunát és a Deltát” Egyesület

"Duna-delta a majdnem elvesztett paradicsom!" - a Környezetvédelmi Operatív Program által finanszírozott projekt
Ágazat: természetvédelmi területek menedzsmentje

A Környezetvédelmi Operatív Program által finanszírozott projektek a romániai környezetvédelmi infrastruktúra tartós fejlődésének alapjait fektetik le azért, hogy **Ön egy tisztább környezetben élhessen.**

www.posmediu.ro

A kampány az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával készült, a Környezetvédelmi Operatív Program 6 Prioritás Tengelye révén.
Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium

Megrövidítik Budapestet?

Folytatás az 1. oldalról

Tájékoztatója szerint a magyar állam összesen 363 ezer eurót utalt át a városkasszába a restaurálás finanszírozására, s ebből közel húszezer euró az az összeg, amit nem használtak fel.

„Az eredeti megállapodás úgy szólt, hogy a támogatásból felújítjuk a Mátyás-szoborcsoportot és a megmaradt összegből Mátyás király szülőházában emlékszobát rendezünk be. Most visszakerik ezt az összeget, és mi vissza is fizetjük” – mondta el lapunknak László Attila. Az alpolgármester szerint az árfolyamkülönbség okozta, hogy eltér a budapesti és a kolozsvári számítás.

A tegnapi Kolozsváron tartozkodó Kelemen Hunor kulturális miniszter az ÚMSZ-nek elmondta: a kérdés a művelődési tárcát nem érinti, Magyarország a támogatást a kolozsvári önkormányzathoz utalta, tehát a helyzetet nekik kell megoldaniuk.

Január óta kéri a pénzt

A kolozsvári Szabadság napilap szerint Szócs Géza, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium kulturális államtitkára még januárban levélben kérte

Szméj Zoltán kormányfőhelyettes és Kelemen Hunor (középen) együtt vágta el a szalagot. Fotó: archív

a kolozsvári polgármesteri hivatal, hogy fizesse vissza a magyar költségvetésből a szoborcsoport restaurálására átutalt, de el nem költött összeget. Az átirat szerint a magyar kormány 55 789 eurót követel vissza a kolozsvári városvezetéstől.

Az *Ora de știri* hírportál szerint az önkormányzati képviselőknél részére elkészített tájékoztató szerint a Mátyás-szoborcsoport restaurálására a román és a magyar állam összesen 688 422 eurót költött. A kormányközi megállapodás szerint a restaurálás költségeit a két kormány fele-fele arányban viselte, te-

hát a magyar félre eső rész 344 211 euró.

Radu Moisin, Kolozsvár megbízott polgármestere az *Ora de știri* portálnak elmagyarázta, a magyar kormány 400 ezer euróból kéri a visszajárót, de a kolozsvári önkormányzat számlájára valóban csak 363 151 euró folyt be. „Ezt mi be tudjuk bizonyítani” – nyilatkozta a megbízott polgármester, aki szerint minden bizonnyal valamely magyarországi hivatalban hibázták el a számítást. Radu Moisin azt is hozzátette, azért terjesztik a városi tanács elé az ügyet, mert megtörténhet, a városi tanács-

sok azt javasolják majd, hogy kérjék a magyar kormánytól az összeg rendeltetésének a megváltoztatását.

Becsült költség: 800 ezer euró

A szoborcsoport restaurálásának a közös finanszírozásáról 2008. november 22-én Budapesten írtak alá szerződést, a megvalósíthatósági tanulmányban 800 ezer euróra becsülték a munkálatok költségeit. A magyar Oktatási és Kulturális Minisztérium 2009. március 3-án utalta át a kolozsvári önkormányzatának a felújításhoz szükséges

összeg felét, közel 100 millió forintot. A szoborcsoport restaurálására vonatkozó közbeszerzési eljárást a romániai Concefa Rt. nyerte meg 380 ezer eurónak megfelelő ajánlatával. 2009 júniusában két pályázó cég, a nagyszombeni Sinecon Kft. és a Kalória Hőtechnikai Kft. is óvást terjesztett be, de a szerződést az önkormányzat a Concefa RT-vel kötötte meg. A munkálatokat 2010 júliusára kellett volna befejezni, a kivitelező azonban többször is halasztást kért, és a restaurálás szánt pénzkert kibővítését igényelte. A felújított szoborcsoportot végül 2011. április 2-án avatták fel.

Még áll a lorga-tábla

2011 májusában a magyar ságra nézve sértőnek tekintett feliratot tartalmazó tábla jelent meg a szobor talapzatánál. „A csatában győzedelmes volt, csak saját nemzetétől szenvedett vereséget Moldvabányán, amikor a győzhetetlen Moldova ellen indult” szöveggel. Az idézet Nicolae Iorga román történészről származik. Kelemen Hunor a restaurálás építési engedélyében nem szereplő felirat eltávolítására szólította fel a polgármesteri hivatal, ezt azonban az önkormányzat elutasította. ◀

Önkéntesek Erdélyben

ÚMSZ

▶ Május 5. és 13. között újból Erdélyben vizsgálják a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat (NGYSZ) önkéntes orvosai. Az akcióban 45 orvos és egészségügyi szakember vesz részt. Az NGYSZ orvoscsoportja évente kétszer látogat Harghita megyébe, ahol a megyei kórházban, iskolákban, óvodákban és egyéb gyermekintézményekben szűrnek, vizsgálják és gyógykezelik a rászoruló gyermekeket. Az intézményeket gyógyszerekkel, gyógyászati segédeszközökkel, illetve szakmai továbbképzéssel is segítik. A korábbi évekhez hasonlóan a Gyermekmentő Szolgálat mozgó fogászati busza is csatlakozik az úthoz. A tavaly Erdélyben végzett szűrések során az orvosok lesújtó eredményeket tapasztaltak: a vizsgált közel 1200 gyermek 94 százalékának volt rossz foga. Az önkéntes fogorvosok a szűrés mellett tájékoztatást is tartanak a helyes szájhygiéről. Az orvoscsoport látogatásával egy időben idén is sor kerül az erdélyi gyermek és ifjúsági foci kupára Csíkszentdomokoson. A győztes csapatokat az NGYSZ vendégül látja a Fővárosi Önkormányzattal közösen szervezett idei budapesti Városligeti Gyermeknapon, május 26-27-én. ◀

„Piknikőrök” készenlétben

ÚMSZ összeállítás

▶ A hétvégén kezdődő négy napos vakációra nem csak a lakosság, de a különböző intézmények is fokozottan készülnek. A környezetvédelmi őrök és az állami erdészet több mint ezer alkalmazottja fog járőrözni a legnépszerűbb kirándulóhelyek környékén, és az esetleges szemetelőket megbírságot kényszerít. Május elsején a közúti rendőrség legalább 500 helyen állít fel sebességmérő radarokat a tengerpartra és hegyi üdülőtelepekre vezető forgalmasabb utakon. Munkájukat két helikopter is segíti majd. „A Közúti Rendőrség minden rendelkezésére álló járművét, kiváltkékpp a mérőeszközökkel felszerelteteket be fogja vetni. Emellett két helikopter a DN1 és A2 útszakaszai fölött járőrözik majd” – nyilatkozta Lucian Diniță, a Közlekedési Rendőrség főparancsnoka. Hozzátette, a visszatérő forgalom gördülékenysége érdekében az országos utakat motorbiciklis járőrök is ellenőrzik majd.

Noha a majáliszók „réme”, az utóbbi időben sokat emlegetett pikniktörvény március óta hatályban van, a hétvégén még nem büntethetik a vadpiknikezőket. A jogszabály szerint ételt és italt csak a megjelölt területeken lehet fogyasztani, magánterületeken is csak a tulajdo-

nos engedélyével. „Aki kiemnek a szabadba, azoknak a magatartását már lehet mérlegelni a pikniktörvény alapján: nem azt, hogy hol, hanem hogy hogyan” – nyilatkozta a napokban Korodi Attila, környezetvédelmi miniszter.

Kolozs megyében a lakosság még szabadon eldöntheti, hová megy ki május elsején – tudtuk meg a megyei környezetvédelmi hatóság igazgatójától. Imre Lenke lapunk kérdésére elmondta, a törvény még nagyon új, ezért az önkormányzatoknak nem volt idejük megfelelő lépéseket tenni a piknikezésre alkalmas területek kijelölésére. László Attila alpolgármester elmondta, noha még nem sikerült teljesen megfelelni az előírásoknak, a kolozsváriak az eddig megszokott kirándulóhelyeken ülhettek meg a munka ünnepe. „A Hójában és a Bükkben előkészítettük a területeket. Ide szemétyűjtőket is felállítottunk, és május elsején tűzoltókat is kirendelünk azokra a helyekre, ahol turisták lesznek” – fogalmazott az alpolgármester.

A Sepsiszentgyörgy környéki kirándulóhelyeket nehéz úgy kialakítani, hogy megfeleljenek a pikniktörvény előírásainak, mondta el lapunknak Czibalmos-Kozma Csaba. A sepsiszentgyörgyi városmenedzser szerint elsősorban a személtelés

megelőzésére fektetik a hangsúlyt, így hulladékgyűjtő helyeket alakítanak ki, illetve május 1-e után a helyi köztisztasági vállalat összegyűjti a kirándulók szétszórta szemetét. A szabályok betartásában kiemelt szerepet kap a tavaly létrehozott „zöld járőr” csoport, amely nyolc egyetemi hallgatóból áll. A fiataloknak a köztisztasági vállalat kerékpárokat biztosít, így a hétvégén azok nyergéből fogják figyelmeztetni a kirándulókat a szabályok betartására.

Marosvásárhelyen – mint minden évben – idén is május elsején nyílik a Vikend telep. Csegzi Sándor alpolgármester lapunknak elmondta, az előkészületeket befejezték: felújították és kijavították a medencéket, a sétányokat, a padokat és a játszótér. A medencéket feltöltik, de nagyobb érdeklődésre a fedett úszómedencénél számíthatnak. A majális a tősgyökeres marosvásárhelyieknek azt jelenti, hogy a Somostetőre látogatnak. A pikniktörvényre való tekintettel itt csak a kijelölt helyeken lehet majd sütni. A városháza erre a célra grillsütőket, folyóvízes mosogató-alkalmatlanságokat, asztalokat, padokat is elhelyezett. Aki nem tartja be a személtelésre vonatkozó előírásokat, büntetésre is számíthat, hiszen a városi rendőrség járőrözni fog a hosszú hétvégén. ◀

HIRDETÉS

Váratlan kiadás? Segítünk Önnek!

14,05%*
lej alapú
fix kamat
a teljes
futamidőre

Szabad felhasználású, lej alapú személyi kölcsön, amely a nemzetközi árfolyamkockázatoktól mentesen, ingatlanfedezet nélkül vehető igénybe. A rögzített törlesztőrészeknek és a fix kamatnak (14,05%, 14,99% THM) köszönhetően a visszafizetendő összeg könnyen kiszámítható*.

- 0%-os havi kezelési költség;
- 0%-os hitelbírálati díj;
- 0%-os folyószámlanyitási és -kezelési költség.

*Számítási példa: 5 éves futamidejű, 10.000 RON összegű személyi kölcsön esetében, ahol a kamat 14,05% és a THM 14,99%, a havi törlesztőrészlet 233 RON, a teljes visszafizetendő összeg pedig 13.976 RON.
Az ajánlat 2012. június 29-ig érvényes.

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megbízunk egymásban

lej alapú személyi kölcsön

VASÁRNAP
2012. április 29.

A nap filmjei

DUNA TV, 21.00

A három testőr: A Milady bosszúja

D'Artagnan, a vagyontalan, ám bátor nemes megmentette a francia királyné becsületét, s visszaszerezte Angliából a királyné gyémántos nyakláncát, Richelieu bíboros és szép kémnöje, a Milady minden gáncsoskodása ellenére. A nyakék a király ajándéka volt, a királyné pedig meggondolatlanul Buckingham hercegének adta szerelme zálogául.

RTL Klub, 21.00

Összekutyulva

Dave Douglas kerületi ügyész kapja a sok indulatot kiváltó ügvet: a tiltott állatkísérletek folytatásáért vádolt laboratórium védelmét. Felesége és gyerekei eddig sem sokat látták a családőt, de ez az ügy még messzebb sodorja őket egymástól. Véletlen folytán Dave megfertőződik a szupertitkos, genetikai mutációt előidéző szérummal.

m1, 23.25

Alariste kapitány

A történet helyszíne a XVII. század királyi Spanyolországa, IV. Fülöp gyenge és könnyen manipulálható monarchiáját egy korrupt királyi ház irányítja. Intrikák és csalások, párbajok és csaták, szerelem és utálat szolgálnak az "Alariste kapitány" díszletű. Alariste kapitány, az egyszerű katonából lett zsoldos kapitány a század polgárháborújának hősi alakja.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermezműsor
12.00 Híradás
12.05 Igehirdetés, Délkör
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta
14.00 Híradó/Itthon, Erdélyben – faluműsor
15.00 Zenés üzenetek
16.00 Híradó
16.10 Zenés üzenetek
17.00 Broadway gyöngyszemei

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Hírek
14.10 Dalposta
15.30 Vidékről vidékre
16.00 Hírek
16.05 Vidékről vidékre
16.30 Aranyhangok
17.00 Operett
17.25 Rádióistentisztelet baptista műsor
17.55 Hírek, adászárás

DUNA TV

7.00 Gazdakör (ism.)
7.25 Talpalatnyi zöld
8.00 A néma levente (magyar f.)
9.50 Magyar első
10.05 Másfélmillió lépés Magyarországon
11.00 Élő egyház
11.30 Isten kezében
12.00 Római katolikus szentmise közvetítése
13.02 Híradó
13.15 Nyelvőrző
13.45 Akadálytalanul
14.15 Csellengők
14.40 Határtalanul magyar
15.10 Szerelmes földrajz
15.40 Hazajáró
16.10 Magyar történelmi arcképcsarnok
16.30 A száztizenegyes (magyar f.)
17.45 Azurexpress (magyar vígj.)
19.00 Híradó
19.30 Heti Hírmondó
20.00 Önök kérték!
21.00 A három testőr: A Milady bosszúja (fr.-ol. kalandf.)
22.40 Klubszoba
23.35 Duna sport
23.55 Pina Bausch - Táncoljatok, táncoljatok, különben elvesztek
1.50 Határtalanul magyar (ism.)

m1

7.55 Ma Reggel
10.00 Engedjétek hozzám
10.05 Így szól az Úr!
10.10 Katolikus krónika
10.40 Cigánypasztoráció (ism.)
11.15 A Biblia a magyar képzőművészetben
11.30 Református magazin
11.55 Református ifjúsági műsor
12.05 Jelenti magát Jézust
12.30 Az utódok remény-sége
13.01 Hírek
13.05 Zegzugos történetek
13.35 Anno
14.05 Napló
14.10 Hajnali háztetők (tévéjáték)
15.30 Napló
15.45 Út Londonba
16.15 Telesport
16.50 Videoton FC - Ferencvárosi TC labdarúgó-mérkőzés
19.00 Rex Rómában (krimisor.)
19.50 A Lényeg
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.10 Magyarország, szeretlek!
22.25 Munkaügyek
23.25 Alariste kapitány (francia-sp.-am. kalandf., 2006)
1.50 Engedd el! (am. filmdráma, 2010)

m2

8.20 Mesék
10.20 A hangyák mindent tudnak
10.40 Fesztiválzenekar
10.55 Mikkamakka, gyere hazá!
11.25 Barátom, Bonca (ifjúsági f.)
12.30 Pocok, az ördög-motoros (sor.)
13.05 "Így szól az Úr!"
13.15 Katolikus krónika
13.40 Cigány pasztoráció
14.20 A Biblia a magyar képzőművészetben
14.30 Református ma-gazin
14.55 Református ifjúsági műsor
15.05 Jelenti magát Jézust
15.30 Az utódok remény-sége
16.00 WTTT Túraautó VB
17.15 P@dtársat kere-sünk
18.10 Esti mese
18.50 EuroChallenge Final Four (élő)
Férfi kosárlabda bronz mérkőzés
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 Iskolások a határon
22.25 Hajnali háztetők
23.50 Videoton FC-Ferencvárosi TC labdarúgó mérkőzés
1.30 Szeretettel Holly-woodból

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Garfield,
Hupikék törpikék,
Élías, a kis mentőhajó,
Yakari,
Lassie és a mentőcsapat,
Tűzoltó mesék,
Szilveszter és Csőrike ka-landjai,
Hupikék törpikék
11.00 Trendmánia
11.35 Teleshop
12.30 Törzsutas
13.00 Míg a halál el nem választ (am. vígj. sor.)
13.30 Gossip Girl - A pletykafészek (am. sor.)
15.25 Hetedik érzék (am.-kan. sor.)
16.20 Tru Calling - Az őrangyal (am. akció sor.)
Közben: **17.00** Hatoslottó-sorsolás
17.25 Elnökcsemete (am. vígj., 1996)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Cobra 11 (német akció sor.)
21.00 Összekutyulva (am. családi vígj., 2006)
22.55 Heti hetes Vidám, aktuális talk-show
Utána: RTL-hírek
0.15 Ketten Texasért (am. western, 1998)
2.10 Portré

TV2

7.45 Tv2 matiné
414-es küldetés,
Bajkeverő majom,
Fifi virágoskertje,
Roary, a versenyautó
10.45 Nagy Vagy!
11.40 Beyblade
12.10 EgészségMánia
12.40 Kalandjárt (ism.)
13.10 Borkultusz (magyar kult. mag.) (ism.)
13.40 Stahl konyhája
14.10 Több mint Testőr
14.40 A kiválasztott - Az amerikai látnok (am. sor.)
15.40 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
16.40 Bűbájós boszorkák (am. sor.)
17.40 A medál (hongk.-am. vígj., 2003) (ism.)
19.30 Tények
20.00 Napló
21.05 Szakíts, ha bírsz (am. rom. vígj., 2006)
23.10 Frizbi Hajdú Péter-rel (talk show)
Közben: Kenősorsolás
0.10 Elit egység (kan. akció sor.)
1.10 Babel (francia-am.-mex. filmdrá-ma, 2006)
3.30 EZO.TV
4.05 Napló (ism.)
Mérlegen a valóság

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Felfedező (ism.)
9.30 Európai híradó (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
Mondatvadászat
11.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra
12.05 Civil kaszinó
13.00 Déli híradó
13.40 Közvetlen ajánlat
14.05 Sportré
14.30 Ösök tere (ism.)
15.05 Tíz perc (ism.)
15.30 Visszajátszás (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Befutó London (ism.)
Az utánpótlás magazinja
17.05 Garázs (ism.)
17.30 GyógyHír
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Bruttó (ism.)
19.30 Keresztmetszet
20.00 Híradó
20.30 Napról napra
Belpolitikai összefoglaló
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Versus
23.05 Vetítő
Válogatás magyar doku-mentumfilmekből
23.06 Irány Európa (dokumentumf.)
0.05 Kontraszt (ism.)

TVR 1

7.00 Disney Klub
7.55 Zoom
8.10 A hit világa (live)
10.00 Dana kertjében
10.35 A falu élete
11.50 Mezőgazdasági per-cek
12.00 A falu élete - kulturális magazin
13.00 Sajtó és hatalom
14.00 Hírek, időjárásje-lentés
14.30 EURO Magazin
15.00 Népi hagyaték - szórakoztató műsor
16.00 Dánut S.R.L. (szórakoztató műsor) (ism.)
18.00 Joker, Lottó 5 /40, Lottó 6/49 és Noroc sor-solás
18.53 Hírek, időjárásjelentés
20.00 Híradó riportok
20.25 A Buddenbrook család (német filmdráma, 2008)
21.25 Sztárgyár - verseny show
23.45 100%-ban garan-tált
0.45 A Buddenbrook család (német filmdráma, 2008) (ism.)
1.45 A hó királya (kolumbiai-francia-spanyol akciófilm, 2004) (ism.)
3.20 Hírek, időjárásjelen-tés (ism.)

TVR 2

6.00 Minden pénzt megér
7.00 Teleshopping
8.00 Topping (ism.)
8.30 Románia izvilága
9.00 Román útlelél (ism.)
10.00 Sztárgyár - verseny show
11.00 Motomágia
11.30 Környezeti info
12.00 Női siker
12.30 Bortestvérek
13.00 Jamie forradalma
13.35 Robbanásveszély
15.10 A Vlasinovok távozása (román történelmi film, 1982)
17.00 Balkáni szokások
18.00 Csavargó halász
18.35 Foci
19.30 Nagy lábon
20.00 Sztárgyár
20.30 Johanna nőpapa (német-angol-olasz-spanyol filmdráma, 2009), 2. rész
22.05 Lehet, hogy nem tudtad
22.15 Pazvante chioru'
22.30 Hírek, időjárásje-lentés
23.30 Sztárgyár
0.00 AG Weinberger ze-nei műsora
1.10 Robbanásveszély (ism.)
2.25 Bortestvérek (ism.)
3.05 Johanna nőpapa 2. rész (ism.)

PRO TV

4.30 Pro Tv hírek, sport (ism.)
6.00 Pro Motor (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 20 év után - talk show
11.00 Nagy akarok lenni (amerikai vígjáték, 1988) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport
13.05 Apropó-Tv - szórakoztató magazin
14.00 MasterChef (kulináris verseny show) (ism.)
15.00 Tenisz: BRD Năstase Țiriac Trophy 2012
17.00 MasterChef (kulináris verseny show) (ism.)
18.00 Románia szeretlek!
19.00 Hétfégi Pro Tv hí-rek, sport, időjárásjelen-tés
20.30 Az utolsó cserkész (amerikai akciófilm, 1991)
22.30 Kéjútazás (amerikai horror, 2001)
0.30 Apropó-Tv - szórakoztató magazin (ism.)
1.30 Az utolsó cserkész (amerikai akciófilm, 1991) (ism.)
3.15 Kéjútazás (amerikai horror, 2001) (ism.)

ANTENA 1

4.45 Lale (török sorozat) (ism.)
5.28 Teleshopping
6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
9.00 James Bond - A magányos ügynök (angol akciófilm, 1989)
12.00 Mester vagy! - informatív műsor
12.30 Tréfás történetek
13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
13.30 Gabi Firea Show (szórakoztató magazin)
16.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
16.15 Valhonna ismerlek - verseny show (ism.)
19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
20.20 A fenébe is - szórakoztató műsor
21.40 A kalandor (amerikai akciófilm, 1996)
23.45 A kilencedik kapu (spanyol-francia-amerikai thriller, 1999)
2.30 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
3.45 A kalandor (amerikai akciófilm, 1996) (ism.)

PRIMA TV

6.00 Ismerkedj, álmodj, szeress! - life style magazin (ism.)
7.00 Kandikamera
7.30 Teleshopping
8.00 Ízek, három szakács
8.30 Ismerkedj, álmodj, szeress! - life style magazin (ism.)
9.30 Ház, építés, design
10.00 Teleshopping
10.30 Fején a nagyvilág
11.00 Levintza bemutatja
11.30 Művészek szület-tem - verseny show
14.00 Mondenii - szórakoztató magazin
15.00 Idősek és nyugtala-nok (ism.)
15.30 Kötelkedők krónikája - szórakoztató magazin (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 Anyacsere - reality show
22.00 Titkos szerelmek (ism.)
23.00 Titkos szerelmek (ism.)
1.00 Tíz (amerikai vígjáték, 2007)
3.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség
7.00 Ki ad többet?
7.30 Licitvádszok - Célövölde
8.00 Autókereskedők - Subaru Impreza WRX
9.00 Csúcsmotorok - Honda
10.00 Amcsi motorok - Családban marad Chicago Black Hawks mo-tor, 2. rész, Carolina Carports motor, 1. rész
11.00 Amerikai hotrodok - 40-es Woodie
13.00 Autókereskedők úton - Citroen
15.00 Nagymenők négy keréken
16.00 Roham a Juno partszakaszon
18.00 Amikor az időjárás írta a történelmet
19.00 A szakma legjobbjai
20.00 X-Machines - A szupergépek
21.00 Dynamo - varázslat a világ körül
22.00 Mocsári favágók - A hit próbája
23.00 Keleti kopók
0.00 Megszöktem a börtönből
1.00 Katona dolog - Utászok
2.00 Mike Brewer: Célkeresztben
- Helikopterek

VIASAT 3

9.45 Anya, csak egy van!
10.15 Egészségőr
10.45 A nagy házalakítás
12.40 Trendközben
13.10 Fletch 2. - Szenzációs aján-lat (am. vígjáték)
15.00 Szex és New York light (sorozat)
16.05 Éden Hot-el 2 (ism.)
18.05 Balek-suli (am. vígjáték)
20.00 Négy esküvő
21.00 CSI (sorozat)
22.00 A célsze-mély (sorozat)
22.55 Aus-tin Powers (am. vígjáték)
0.50 Sírba viszel (am. vígjáték)

SPORT.RO

9.30 Hírek
10.00 Sport.ro
10.05 Pro Motor
11.00 Pontos sportidő
13.00 Sport.ro Hírek
14.00 Ploiesti harcosok
15.00 Sport.ro Hírek
15.05 Fogaads a félelem-mel
16.05 Formula 2: Algarve (live)
17.00 Mi-tica ligája
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.00 Box-buster "Bute ellensége": Andre Ward
21.00 Sport.ro Hírek
22.00 A KO szabályai
23.00 Show-time
0.00 Hírek

ACASĂ

7.45 A lángoló ég alatt (sorozat)
10.45 Elárult lé-lek (sorozat)
12.15 A sors ereje (sorozat)
14.30 Esmeralda (mex. sorozat)
15.30 Predesztináltak (sorozat)
16.30 Mesés hölgyek
17.30 A lángoló ég alatt (mexikói sorozat)
19.30 Elárult lélek (mexi-kói sorozat)
20.30 A sors ereje (am.-mex. sorozat)
22.00 Lola (am.-mex. sorozat)
23.30 Hét bűn (brazil sorozat)
0.30 Me-sés hölgyek

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Dirty Dancing (am. sorozat)
11.55 Sugarlandi hajtóvadászat (am. film-dráma)
14.05 Szereltem a Fehér Házban (amerikai vígjáték)
16.15 Szép kis nap! (am. romantikus vígjáték)
18.15 Fantomas visszatér (francia-olasz vígjáték)
20.15 Amerikai taxi (amerikai-francia ví-gjáték)
22.00 Harcosok börtöne (amerikai akció-film)
23.45 Hős kerestetik (am. akciófilm)

KANAL D

8.30 Liceinii Rock 'n' Roll (ismétlés)
10.30 A Place-bo (francia misztikus film)
12.30 Hírek
13.30 Cancan Tv (ismétlés)
15.45 A 90-60-90-as menyasszony
17.45 Ez Románia!
18.45 A nap híre
19.00 Hírek
19.45 D-Paparazzi
20.30 Szemek az árnyékból
22.00 Hét év otthon - reality show
23.30 A ma-gányos férfi (török roman-tikus dráma, 2008)
1.30 Szemek az árnyékból (ismétlés)

ETV

8.00 Zene
8.45 Észlítő
9.00 A hétmérföldes
9.30 Metszet
10.00 Nép-tánc
10.30 Hitélet
16.00 Piacter
16.30 Székelyföld Magazin, ism.
17.00 Hit-élet
17.30 Erdélyi Kávé-ház
18.00 Több szemközt
18.30 Híradó
19.00 Kultúrcepp
19.30 Híradó
20.00 Tájékp
20.30 Hír-adó
21.00 Erdélyi Kávé-ház
21.30 Híradó
22.00 Metszet
22.30 Híradó
23.30 Székelyföld Maga-zin
0.00 Piacter

HÉTFŐ

2012. április 30.

A nap filmjei

RTL Klub, 21.50

Hidalgo – A tűz óceánja

Frank T. Hopkins, a hajdani cowboy annak idején maga volt a két lábon járó legenda, mára azonban a férfi (és kedves lova, a Hidalgo nevű mustáng) napja leáldozott. Hazájuk számkivetettjeként mindkettjüknek bizonyítania kell, amikor Hopkinst - első amerikaiként - meghívják az arabiai sivatag lélekölő terepén megrendezendő „A tűz óceánja” elnevezésű 3.000 mérföldes túléleési versenyre.

m1, 22.40

Üvegtigris

Az Üvegtigris hat barát pár eseménytelen napjának története. Lali, az amerikai büfés, aki az Üvegtigris nevű rozoga, útszéli büfékocsi tulajdonosa; Gaben, az autonepper, Róka, a piti csencselő; Sanyi a félnótás hajléktalan; Csoki, aki mindig arról szövegel, hogy majd szerez pénzt és elmegy Amerikába; és Cingár, aki a többiek idegeit nem kímélve szaxizik.

DUNA TV, 22.55

Tűzveszély

Dél-Afrika a múlt század viharos nyolcvanas éveiben. Patrick Chamusso az egyik olajfinomítóban dolgozik művezetőként. Nem érdekli a politika, egészen addig, míg ártatlanul börtönbe nem zárják őt és a feleségét. Nic Vos ezredes, a rendőrség embere megpróbál befurakodni Patrick és családja életébe. Az akció megrémisíti és megdöbbeníti, ugyanakkor felnyitja a szemét.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság
12.00 Híradás
12.10 Művelődési hírek
12.35 Kispad - sportműsor
13.05 Zenei üzenetek.
14.00 Híradás, KultúrPresszó
15.00 Híradás, KultúrPresszó
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság, Majális

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, sport
8.10 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapi igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zene, zene, zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.35 Élő egyház (ism.)
7.05 Isten kezében (ism.)
7.30 Klubszoba (ism.)
8.25 Törzsszlat (ism.)
9.20 Misi, a víziszörny (angol-német családi kalandf., 2005)
11.00 Család-barát
11.50 1 könyv
12.00 A botcsinálta doktor (magyar tévéf., 2011)
13.02 Híradó
13.15 Kíváncsgosár
15.15 Illényi Katica és testvérei (koncertf.)
16.15 100 éve történt
16.20 Rebecca, az első feleség (olasz filmdráma, 1. rész, 2008)
18.00 Kisváros (s)
19.00 Híradó
19.40 Egy tiszta nő (angol-am. sor.)
21.25 Háború a nemzet ellen (dok. sor.)
22.45 Dunasport
22.55 Tűzveszély (francia-angol-dél-af. filmdráma, 2006)
0.35 Sportaréna
1.30 A Vivaldi: Négy évszáz
2.25 Élő egyház (ism.)
2.50 Medicik és magyarok (ism. f.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
9.10 A palota legendái: Jumong herceg (dél-koreai sorozat)
10.15 Nemzetközi cirkusz előadás
10.50 Arthur: Maltázár bosszúja (francia film, 2009)
12.30 Sztárgyár - verseny show
12.45 A palota legendái: Gyebaek (koreai drámasor.)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Teleshopping
15.30 Magyar adás az egyeszen
16.50 A tizedik királyság (kaland sorozat)
17.40 A palota legendái: Gyebaek (koreai drámasor.)
18.53 Hírek
20.00 Prim Plan (talk show)
21.10 Intelligens Románia
22.10 Apám nevében (angol-ír életrajzi dráma, 1993)
0.25 Éjszakai beszélgetések (talk show)
1.25 A tizedik királyság (kaland sorozat) (ism.)
2.15 Sajtó és hatalom (ism.)
3.10 Sztárgyár - verseny show (ism.)

VIASAT 3

10.15 Gyilkos számok (ismétlés) 11.10 Fletch 2. - Szenzációs ajánlat (am. vígj., 1989) 13.05 Baleksuli (am. vígjáték, 2006) (ismétlés) 15.00 Austin Powers - Aranyszerszám (am. vígjáték, 2002) (ism.) 16.55 Le a fejlel! (magyar vígjáték, 2004) 18.40 Damaszkusz kincse (olasz kalandf., 1998) 20.30 Jóbarátok (amerikai sorozat) 21.25 Két pasi (am. sorozat) 22.20 Éden Hotel 2.

m1

6.23 A Lényeg
6.55 Roma Magazin
7.25 Domovina
7.55 Ma Reggel
Közéleti műsor
10.00 Rex Rómában (osztrák-német-olasz krimisorozat)
10.50 Koldus és királylány (olasz-német kalandf., 1. rész, 1997)
12.25 A világ meséi
13.01 Híradó
13.05 Zöld Tea
13.40 A Szövetség (magyar sor.)
14.35 Marslakók (ism.)
15.05 Archer kalandja (ausztál kalandfilm, 1985)
16.50 Retró kabaré
17.20 William és Kate - egy álom valóra vált (amerikai-angol életrajzi dráma, 2011)
18.55 Sharpay csillogó kalandja (amerikai vígjáték, 2011)
20.30 Híradó este
20.55 Sporthírek
21.10 Marslakók (magyar sor.)
21.40 Hacktion (magyar akció sorozat)
22.40 Üvegtigris (magyar vígjáték, 2001)
0.25 Éjszakai rohanás (amerikai kalandfilm, 1988)

TVR 2

6.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
7.00 Teleshopping
8.10 A Vlasinovok távozása (román történelmi f.) (ism.)
10.00 Sztárgyár
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Légy formában!
12.30 Jamie 30 perces ebédje
13.00 Városi kaland (ism.)
14.00 Együtt Európába
15.10 Merlin 2. - A varázslóinas (amerikai-kanadai kalandfilm, 2006)
16.45 Pazvante a kancsi
17.00 Vallomások
18.00 Info+
18.15 Sztárgyár
18.45 Mestersége: író
18.55 IT zon@
19.30 Oroszlánok arénája
20.30 Biznisz óra
21.30 Késhegyen
22.30 Hírek, sport, időjárásjelentés
23.30 Sztárgyár - verseny show
0.00 Jazz
0.55 Ma a holnapról (ism.)
1.30 Oroszlánok arénája (ism.)
2.20 Sztárgyár - verseny show (ism.)
2.45 Biznisz óra (ism.)
3.40 Késhegyen (ism.)

SPORT.RO

9.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Pontos sportidő 13.10 Pontos sportidő 14.00 Sport.ro Hírek 14.10 Pontos sportidő 15.00 Pro-sport óra 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 A KO királyai 20.00 Információk 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Boxbuster: Floyd Mayweather 22.15 Wrestling WWE Superstars 23.00 Sport.ro Hírek

m2

6.55 Ma Reggel
10.00 A Szövetség
10.55 P@dtársat keresünk
11.50 Hagyományok őrzői
12.05 Magyar rock
13.01 Híradó délből
13.25 Vízereszt boszorkányok (olasz vígj., 2009)
15.10 Vers mindenkinek
15.15 A végzet asszonya (magyar tévéjáték)
16.05 Família Kft. (magyar sor.)
16.35 MacGyver (sor.)
17.25 Enid Blyton kalandfilm sorozata (angol ifj. sor.)
17.55 A Nyereg Klub (sor.)
18.20 Lizzie McGuire (am. sor.)
18.40 Robbie, a foka (német sor.)
19.30 Esti mese
20.05 Fekete macska (magyar tévéf., 1972)
21.00 Híradó este
21.35 Ábel az országban (magyar vígj., 1. rész, 1994)
22.35 A névtelen vár (magyar sor.)
23.35 Alariste kapitány (francia-sp.-am. kalandf., 2006)
2.00 Házaspárbaj (olasz sor.)

PRO TV

5.00 20 év után (ism.)
6.00 Románia szeretlek! (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 Fialat és nyugtalan (ism.)
11.00 Apósk akcióban (Öröm az ilyen szülő) (am. akció-vígj., 1979)
13.00 Pro Tv hírek, sport
13.30 Aprovo Tv
14.30 Román komédia társaság (ism.)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport
17.45 Happy Hour - szórakoztató magazin
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Fogadás az étellel (román sorozat)
22.30 Keresd a nőt! (amerikai romantikus vígjáték, 1998)
1.00 Las fierbinti (román vígjáték sorozat) (ism.)
2.00 Románia szeretlek! (ism.)
3.00 Pro Tv hírek, sport
3.30 Keresd a nőt! (amerikai romantikus vígjáték, 1998) (ism.)

ACASĂ

9.00 A lángoló ég alatt (ismétlés) 10.30 Elárult lélek (mexikói sorozat) 12.00 A végzet hatalma (sorozat) 14.15 Esmeralda (sorozat) 15.15 Otthoni receptek 15.30 Predesztináltak (sorozat) 17.30 Titkok a múltból (mexikói sorozat) 20.30 A végzet hatalma (sorozat) 22.30 Elátkozott szerelem (sorozat) 23.30 Hét bűn (sorozat) 0.30 Igaz történetek

RTL KLUB

7.30 Top Shop
8.00 Kölyökklub
Benne: Björn mackó kalandjai, Hupikék törpikék, Étiás, a kis mentőhajó, Yakari, Lassie és a mentőcsapat, Tűzoltó mesék, Szilveszter és Csőrike kalandjai, Hupikék törpikék
11.00 Míg a halál el nem választ (am. vígj. sor.)
12.00 A fehér csóka (am. vígj., 2003)
13.45 Viszem a bankot (am. akció-vígj., 1990)
15.30 Szívtelen bosszú (am. filmdráma, 1997)
17.25 Csonthülye 2. - Csapás a múltból (am.-indiai-dél-af. vígj., 2008)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Alvin és a mókások (amerikai animációs vígjáték)
21.50 Hidalgo - A tűz óceánja (am. kalandf., 2004)
Utána: RTL-hírek
0.30 Rómeó és Júlia (am. filmdráma, 1996)
2.50 Hülyeség nem akadály (amerikai-ausztr. vígjáték sorozat)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Reggeli matiné - Razvan és Dani műsora
10.00 A barbár hercegnő (amerikai kalandfilm, 2009)
12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (német-francia-am. kaland sor.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiamnak (reality show)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (talk show)
17.00 Közvetlen hozzáférés (talk show)
17.00 Simona Gheorghelvel)
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Johnny English (angol vígj., 2003)
22.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.00 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora
1.00 A barbár hercegnő (amerikai kalandfilm, 2009) (ism.)
3.00 Szibád kalandjai (kanadai kaland sorozat)
3.45 Közvetlen hozzáférés (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Szép kis nap! (amerikai romantikus vígjáték) 13.10 Én és a gorillám (amerikai-japán kalandfilm) 15.00 Már megint bérnyilkos a szomszédom (am. vígjáték) 16.55 Amerikai taxi (am.-francia vígjáték) 18.40 Taxi 2. (francia vígjáték) 20.20 Pofa be! (francia vígjáték) 22.00 A maszk (am. akció-vígjáték) 23.55 A klánok háborúja (kínai-japán-dél-ke. akciófilm)

TV2

7.00 Aktív Extra (ism.)
7.25 Tv2 matiné
Benne: 414-es küldetés, Bajkeverő majom, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó, Eperke legújabb kalandjai, Chuggington, Kedvenc kommandó, Beyblade
11.55 EZO.TV
13.30 Múmia - Az elveszett tekercs nyomában (am. anim. f., 2002)
14.45 A kiválasztott - Az amerikai látnok (am. sor.)
15.45 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
16.45 Bűbájós boszorkák (am. sor.)
17.45 Cápamese (am. anim. f., 2004)
19.30 Tények
20.35 Aktív
20.05 Shrek 2. (am. anim. f., 2004)
21.50 NCIS (am. krimisor)
22.50 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.)
Közben: Kenőrsorolás
23.50 Hatalmas szív (am.-angol filmdráma, 2007)
1.50 EZO.TV
2.25 Aktív Extra (ism.)
2.50 Vers éjféltkor

PRIMA TV

7.00 Mindent az anyákról (ism.)
8.00 Ismerkedj, álmodj, szeress! (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Titkos szerelmek (telenovella)
10.30 Zöld arc (talk show)
11.30 Teleshopping
12.00 Senki sem tökéletes (román sor.)
12.30 Művésznek születtem (ism.)
13.00 Teleshopping
13.30 Kandikamera (reality show)
14.15 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Mindent az anyákról
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román sor.)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Mondenii (szórakoztató műsor)
21.45 Idősek és nyugtalanok
22.15 Lököttek (román sor.)
23.15 Focus Monden
23.45 CSI: A helyszínelők (am.-kan. krimisor.)
0.30 Művésznek születtem
1.00 Hírek (ism.)

KANAL D

7.30 A szív utjai (török sorozat) 8.45 Pilótafelelőségek 10.00 Kedves barátom - szórakoztató műsor 12.30 Hírek 13.15 Légy az enyém 15.15 Egy lépéssel a boldogságtól (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 20.00 A szívnek parancsolni nem lehet (sor.) 22.30 Cancan TV 0.30 Hírek 1.30 Ezel (sorozat) 3.00 A szívnek parancsolni nem lehet (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
7.30 Soroló (ism.)
A vidék magazinja
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Napról napra (ism.)
Belpolitikai összefoglaló
10.30 BBC Hard Talk (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Zöld övezet (ism.)
12.30 Bruttó (ism.)
13.00 Déli híradó
13.45 Közvetlen ajánlat
14.05 Ázsia (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
Ahonnan az autózás indul
15.05 Civil kaszinó (ism.)
16.00 Híradó (ism.)
16.30 BBC Reporters (ism.)
A BBC riportműsora
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.20 Hírvilág (ism.)
19.30 Stopper
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
23.00 Híradó
23.30 Keresztmetszet (ism.)
Riportmagazin

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség (ism.)
7.00 Ki ad többet?
- DeLorean időgép
7.30 Licitvádasok
8.00 Autókereskedők - Jaguar E-Type
9.00 Hogyan készült? (telenovella)
10.30 Zöld arc (talk show)
11.30 Teleshopping
12.00 Senki sem tökéletes (román sor.)
12.30 Művésznek születtem (ism.)
13.00 Teleshopping
13.30 Kandikamera (reality show)
14.15 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Mindent az anyákról
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román sor.)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Mondenii (szórakoztató műsor)
21.45 Idősek és nyugtalanok
22.15 Lököttek (román sor.)
23.15 Focus Monden
23.45 CSI: A helyszínelők (am.-kan. krimisor.)
0.30 Művésznek születtem
1.00 Hírek (ism.)

ETV

10.00 Átjáró 10.30 Kárpát Expressz 16.00 Híradó 16.15 Kultúrcepp 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Zene 17.30 Híradó 17.50 Egészséges percek 17.55 Könyvajánló 17.57 Életképek 18.00 Néptánc 18.30 Híradó 19.00 Piac tér 19.30 Híradó 20.00 A székely - festékes készítő (sor.) 22.30 Cancan TV 0.30 Hírek 1.30 Ezel (sorozat) 3.00 A szívnek parancsolni nem lehet (ismétlés)

KEDD
2012. május 1.

A nap filmjei

TV2, 20.05
Harmadik Shrek

Nem mindenki akar király lenni. Amikor Shrek feleségül vette Fionát, eszébe sem jutott, hogy egyszer Túl az Óperencián trónjára akarják majd ültetni. Am apósa, az öreg Harold király váratlanul megbetegszik és Shreket tekintti a trón várományosának. A birodalom húzódozó jövőendő királya vagy talál maga helyett valaki mást a munkára, vagy élete hátralevő részét uralkodással kell töltenie.

m1, 21.10
Gettómiliomos

A legnépszerűbb vetélkedő, a Legyen Ön is milliomos! indiai változatában a tizennyolc éves, gettóból származó Jamal Malik egyetlen lépésre van a húszmillió rúpiás főnyereménytől. Már csak a döntő kérdés van hátra. A játékvezetőnek, Prem Kumarnak egyáltalán nem tetszik a helyzet alakulása, az, hogy egy senki került helyette a reflektorfénybe.

DUNA TV, 21.20
Úrvacsora

A trilógia második filmjében Bergman még mélyebbre ás az emberi lélek feltárásában. A Tükör által homályosan szeretet-isten problémájának helyébe itt a szerelem-szeretet-isten komplexus lép. Főhőse a közép-svédországi Dalarna tartomány egyik kis falujának papja, a már nem egészen fiatal Tomas Ericsson lelkes.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek
12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika
13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek!
15.05 Arcvonalok 16.05 Közelről 16.45 Zöldövezet
18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó
19.30 Határok nélkül 20.25 Tetten ért szavak
20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei
23.25 Esti beszélgetés

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás
12.30 Gazdaélet 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Híradás,
KultúrPresszó 15.00 Híradás, KultúrPresszó, Könyv és lemeztéka
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás
17.15 Művelődési hírek, Csenedestárs, Kertész rovat

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50
Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló
16.15 Észbontó 17.00 Nap-óra 17.30 Népzene
17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

6.25 Gazdakör
6.40 Roma Magazin
7.05 Domovina
7.35 Scientia Hungarica
8.30 Az állatok világa
9.05 Myrsky, a juhászkutya (finn családi film, 2008)
10.40 Zebra
11.00 Család-barát
11.50 1 könyv
12.00 Kivilágos kivirradtig (magyar tévéf., 2005)
13.02 Híradó
13.20 Kívánságkosár
15.15 Illényi Katica és testvérei
16.25 Rebecca, az első feleség (s)
18.00 Kisváros (s)
19.00 Híradó
19.35 Egy tiszta nő (s)
20.25 Egy tiszta nő (sor.)
21.20 Úrvacsora (svéd filmdráma, 1963)
22.40 Dunasport
22.45 Az ígért szép szó (szerb-fr. vígj., 2007)
0.50 Lamantin Jazz Fesztivál
1.30 Lélek Boulevard
1.55 Magyar első
2.15 Tengerek világa
2.45 Zebra
3.05 Nyelvörző (ism.)
3.35 Család-barát (ism.)
4.30 Kívánságkosár (ism.)

TVR 1 TVR2

7.00 Reggeli híradó
9.10 A palota legendái: Jumong herceg (drámasor.)
10.20 Népi hagyaték
12.00 Üzlet és pénzügyek
12.30 Sztárgyár
12.45 A palota legendái: Gyebaek (koreai drámasor.)
14.00 Hírek
14.45 Teleshopping
15.30 Európai roma
16.00 Magyar nyelvű műsor az egyes
16.50 A tizedik királyság (kaland sorozat)
17.40 A palota legendái: Gyebaek (koreai drámasor.)
18.53 Hírek, időjárásjelentés
20.00 Híradó plusz - a nap válasza
21.00 Gray anatómiája (amerikai dráma sorozat)
22.50 A divat világa
23.10 Rendészet, nyelvészet (román filmdráma, 2009)
1.10 A tizedik királyság (kaland sorozat) (ism.)
2.00 Visszajátszás (ism.)
3.10 Sztárgyár (ism.)
3.20 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

9.55 Gyilkos sorok (sorozat) 10.50 Damaszkusz kincse (olasz kalandfilm, 1998) 12.45 Drágám, terhes vagyok! (am. vígjáték, 1988) 14.50 Astro Boy (hongk.-am.-japán anim. film, 2009) (ism.) 16.40 Jane Eyre (angol minisorozat, 1-2. rész, 2006) (ismétlés) 18.45 Damaszkusz kincse (olasz kalandfilm, 1998) 20.30 Jóbarátok (sorozat) 21.25 Két pasi (ism.) 22.20 Eden Hotel 2.

m1 m1

6.25 Hajnali gondolatok
6.30 Anno - Sztahanovista mozgalom
6.55 Srpski Ekran
7.25 Unser Bildschirm
7.55 Ma Reggel
Benne: Híradó, sport hírek
10.00 Grimm meséiből: Csipkerózsika (ném. mesef.)
11.00 A világ meséi (s)
11.20 Koldus és királynő (olasz-német kalandf., 2. rész, 1997)
13.01 Hírek
13.05 Mindenből egy van (s)
14.00 Hackton (s) (ism.)
15.00 Vodafone Belvárosi Nagydíj (élő) Élő közvetítés Budapestről
18.00 Koncert Majális Színpadon: Compact Disco, Caramel, Tolvai Renáta, Kállay-Saunders
András, Puskás Péter, Fábrián Juli
20.30 Híradó este
20.55 Sporthírek
21.10 Gettómiliomos (ang.-am. filmdráma, 2008)
23.10 MR2 Akusztik+ a Műpából
0.35 Tudorok (s)
1.30 A rejtélyes XX. század

TVR 2 TVR2

6.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
7.00 Teleshopping
8.00 Pazvante a kancsi (ism.)
8.25 Merlin 2. - A varázslóinas (amerikai-kanadai kalandfilm) (ism.)
10.00 Sztárgyár
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Biznisz óra (ism.)
13.00 Késhegyen
14.00 Együtt Európában
15.10 Merlin 2. - A varázslóinas (amerikai-kanadai kalandfilm, 2006), 2. rész
16.45 Lehet, hogy nem tudtad
17.00 Vallomások
18.00 Info+
18.15 Sztárgyár - verseny show
18.45 Foci
20.15 Mestersége: író
20.30 Biznisz óra - informatív műsor
21.30 Késhegyen
22.30 Hírek, időjárásjelentés
23.30 Sztárgyár - verseny show
0.00 Jazz
0.55 Autómánia
1.30 Foci
2.20 Sztárgyár - verseny show (ism.)
2.45 Biznisz óra (ism.)
3.40 Késhegyen (ism.)

SPORT.RO

9.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Pontos sportidő
13.10 Pontos sportidő
14.00 Sport.ro Hírek
14.10 Pontos sportidő
15.00 Prosport óra 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 1000 halálos történet 20.00 Információk 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Boxbuster: Floyd Mayweather 22.15 Local Kombat csillagok

m2 m2

7.55 Ma Reggel
10.04 Rejtélyek Tesz-Vesz városban (s)
10.25 A bűvös körhinta (s)
10.35 Enid Blyton kalandfilm sorozata
11.05 A Nyereg Klub (s)
11.30 Lizzie McGuire (s)
11.55 WTA
13.01 Hírek
13.05 Jelképtár
13.10 A múzsa csókja
13.40 Magyar első
13.55 Lovas magazin
14.25 1100 év Európa közepén
14.55 A névtelen vár (s)
15.55 Família Kft. (s)
16.25 MacGyver (s)
17.20 Enid Blyton kalandfilm sorozata
17.45 A Nyereg Klub (s)
18.10 Lizzie McGuire (s)
18.35 Robbie, a foka (s)
19.20 Rejtélyek Tesz-Vesz városban (s)
19.40 A bűvös körhinta (s)
19.55 Csipkerózsika (mesef.)
21.00 Híradó este
21.30 Ábel az országban (s)
22.35 Halhatatlanok Társulata
23.25 Gettómiliomos (ang.-am. filmdráma, 2008)

PRO TV PRO

6.00 Happy Hour (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, időjárásjelentés
10.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) (ism.)
11.00 Fogadás az étellel (román sorozat)
12.00 Fogadás az étellel (román sorozat)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.45 Lois és Clark (amerikai sor.)
15.00 Lois és Clark (amerikai sor.)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 MasterChef (kulináris verseny show)
22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 Dexter (amerikai sorozat)
0.00 MasterChef (kulináris verseny show) (ism.)
2.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

ACASĂ

9.00 Titkok a múltból (sorozat) (ism.) 10.00 Teleshopping 10.30 Elárult lélek (sorozat) 12.00 A végzet hatalma (sorozat) 14.15 Esmeralda (sorozat) 15.30 Predesztináltak (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Titkok a múltból (sorozat) 19.30 Elárult lélek (sorozat) 20.30 A végzet hatalma (sorozat) 22.00 Éjszakai történetek 22.30 Elátkozott szerelem (sorozat) 23.30 Hét bűn (sorozat)

RTL KLUB

7.30 Top Shop
8.00 Kölyökklub
Benne: Björn mackó kalandjai (korhatár nélkül), Hupikék törpikék, Éliás, a kis mentőhajó, Yakari, Lassie és a mentőcsapat, Tűzoltó mesék, Szilveszter és Csőrike kalandjai, Hupikék törpikék, Frédi és Béné, avagy a két kőkorszaki szakai
11.05 Mélytengeri élővilág
11.45 A javulás útja (am.-kan. filmdráma, 2003)
13.35 Hullajó hullajelölt (francia vígjáték, 1971)
15.25 Az oroszlan (fr. akcióf., 2003)
17.30 Aranyeső Yuccában (olasz western-vígj., 1981)
19.30 RTL Klub Híradó Esti kiadás
20.00 Dr. Dolittle (amerikai családi vígjáték, 1998)
21.35 Godzilla (am. fant. akcióf., 1998)
Utána: RTL-hírek
0.20 Jackie Brown (am. krimi, 1997)
Sz.: Pam Grier, Samuel L. Jackson, Robert Forster

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
8.00 Reggeli matiné - Razvan és Dani műsora
11.00 Johnny English (angol vígjáték, 2003)
10.50 Menyasszony a fiannak - reality show
13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiannak - reality show
16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
17.00 Jackie Brown hozzáférés (talk show) (live) Simona Gherghie műsora
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.20 Csillagháló - új szezon
22.15 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
23.00 Egy bűnös show Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Boogie (román film, 2007)
Sz.:Dragoș Bucur, Mimi Brănescu, Adrian Văncică
3.00 Szinbád kalandjai (kanadai kaland sorozat)
3.45 Közvetlen hozzáférés (talk show) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Fedőneve: Pipó (amerikai-német animációs film) 12.40 Pandakaland Kinában (am. családi kalandfilm) 14.10 Rövidzárlat (am. vígjáték) 16.05 A maszk (am. akció-vígj.) 18.00 Mrs. Doubtfire - Apa csak egy van (amerikai vígjáték) 20.20 Hipervándor (am. sci-fi) 22.00 Gyilkos nap (amerikai akció-thriller) 0.30 Kémjátszma (német-amerikai-japán krimi, 2001)

TV2 TV 2

7.00 Tv2 matiné
Benne: 414-es küldetés, Bajkeverő majom, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó, Eperke legújabb kalandjai, Chuggington, Kedvenc kommandó
11.00 Lucky Luke - Irány a vadnyugat (francia animációs film)
12.35 A Jetson család (amerikai animációs film, 1990)
14.05 Híd Terabithia földjére (am. családi kalandf., 2007)
15.55 Lökött örökösök (ang. vígj., 1993)
17.35 Lemony Snicket - A balszerencse áradása (amerikai családi vígjáték, 2004)
18.20 Update Konyha (magyar főzőshow)
18.25 Tiltott szerelem (s)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Harmadik Shrek (am. animációs film, 2007)
21.50 Zorro álarc (am. kalandf., 1998)
0.20 Lesz az még így se! (am. romantikus vígj., 1997)
2.50 My Fair Lady (am. musical, 1964)

PRIMA TV

7.00 Mindent az anyákról (ism.)
8.00 Viceversa (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Titkos szerelmek (ism.)
10.30 CSI: A helyszínelők (krimisor.) (ism.)
11.30 Teleshopping
12.00 Senki sem tökéletes (román sor.)
12.30 Művészeknek születtem
13.00 Teleshopping
13.30 Kandikamera
13.45 Teleshopping
14.15 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Mindent az anyákról
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (vígjáték sorozat) (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Dredd bíró (amerikai akciófilm, 1995)
22.15 Lököttek (vígjáték sorozat)
23.15 Focus Monden
23.45 CSI: A helyszínelők (amerikai-kanadai krimisor.)
0.30 Művészeknek születtem (ism.)

KANAL D

8.45 Pilótafeleségek (izr. sorozat) 10.00 Kedves barátom 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 14.45 Teleshopping 15.15 Egy lépésre a boldogságtól (sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 A szívnek parancsoni nem lehet (sorozat) 22.30 Cancan TV 0.30 Kanal-D Hírek 1.30 Ezel parancsoni nem lehet (sorozat)

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzárt (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
10.30 Soroló
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Hírvilág (ism.)
12.05 Sportré (ism.)
12.30 Retrográd (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzárt
Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Kereszteszt (ism.)
Riportmagazin
15.30 Ikon (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Globál (ism.)
17.05 Stopper (ism.)
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Zöld övezet
Környezetvédelmi magazin
19.20 Panaszkönyv
20.00 Híradó
Friss napi információk
20.30 Riasztás
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzárt
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 Retrográd
0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség
7.00 Horgászati puszták kézzel
- Harcsázás puszták kézzel
10.00 Aranyláz
Alaszkában
Holtszezon,
A színtalpak mögött,
Roham után
13.00 Állítólág...
- A piszkos tizenkettő
Földön, sínen,
levegőben,
Víz a köbön,
Kedvenc helyszíneink
16.00 A kommunista
17.00 A WFO
archívumából
- Polski Fiat,
Ha nincs fürdőszoba
18.00 Amcsi motorok
- Családban marad
- Mikey döntése
19.00 Lehetséges lenne?
Ironman,
Batman és a kigyónő,
Röntgenszeműveg és más
csodák,
Dr. Electric,
Popeye és a robotkigyó
22.00 Állítólág...
- A mítosz bosszúja
23.00 Viharvadászok
0.00 X-Machines
- A szupergépek
1.00 Hogyan készül?
- Mintás üveglapok,
utazóládák
2.00 Autókereskedők
- Mazda MX5

ETV

9.30 A székely 10.00 Népzene 10.30 Kárpát Expressz 11.00 Kós Károly Akadémia 16.00 Híradó 16.15 Piacéret ismétlés 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Néptánc 17.30 Híradó 17.40 Izeltő 18.50 Egészséges percek 18.00 Zene 18.30 Híradó 19.00 Metszet 19.30 Híradó 20.00 Erdélyi Kávéház 20.25 Élő vízeink 21.00 Híradó 21.30 Metszet 22.00 Néptánc 22.30 Híradó 23.00 Napraforgó

Április 27., péntek

Az év 17. hete és 118. napja, hátravan 248 nap

Ma Zita, Péter napja van. A Zita a magyarba a német nyelvből került át, ott a Felicitász név becézett formája, és c-vel is ejtik. Az olasz Zita név is c-vel ejtendő, jelentése: hajadon. A Péter férfinév a görög Petrosz név latin Petrus alakjából származik, amely a szikla jelentésű petra szóra vezethető vissza. Holnap a Valéria, Bulcsú és Pál nevéük ünnepe. Vasárnap Antónia és Katalin napja van.

Évforduló

- 1791 – Ezen a napon született Samuel Morse amerikai festőművész, feltaláló.
- Április 28., szombat**
- 1131 – Megkoronázzák II. Béla királyt.
- Április 29., vasárnap**
- 1885 – Első alkalommal vizsgázik nő az Oxfordi Egyetemen.

Vicc

Tegnap beállított hozzám

egy Tyrannosaurus Rex és Hamlet. Volt nagy dínóm, dánóm.

Recept

Fokhagymaleves
Hozzávalók: fél zellergumó, 1 szál sárgarépa, fél szál póréhagyma, 1 kisebb fej vörshagyma, 5 gerezd fokhagyma, kevés margarine, csipetnyi egész köménymag, 1 csapott evőkanál liszt, 2 szem szegfűbors, petrezselyemzöld örölt gyömbér, só.

Elkészítése: A felforrósított margariban kipattogtatjuk a köménymagot, majd beletesszük a kockára vágott vörshagymát és a felkarikázott póréhagymát. Ha félig megpárolódott, beleszéljük a sárgarépát és a zellert. Meghintjük a liszttel, s 1-2 percig pirítjuk, majd felöntjük 1 liter vízzel. Ekkor beletesszük az összevázott fokhagymákat, sóval, szegfűborsal és gyömbérral ízesítjük. Fedő alatt készre főzzük. Petrezselyemzölddel megszórva tálaljuk.

A hatos lottó nyerőszámai:
45, 20, 35, 16, 43, 13

Gondolatjel

Visky István rovata

Teljességgel értelmetlen az olyan élet, amelyiket jobban foglalkoztatja a jövő mint a jelen. Jövő nem létezik, a jövő csupán elménkenek a megszokáson alapuló következtetése és reménykedése. Jövővé az válik, amit a jelenben cselekszem, hiszen mindenek következménye, gyümölcse van. Ha szép jövőt akarsz, akkor éld meg a

jelen minden pillanatát, törekedj a jelen pillanat teljességére. Aki így él, annak hihetetlenül hosszú élete van. A jelenben élő embernek az élete nem múlik, hanem telik. Akinek elmúlik az élete, az szomjazva fog meghalni, a soha el nem ért jövő keserűségével, akinek viszont telik az élete, az az étellel betelve fogja itthagyni ezt a világot.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Ismerősei csak tréfálkoznak, ne vegye a szívére a dolgot. A szavak ugyan mélyen sérthetik, de nem azért, mintha bántani akarnák.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Csendesen telik el a nap. Ez a csend azonban figyelmeztetés is: talán itt az ideje, hogy valamilyen lépések kezdeményezésével maga menjen elébe a sorsának.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Lehet, hogy a legnagyobb baja a kiegyensúlyozatlanság. Hol a bőség, hol a szükség a gondja. Most valószínűleg az, hogy túl sok a munkája.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Jobban szeretné, ha kicsit később kelne fel a nap. Pedig az is megoldás lenne, ha korábban bújna ágyba.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Egy kedves ismerőse látogathatja meg önt a mai napon. Váratlanul éri a vizit, és feszengve is érezheti magát. Az ön személye fontosabb, mint a körülmények.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Őn béketűrő alkat, ma mégis megeshet, hogy valaki kihozza a sodrából. Meglehet, a leghevesebb mód, ha kiadja a mérget.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A Mérlegeknek ma nem várt nehézségekkel kell megküzdniük. Ne adja fel a harcot, vágjon hozzá jó képet. Azzal most többre megy, mint a nyílt csatározással.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Egy igen nehéz időszakon van túl, és úgy gondolja, megérdemelné egy kis lazítást. Valóban, itt az ideje, hogy valami kellemesrel is foglalkozzon.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Ha nem csak a saját problémáival foglalkozik, akkor talán több örömet lelhet az életében. Vvagyazzon, mert akarva-akaratlan is átválthat lelki terheket.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Feledje a tévénézést erre a hétvégére! Foglalkozzon végre a családjával, szervezzen programot a szabadba. És ezúttal végre ne hallgassa meg a kifogásait.

VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Ma nem csak önnek lesz szüksége híres találékonyságára: valaki a segítségét kérheti egy ügyben. Utat mutathat, hogyan is lehetne elválni a gordiuszi csomót.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Óvatosabban kellene lavíroznia, ha nem akar két szék között a pad alá esni. Ügyeljen a fair play szabályainak betartására.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Anticiklon alakítja időjárásunkat, ezért csaknem zavartalan napsütésre, derült időre számíthatunk. Csapadék nem lesz. A fölény áramló enyhébb levegő hatására erősödik a nappali felmelegedés.

A következő napok időjárása

Szombat: 24°C, 26°C
Túlnyomóan derült, napos idő valószínű, csak kevés gomolyfelhő képződhet.

Vasárnap: 25°C, 26°C
Folytatódik a derült, napos időjárás, csapadék nem lesz. Kissé erősödik a nappali felmelegedés.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	derült, napos idő	26°C
Brassó	derült, napos idő	22°C
Bukarest	derült, napos idő	25°C
Csikszereda	derült, napos idő	22°C
Kolozsvár	derült, napos idő	22°C
Marosvásárhely	derült, napos idő	24°C
Nagyvárád	derült, napos idő	25°C
Szatmárnémeti	derült, napos idő	25°C
Temesvár	derült, napos idő	27°C

Helyzet

Horváth Szekeres István

***	KÁBITÓ-SZER, FŰ	GYEREKEK JÁRNAK IDE	ROYAL ACADEMY (RÓV.)	ZALAI SPORT-EGYLET (RÓV.)	SIEMENS	AMILYEN MÓDON	FÜGGŐZÁR	KORSZAK, IDŐSZAK	KISEBB HIBÁT KIJAVÍTÓ
APRÓ KENYER-DARABKÁK									
HIDAT ÁTAD					FINNUGOR NÉP				
FÁBA BEMETSZ. BEVÉS			ELBESZÉLŐ		POLETT BECÉZVE				
MŰLÁSÁT AZ ÓRA MUTATJA			MAGÁTÓL	ORSZ FOLYÓ	ORSÉG, CSAPAT			IDEGI MAGAMRÓL	
ZENEI SKÁLA									
AZ URÁN VEGYJELE		ABEL TESTVÉRE					ROZS-SZEM!		
TŰLRA NYÚLIK		EGYIK ÓRAHANG			SZÍNÜLTIG (NÉP.)		ANGOL EGYÜTTES		
FUTÓ-MADÁR					KUCKÓ-LAKOK!				
ÜGYIRATOK HALMAZA						RÉGI SÜLY			
						SIEMENS			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Bodó Rozália (Társadalom)
Tofán Koós Imola (Kultúra)
Zsigmond Júlia (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)
Vásárhelyi-Nyemec Réka (maszol.ro)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Grafikus:
Horváth Szekeres István

Képszerkesztő:
Fülöp Mária

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Farkas Szidónia, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szó-ra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

és a Szabad Sajtó Alapítvány

Marosvásárhelyi Rádió Románia
[102,9 FM]
www.marosvasarhelyiradio.ro

94.0 FM PROFI RÁDIÓ
A ZENE ARAD BELŐLE

Sláger Rádió
fm 105,9

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

95,1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

sepsi rádió
98,5 fm

Szövetkező triatlonisták

ÚMSZ

► Várhatóan péntekig elkészülnek azok a hivatalos dokumentumok, amelyek szükségesek a nemrégiben megalakult Román Triatlon Szövetség önálló működéséhez – tájékoztatott a szövetség vezetője. A Román Kerékpár és Triatlon Szövetségből közel két éves jogi és adminisztratív huzavona után vált ki április közepén a triatlon szakosztály. Az önálló Román Triatlon Szövetség alapjait tizenegy klub, a fővárosból a Bucharest Sport Club, a CS Delfinul, a CSM Olimpia, a CS Smartatletic és az Ínot Club Energy, Konstancáról az Atena Club, Bráiláról a CSM, Tusnádról a CS Extreme, Marosvásárhelyről a CS Master Ski&Bike, Temesvárról a CS Ride Competition és Sepsiszentgyörgyről a CS Tri-Aluta. A Román Triatlon Szövetség elnöke Adrian Nanulescu, az Antena Group korábbi vezérigazgatója, triatlonista, al-elnökök Răzvan Florea úszó, többszörös országos bajnok, olimpiai bronzérmes és Vlad Stoica, a bukaresti Smartatletic klub triatlonistája. A szövetség főtájkára Klossz Péter, a Master Ski&Bike klub ügyvezető igazgatója, edzője pedig Daniel Nistoroiu elismert tréner. Klossz Péter szövetségi főtájkára a Román Triatlon Szövetség vezetőségének nevében elmondta, a szakmai szervezet elsődleges célkitűzései között szerepel lehetőséget biztosítani azoknak a profi sportolóknak, akik versenyszerűen kívánják üzni, illetve azoknak is, akik a mozgás örömeért választják ezt a sportágat. „A triatlon a jelen kor szabadidő- és megnövekedett egészségügyi tudatának megtestesítője” – vallják a Román Triatlon Szövetség alapítói, akik a versenyek színvonalának emelése mellett a „propaganda” használatával illetve tájékoztatással azt szeretnék elérni, hogy Romániában egyre nagyobb tömeget mozgasson meg ez a sportág. „Szeretnénk hangsúlyosan hozzájárulni a rendszeres sportolás, az egészséges életmód iránti igény felkeltéséhez, valamint a társadalmi öntevékenység, a közösségi élet kibontakozásához” – hangsúlyozzák az alapítók. A triatlonszövetség részt vesz az állami sportfeladatok ellátásában is, képviseli a sportágat és tagjainak érdekeit valamint bekapcsolódik a nemzetközi sportszervezetek tevékenységébe. Az alapítók úgy gondolják, hogy a kezdeti nehézségek ellenére a Román Triatlon Szövetség megalapításával kiemelt figyelmet kap a sportág, új lehetőségeket tárva fel előtte. A Román Triatlon Szövetség által szervezett első verseny a Marosvásárhelyen szervezett Országos Duatlon Bajnokság lesz május 20-án. Kapcsolattartó személy: Klossz Péter – 0743 416 873, klossz_peter@yahoo.com. ◀

Gyászban a spanyolok

Labdarúgás

T. J. L.

► A spanyol – és nem csak – szurkolók nagy bánárra nem lesz FC Barcelona–Real Madrid áldomdöntő a labdarúgó-Bajnokok Ligájában: a katalán sztár csapat után a Mourinho-legénység is elbúcsúzott a legrangosabb sorozattól.

Kassai Viktor bírászkodása mellett az első félidő intenzív küzdelmet hozott. A magyar szipmester már a 6. percben büntetőt ítélt a hazaiaknak, miután Di María lövését kezelte hátrította Alaba. A 11-es higgadtan értékesítette Cristiano Ronaldo. A Bayern azonnal válaszolt, de az óriási helyzetet Robben kihagyta. A 14. percben Ronaldo kapott remek gólpaszt Özlütől és nem hibázott, 2-0. A portugál csatárzseni tizedik gólját lőtte idénybeli tizedik BL-mérkőzésén.

A bajorok nem adták fel, újabb lehetőségeket dolgoztak ki, s a 27. percben sikerült megszerezniük a továbbjutási reményeiket életben tartó találatot: Gomezt gáncsolta Pepe (aki sárga lapot is kapott), a büntetőt pedig Robben vágta nagy erővel a jó irányba mozduló Casillas hálójába, 2-1.

A második játékrész Bayern-főlényt és Real-kontrákat hozott, s Gomez volt az aki elpuskázta az üdvözlő

tó gól lehetőségét. Az eredmény a hosszabbításban sem változott, s jöhettek a tizenegyesek. A büntetőpárbaj nyitányán Alaba 19 évét meghazudtoló magabiztossággal talált be, Ronaldo lövését azonban hátrította Neuer. Gomez se hibázott, Kaká lövésénél azonban ismét védett a német kapus. A harmadik párbaj müncheni részről Kroos hibázott, madridiról Xabi Alonso viszont nem. Lahm lövését hátrította Casillas, majd Sergio Ramos bombázott a kapu fölé és

Schweinsteiger készülődhetett neki. A német óriási hiedegvérral lőtt a kapu jobb sarkába, ezzel a Bayern 3-1-re nyerte a büntetőpárbajt és biztosította helyét a május 19-i döntőben. A nagy finálét éppen a Bayern otthonában, a müncheni Allianz Arénában rendezik, ahol a Chelsea lesz a német alakulat ellenfele.

A játékvezetőket rendszeresen értékelő portál, a *Worldreferee.com* Kassai madridi teljesítményéről azt írja, mindkét büntető elég vitatott

ítélet volt, és a magyar bíró nem volt következetes a sárga lapok kiosztásában. A portál azt is megemlíti, hogy mintha a második gól előtt C. Ronaldo párcentis lesről indult volna, viszont dicséri Kassait, amiért nem tördelte szét a játékot. Az értékelésben szerencsésnek nevezik Kassait, akit eléggé tisztelték a csapatok ahhoz, hogy ne legyen parázs hangulatú a meccs a vitatott ítéletek után. A magyar szipmester összesen hét sárga lapot mutatott fel, négyet a németeknek. ◀

Bajorok örömmámorban, görnyedt madridiak. Mindkét spanyol csapat kiesett a BL-küzdelmekből

Nyolcan küzdenek két bajnoki címért

Kosárlabda

Turós-Jakab László

► Az alapszakaszgyőztes CSM Târgoviște elsőként jutott be a női kosárlabda-bajnokság döntőjébe miután szerdán este 71-66-ra verte Marosvásárhelyen a Nova Vitát. A bajnoki címvédő Aradi ICIM UVG 58-68-ra kikapott Szatmárnémetiben, így ebben az elődöntőben szombaton, Aradon születik döntés.

A 9-12. helyekért, tegnap: CS Municipal Sportul Studențesc–Kolozsvári U 67-62 – a győztesek 2-0-lal nyerték a párharcot. Szintén Bukarestben a Rapid legyőzte a Brassói Olimpiát (69-51), s a két csapat ma másodszor mérkőzik meg egymással. A párharc győztese a 9. helyért játszik a CSM Sportullal, a vesztes pedig a 11.-ért a Kolozsvári U-val.

A bukaresti 39-93-at követően a Bball 6 Seps BC tegnap is kikapott a Bukaresti Olimpiától és kiesett az élvonalból. A másik búcsúzó szombaton dől el, amikor a Nagyváradai CSM U–Poli Național meccset rendeznek. Az állás 1-1, Nagyváradon ugyanis a moldvaiak nyertek (68-57),

Iași-ban pedig az erdélyiek (61-60).

A férfiak bajnokságában négy csapat maradt versenyben a címért. A többiek már nem játszanak helyosztót, így sorrendjük végleges: 5. Maros KK, 6. Nagyváradai CSM, 7. Bukaresti CS Municipal, 8. Energia Rovinari, 9. BCM U Pitești, 10. Nagyszéni CSU Atlasi, 11. SCM U Craiova, 12. CSS Giurgiu, 13. Buk. Dinamo, 14. Csík-szeredai Hargita Gyöngye KK, 15. Poli Iași. A visszavágókat megelőzően visszalepett CS Otopeni mellett a Poli Iași távozott az élvonalból.

Az elődöntő-sorozatok három győzelemig tartanak. Az első és második összecsapásokat Medgyesen és Temesváron, a harmadikat és a negyediket pedig Brazion és Kolozsváron rendezik meg. Ha ötödik meccsre is szükség lesz, azt ismét Medgyesen és Temesváron rendezik meg. A *Digi Sport 3* mindent élőben közvetít szombaton és vasárnap: Medgyesi Gaz Metan–CSU Aseofsi Ploiești (18.15, illetve 18 óra) és Temesvári BC–Kolozsvári U–Mobitelco BT (mindkétszer 20 óra). A sorozatok május 5-én és 6-án folytatódnak. ◀

Már a világső is kiesett

Sznúker

Turós-Jakab László

► Huszáros hajrával jutott a legjobb 16 közé Ryan Day a sheffieldi Crucible Színházban zajló sznűker-világbajnokságon. A walesi játékos 6-4-re vezetett Ting Csun-huival szemben, de a továbbiakban a kínai klasszis zsinórban öt frame-et húzott be. A tizediket már nem tudta megnyerni, Day ugyanis hozta az utolsó négyet.

Este a világső Mark Selby lett a nyolcadik búcsúzó a kiemelték közül. A makacs nyakfájással küzdő angol nem tudott lépést tartani a honfitárs Barry Hawkins-

szal, aki 10-3-ra nyert. Szintén este, Allister Carter 8-1-re nyerte a Mark Davis elleni angol tizenhatodöntő első felvonását.

Tegnap folytatódott a Carter–Davis párharc, amelyet előbbi 10-2-re nyert meg. Az angol David Gilbert és az ausztrál Neil Robertson nyolcadöntőjében utóbbi 5-3-ra vezet a mai folytatásig.

Este befejeződött Williams és Csung találkozója és „félidejig” jutott a Joe Perry–Stephen Maguire nyolcadöntő is. Utóbbi párbaj ma 16.30 órától folytatódik a küzdelem, s 21 órától Gilbert és Robertson is dűlőre viszi a dolgot 12 órakor megkezdődött meccsen. Minden bi-

► Röviden

Copil is elbúcsúzott

Utolsó románként Marius Copil búcsúzott a Bukarestben zajló 450 ezer eurós salakpályás tenisztornán: tegnap a 7. helyen kiemelt lengyel Lukasz Kubot 6-3, 6-3-ra nyert ellene. A mai negyedöntőben a magyar Balázs Attila a belga Xavier Malisse-szal találkozik.

Ploiești-en az SZKC

A férfi kézilabda Nemzeti Liga 23. fordulójában a Székelyudvarhelyi KC szombaton Ploiești-re látogat. Ma Szatmárnémeti–Dinamo Călărași mérkőzéssel indítanak, szombaton Kolozsvár–Steaua, Temesvár–Bákó, Torda–CSM és Târgu Jiu–Krassószörény HC-találkozókat rendeznek. A bajnoki címvédő Konstanca vasárnap fogadja Suceava együttesét.

Esélyesek győzelmei

A női kézilabda Nemzeti Liga 23. fordulójának eredményei: Brassói Corona–Zilah HC 22-22, Kolozsvári U–Jolidon–Nagybányai HCM 37-24, Bákói CSM–Krajovai SCM 21-22, Galaci Oțelul HC–Konstancai Neptun 28-26, Oltchim–Dévai Cetate 41-26, HCM Roman–CSM Ploiești 23-19, Bukaresti CSM–HC Dunărea Brăila 26-24. Az Oltchim (42) vezet a Kolozsvár (36), a Zilahi (31) és a Brăila (30) előtt, a Déva (12) és a Bákó (11) van kieső helyen.

Liga-3: meglepetések nélkül

Labdarúgás

T. J. L.

► A hétközi 23. forduló mérkőzéseit rendezték meg a labdarúgó Liga-3-ban. Az ötödik csoportban: Karánsebesi Autocatania–Resicabányai Școlar FC 4-0, Kisbecskereki Nova Mama Mia–Belényesi Bihorul 1-2, Petrozsényi Jiul–Temesrékási ACS 1-0, Facsádi Flacăra–Temesvári Poli II 1-2, Érimi-

hályfalvi Unirea–Aradi Gloria CTP 1-0, Borossebesi Național–Vajdahunyadi FC 0-3, Resicabányai Gloria–Orhalom 0-2, Piski CFR Marosim–Temesgyarmati Millenium 2-1. Élmzőny: 1. Temesrékás 49 (41-15), 2. Vajdahunyad 47 (39-13), 3. Karánsebes 44 (35-22), 4. Belényes 43 (41-27).

A hatodik csoport eredményei: Kolozsvári Sănătatea–Kolozsvári U II 4-1, Zalatnai SK–Arnyosgyéresi

Seso 1-2, Szászrégeni Avântul–Marosvásárhelyi MFC II 3-0, Besztercei Gloria II–Zilahi FC 0-1, Kolozsvári CFR II–Tordai FCM (vált Szászfenesi Unirea) 2-1, Brassói SCM Crona–Tatrangi Unirea 1-0, Dési Unirea–Jádi Voința 1-1, Nyárádtői Unirea–Szatmárnémeti Olimpia 0-0. Élmzőny: 1. SCM Corona 55 pont (43-6), 2. Olimpia 50 (38-16), 3. U II 40 (42-27), 4. Tatrang 38 (38-26). ◀

A szomszédokra is figyelve

Vidnyánszky Attila rendező úgy véli, a román színház ma is az egyik legizgalmasabb teátrum a világon

A napokban, április 25-én és 26-án Bukarestben vendégszerepel a debreceni Csokonai Színház, a Mesés férfiak szárnyakkal című előadásával. A román fővárosbeli fellépések előtt beszélgettünk a produkció rendezőjével, a vendégszereplésre érkezett társulat igazgatójával. Vidnyánszky Attilát azonban természetesen nem csupán erről a darabról kérdeztük, hanem az ehhez elvezető alkotói folyamatokról szintén, de közben szó esik a kortárs színház érdekes kapcsolódási pontjairól is.

Zsehránszky István

► **Nagyon izgalmas lehet ez az előadás, a Mesés férfiak szárnyakkal. Annyi szerzője van, díjat kapott a POSZT-on. Kérem, beszéljen egy kicsit magáról a műről, amit színpadra visznek. Az egyik szerző orosz, úgy sejtem, ő az eredeti darabot írta Gagarinról és az orosz űrhajósokról. Aztán ezt „feldúsította” Szénási Miklós költő és Lénárt Ödön pap-tanárral és író szövege. Hogyan jött létre ez a produkció?**

– Oleg Zsukovszkij, aki az előadásban a kicsi királyt játssza, úgy három évvel ezelőtt hozott nekem egy dialógust, Gagarin és Tyitov párbeszédét, egy leginkább a huszadik század eleji orosz avantgárd költészethez hasonló stílusú szöveget. Elolvastam, és rögtön jeleztem Olegnek, hogy én ezt nagyszínpadi produkcióként tudnám elképzelni. Akkor elkezdődött egy hosszú anyaggyűjtési folyamat. Rengeteg dokumentumot kaptam részben tőle, részben moszkvai ismerőseimtől. Tavaly volt az első útazás ötvenedik évfordulója, és ennek kapcsán elkezdtek olyasmikről publikálni, amikről korábban nem is hallhattunk.

► **Államtitok volt hosszú ideig...**

– Lassan összeállt valami, de zavart, hogy a női vonal hiányzik, és a háttér is... Akkor Szénási Miklós költő, publicista barátommal beszélgettünk róla...

► **És ő azonnal szerzett két női szereplőt.**

– Nem. Rájöttünk, hogy a dokumentum-anyagokban azért szerepelnek nők is: Koroljovnak a felesége és a kislánya például, egy egészen drámai történet van a háttérben. Az igazság az, hogy az összes szereplő tör-

ténete megér egy-egy színdarabot, annyira izgalmas. Már egy éve kutattuk a részleteket, és még mindig nem voltam megelégedve az eredménnyel. Elkezdtük próbálni a *Mesés férfiakat*...

► **De továbbra is hiányoztak a szárnyak. Aztán megkerültek.**

– Miután Pécsen, a Dóm-ban felújítottuk *Gyilkosság a székesegyházban* című előadásunkat, és azt közvetítette a Duna TV, kaptam egy levelet egy apácától, sajnos, nem tudom most megmondani a nevét... Levelében megköszönte az előadást, és elküldte nekem Lénárt Ödön kötetét. Abban találtam egy drámát. Amikor olvasás közben a feléig értem, éreztem, hogy ez nekem részint sok, részint távoli. Valószínűleg én ezt sohasem fogom megrendezni. Aztán a darab végén ott volt a legenda eredeti szövege: a negyedik király története.

► **Szóval a negyedik királyt Lénárt Ödön szövege hozta be?**

– Így van. Elolvastam, és ott helyben megkönnyeztem, egyszerre világos lett számomra, hogy ez hiányzik még az előadásból...

► **És azonnal ki is osztotta a negyedik királyt az orosz darab szerzőjének. És ő beszél is a színpadon, vagy csak játszik?**

– Énekel. Oleg Zsukovszkij már játszott nálam a *Halotti pompában*. Remek színész, mozgásszínészként a Derevo nevű világhírű táncegyüttesben szerepel most is. Drezdában él, különben pétervári, és a híres Formalnij Színháznak volt a vezető színésze. Tehát egy komoly művész, és kötődik már Debrecenhez. Megkapta ezt a szerepet, elkezdtünk próbálni. Rögtön világhosszá vált, hogy itt két síkról van szó: egy vízszintesről, ez a kis ki-

rály – cárevics – elindul, mert meghallotta, hogy megszületett a nagy király, és harminchárom évet utazik, nyomorog, s amikor odaér, a nagy királyt keresztre feszítik. Ezzel párhuzamosan pedig fut egy másik történet: egy eszeveszett, emberi áldozatokat nem kímélő – vagy, hogy úgy mondjam –, az egyik fantasztikus történet az orosz rakéta-programból; Sztálintól, de tulajdonképpen már Ciolkovszkijtől kezdve egészen az embert szállító rakéta kilövéséig.

► **És a kis király, a cárevics, végül is a mennybe megy. Rakéta nélkül. Hogy lehet ez?**

– Nem akarom elmondani, az előadás válaszolja ezt meg. Mindenesetre ő itt lenni a földön mozogva, a lován, aztán gyalog, sokkal magasabbra jut el, mint azok, akik nagy feszültségek közepette az égbe lövetik magukat, és megállapítják, hogy nem lakik ott senki.

► **Ez felfedezésnek kevés... Kár volt érte akkorát repülni.**

– Van egy ilyen párhuzam. Közvetve...

► **Vagyis nem kell rakétára ülni ahhoz, hogy az égbe jussunk.**

– Pontosan így.

► **Hanem, úgy vettem ki legalábbis az előadásról írott szövegekből, önmagunk megismerése az az út, amely az égbe is vezethet, hogyha...**

– Így van. Még egy érdekes, menet közben történt változtatás: először úgy gondoltam, elindulunk Ikarosztól, és nagy, repüléstörténet szempontjából izgalmas eseményeken keresztül, például Leonardón át, eljutunk a mába. Aztán ez az egész sztálini világ, ez a rakéta-program felemészített min-

Fotó: 7ora7.hu

dent. Úgyhogy beszélünk mi Ikaroszról, egy pillanatra megjelenik Leonardo da Vinci is, de a történet rohan az itt és mostba, a sztálini világba, majd a hrucsoviba, amikor fölrepül a rakéta.

► **Tehát van mementójellege is az előadásnak, emlékeztetés egy letűnt világra. Gondolatgazdag produkció, érdemes megmutatni Bukarestben is. Mit vár ettől a vendégjátéktól?**

– Úgy gondolom, hogy a román színház még mindig a világ egyik legizgalmasabb színháza...

► **Az orosz után. Vagy azzal együtt?**

– Együtt. Ahogy ezt kimondtam, máris elbizonytalanodom, ha arra gondolok, hogy a német színház nagyhatalom, bár az a színházi esztétika, amit megvalósít, illetve a megszólalási módja tőlem idegen. Vagy távol áll. Ez külön beszélgetés témája lehetne... Azzal is jelzem hódolatomat a román színház iránt, hogy már két előadást rendezett nálunk Silviu Purcărete, Debrecenben, és most tervezgetjük a harmadikat... Neki nagyon tetszett a *Mesés férfiak szárnyakkal*, zavarba ejtő elragadtatással beszélt róla. Én pedig régóta rajongója vagyok az ő munkásságának, úgyhogy ez számunkra nagyon-nagyon megtisztelő kapcsolat. Ami pedig a mostani történetet illeti: román színházi szakemberek jöttek Debrecenbe, igyekszem aktív kapcsolatot tartani velük, látták az előadást, közöttük volt a Buka-

resti Nemzeti Színház dramaturgia is, tetszett nekik, és meghívták. Így indult el... Örvendtem a meghívásnak, és fölajánlottam, hogy mi is vendégül látjuk a Bukaresti Nemzeti Színházat; úgy néz ki, az ősz folyamán meg is történik a viszontlátogatás Debrecenbe, amire büszke vagyok. Remélem, hogy ez most Bukarestben egy hosszútávú kapcsolat első eseménye lesz.

► **Valóban jó lenne, ha hosszútávú kapcsolat alakulna ki. Nemrég, talán egy éve, a Bukaresti Nemzeti Színház műsorán megjelent egy magyar darab, a Thuróczy Kataliné. Ilyesmire nem volt időtlen idők óta... Ugyancsak nyitásnak tekinthetjük azt, hogy a Bukaresti Nemzeti Színház szintén a múlt évadban bemutatott egy török darabot,**

a Hólavínát. Izgalmas mű, érdemes lenne, hogy a magyar színházak is foglalkozzanak vele. Tehát a Bukaresti Nemzeti Színház immár észreveszi a szomszédokat is. Egyébként nemrég láttam egy jó előadást Debrecenből, a Fodrásznót a sepsiszentgyörgyi Reflex fesztiválon. Egy fiatal orosz rendező állította színre, új orosz dráma, és nagyon izgalmas dolgokat mutat be. Olyasmit, ami szó szerint érvényes itt is, Romániában. Lehet, hogy Magyarországon is érvényes, de Románia valahogy közelebb áll ahhoz a keleti világhoz, ami Oroszországból van...

– Biztos, hogy érvényes Magyarországon is, mert az egyik sikerdarabunk a *Fodrásznó*. Nagyon sokszor, több évada játszunk már, úgyhogy szereti a magyar közönség.

Vidnyánszky Attila (1964, Beregszász)

Színházi rendező. 1985-ben diplomázott az Ungvári Állami Egyetemen, 1992-ben elvégezte a Kijevi Színművészeti Főiskolát. 1992-től a beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház alapító igazgatója, 1994-től főrendezője és művészeti vezetője. Rendez a kijevi Orosz Nemzeti Színházban, a budapesti Nemzeti Színházban, a volt Jugoszláviában és Szlovákiában is. 2004-től egy évig a Magyar Állami Operaház főrendezője volt. 2006-tól a debreceni Csokonai Színház művészeti igazgatója, 2007-től a színház igazgató-rendezője, idén márciustól a Kaposvári Egyetem Színházi Intézetének vezetője. Közel száz színpadi rendezés áll mögötte a magyar és a nemzetközi drámairodalom nagyjaitól is. 1997-ben elnyerte a toruni fesztivál rendezői díját, 2000-ben Ukrajna érdemes művésze elismerésben részesült. 2002-ben Jászai Mari-díjat, majd fővárosi színházi díjat, 2004-ben színikritikusi díjat, 2006-ban Magyar Művészetért Díjat kapott. 2005-ben a Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkeresztrel tüntették ki. 2005-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja, 2011-ben megkapta a Kossuth-díjat.

Mozivászón

Csak az előítélet

Farkas István

„Agyonlőnek, babám, agyon is gyilkolnak./Jaj a nagy utaknak, nem jöhetnek vissza./Agyonvernek, anyám, agyon is gyilkolnak./Jaj, pedig nem loptam, büntelen a lelkem” – éneklék Sára Sándor 1962-es, *Cigányok* című filmjének elején. A cigányul elhangzó dalt az utóbbi – cigányellenes – időben többször dúdolgattam, legutóbb például Fliegauf Benedek berlini Ezüst Medve-, illetve az Európa Tanács FACE-díját elnyerő, *Csak a szél* című filmjének megtekintése után.

A Berlinále második leg-rangosabb díjával elismert produkció a 2008–2009-es magyarországi romagyilkosságok hatására született, amatőr színészekkel. Távol áll tőle a politikai állásfoglalás és tulajdonképpen nem más, mint művészi reflexió a történeletről – ennek ellenére mondanivalója annyira eltolja a hangsúlyokat, hogy szinte lehetetlen műalkotás-ként tekinteni rá. Ezt a filmet (is) csak szeretni vagy nem szeretni lehet – középut nincs, ahogy a témától való távolságtartás sincs, ugyanis ez esetben az erkölcsi és az esztétikai hatás nem választható el egymástól. Hogy pe-

dagógiai szempontból mennyire helyes ez a produkció, abba nincs értelme belemenni, hiszen a roma lakossággal szembeni előítéletektől túlcsoportuló nézői lélekben semmiféle nyomot nem fog hagyni, és nem változtat az „idegengyűlölet klímáján”.

A film cselekménye tulajdonképpen egyetlen napról szól – de a pusztán játéknál sokkal többről: betekintést nyerhetünk az „árnyékos oldal” lakóinak lelkivilágába, és ízelítőt kapunk a mindennapi, intézményesült rasszizmusból.

Az alkotás, bár a romagyilkosságok ihlették, nem a mézarlást mutatja be, hanem „félleg dokumentarista” módon egy roma anya és két gyermeke átlagos hétköznapját. A társadalom peremére taszított főszereplőink minden igyekezetükkel azon vannak, a nézők többségéhez hasonlóan, hogy elhitessék magukkal: tulajdonképpen nem történt/történi semmi rossz, nincs sörétes puska, nincs olyan rasszista, aki meghúzná a ravaszt. A film utolsó perceiben eldördülő lövések, per sze, kijózanítóak, de túl későn világítanak rá a rideg valóságra.

Fotó: kultography.hu

Tabudöntőgető, merész, ám szükséges témát választott Fliegauf Benedek legutóbbi, *Csak a szél* című filmjében

Arra a valóságra, amely Sára Sándornak a cikk elején említett, ötven évvel ezelőtt készített filmje óta végeredményben semmit nem változott. A cigányok „ember-számba vétele” fél évszázad alatt sem ért révbe, életkörülményeik, munkalehetőségeik, iskoláztatásuk, illetve a velük szemben tanúsított „fehér emberi” magatartás ugyanúgy nem változott. A

*Cigányok*ban elhangzó „Ha megnövök, tanítónéni leszek...”, „Ha megnövök, gazdagságban járok...” típusú gyermeki álmódosítások Fliegauf Benedek *Csak a szél*jében még csendesebb kiáltásként hatnak. Megvalósulásukra ha adtak is némi reményt ötven évvel ezelőtt, az Ezüst Medve-díjas film arról számol be: ezek a gyerekek örülhetnek, hogy él-

nek. Még akkor is, ha 2012-ben is ugyanazt mondhatják el, mint Sára filmjének egyik szereplője: „Harminc éves vagyok, de még nem feküdtem ágyban”.

A film legnagyobb erőssége a bátor témaválasztás, amely mind rendezői, mind pedig nézői szempontból kihívás. Fliegaufnak budapesti értelmiségiként kellett belehelyezkednie a romák féle-

meibe, nekünk, nézőknek pedig kényelmes moziszkéből kell szembesülnünk mindazzal, amivé tettük a társadalmat. A film befogadásában az amatőr szereplők játéka sokat segít, akárcsak a naturalista helyszínek és a minimalista zene, amely már néhány akkorddal feszültséget kölcsönöz a filmnek. Egy dolgot róhatunk fel hiányosságként: a rendező nem magyarázza a rassziztákt tetteit, pedig igazán kíváncsi lennék arra, hogy mi indít valakit ártatlan (r)omák legyilkolására.

Fliegauf filmjében összefonódik az erkölcsi indíttatás és művészi-egyéni felelősség hangsúlyozása. Sötétebb képet fest ugyan a romákról, mint Dusan Rapos *Cinka Pannája* vagy Tony Gatlif *Bolond idegenje* (Gadjo dilo), azonban a jelenlegi cigányügy rendezéséhez ilyen, a társadalmi jelenségekre reflektáló, tabudöntő „grandiózus romadramákra” van szüksége a társadalomnak. Még akkor is, ha sokan, például a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a film világpremierje után igyekeztek hangsúlyozni külföld felé: az alkotás nem metaforája annak, ahogyan a romákkal bánnak a magyarok.

Ottlík Géza

A művész és a halál

A művész megtörtülte agyagos kezét, és érdeklődő kifejezést erőltetve arcára, a halál felé fordult.

– Mit óhajtasz tehát?
– El akarlak vinni – mondta a halál nagyképpén.
Habozott.
– Látom azonban – tette hozzá kényszerülten –, hogy még nem fejezted be a szobrodat.
– Még nem – bólintott a művész.
– Nos, alkudhatsz velem, tekintve, hogy rokon a szakmánk – mondta a halál. – Egyazon megrendelőnek szállítunk mindketten, az örökkévalóságnak. Én is formát adok a változóknak, oldozgatom a tér, az anyag és az idő bilincseit...
– Csak semmi metafizika – vágott közbe a művész fagyosan –, nagy kontár vagy.
– Gondolod? – vigyorgott a halál.
– Mindenesetre amatőr. Adj még egy napot, hogy befejezzem a szobrom.
– Elég lesz egy nap?
– Bőven.
– Jó. Kapsz egy napot még. Agyagod van?
– Van.
– Akkor hát iparkodj – mondta a halál, és magára hagyta a művészt.
Másnap újra megjelent a kis műteremben.
– Elkészültél? – kérdezte.

– Eredj a pokolba – kiáltotta a művész idegesen.
– Hohó, kedves kartársam – mondta a halál szemtelenül –, letelt az idő, vizlek.
Megnézte a készülő alkotást.
– Hiszen tegnap óta semmit sem haladtál!
– Semmit.
– Azt mondtad, elég lesz egy nap.
– Úgy látszik, tévedtem.
– No de semmit sem dolgoztál...
– Kevés az agyag – vont vállat a művész. – Kicsi a műterem.
– Hát jó – mondta a halál.
– Neked adom ezt a hegyet itt, s ezt a völgyet itt. Mennyi idő kell?
– Nem tudom. Tíz nap.
– Kapsz száz napot – jelentette ki a halál nagylelkűen, és megint távozott.
Letelt a száz nap, s a halál újra megjelent.
– Itt vagyok – mondta a művész.
– Gyerünk – mondta a művész.
– Hadd látom a szobrodat.
– Hagyjad. Gyerünk csak.
– Miért? Talán még mindig nem fejezted be?
– Nem.
– Ej, hát mit csináltál száz napig?
– Semmit.
– Kétségbeejtő. – Megnézta a szobrot, s azon csakugyan semmi változás sem

látszott. – Már régen el kellett volna vigelek. Szörnyűséges vagy. Ugy látszik, tudod, hogy nem vihetek el addig, amíg be nem fejezted a művedet.
– Nem tudtam.
– Magasabb helyről jött ez a nyomatékos utasítás. Hagynom kell, hogy elkészítsd a szobrod, mert művészeted is a mi ügyünket szolgálja. Fontos, bizalmas – ezzel a jelzéssel kaptam az aktát. Mít ábrázol majd valaképpen ez a szobor?
– Az életet. Teljes szépségben.
– Nem is értem – dünyögött a halál.
– Én értem.
– Egyszóval, mire van szükséged?
– Arra, hogy hagyj békén.
– Megkapod az országot itt körülöttem.
– Kevés – mondta a művész.
A halál összeráncolta homlokcsontját.
– Jó – mondta –, megkapod az egész világot, tengerekkel és egekkel és Carrara minden márványával.
– Kevés – mondta a művész.
– Kevés! Kevés! Mi kell hát neked? A végtelenség, a korlátlan végtelenség?
– A korlátlan végtelenség – mondta a művész.
– Micsoda gyerekeség ez

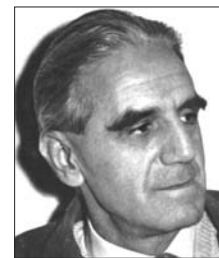
– mondta a halál. – Hát legyen a tiéd. Szabad vagy. Az idő is a tiéd. De tudjad, abban a szempillantásban itt vagyok érted, amint befejezted a művedet.
El sem búcsúztak. A művész nevetve nézett a halál után. Övé volt megint a korlátlan végtelenség. Határidő nem volt kikötve. Vett egy marék agyagot, s egy fél nap alatt kényelmesen befejezte művét.
A halál ugyancsak elcsodálkozott.
– Azt hittem – mormogta –, hogy mindenáron élni akarsz. Miért sietél úgy?

– Egy csöppet sem siettem. Már csak egy fél napi munkám volt hátra.
– De ezt nem tudtam sem egy nap alatt, sem száz nap alatt bevégezni, amíg korlátlan időt nem kaptál rá.
– Nem tudtam – nevetett a művész.
– S most tiéd lehetne az élet, a végtelenség. És ilyen könnyen lemondasz róla? Visszaadod?
A művész nem felelt, csak nevetett tovább.
– Mehetünk? – kérdezte a halál.
– Mehetünk.
A művész nyakára csavar-

ta kedves, piros sálkendőjét, berakta szekrényébe a szanaszét heverő poharakat, s egy régi dalt dudorászva, amelyre vanszteppet táncolt egykor, elindultak. Esti hét óra volt. A halál fecsegett erről-arról, kaszája ingadozott a vállán.
Ráérősen lépegettek a völgy oldalában, csenevész bokrok, lucfenyők között.

Száz éve született a modern magyar irodalom egyik meghatározó, nagy hatású alkotója, a fenti sorok szerzője. Az itt olvasható szöveg forrása: Digitális Irodalmi Akadémia.

Ottlík Géza (1912–1990)

„Ottlík életműve igen kicsi, holott szakadatlanul dolgozott. Műfordításainak száma sokkal nagyobb, mint eredeti műveié. Regénye, kisregényei, novellái, tanulmányai, kisebb esszéi és kritikái együtt beleférnek öt nem túl terjedelmes kötetbe. De az aggodalmas pontosság, a magamagával folytatott alkudozás minden szóért, és a meg nem alkuvás sem gondolkodásban, sem stilisztikában felettebb munka- és időigényessé tette ezt a lankadatlan értéktermelést. – Műveinek jellege: lélektani. Az emberek egymás közti viszonyainak, köztük nem utolsósorban a végtelen arcú szerelemnek, a cselekedet erkölcsi megítélésének világa ez. A magánélet értéke, vonzó és riasztó mozzanatait, tehát – habár társadalmon belül játszódó események ezek –

merőben politikamentes témakör. Olyan korban, olyan egymás után következő korszakokban, amikor hivatal, kritika és ezek következtében sajtó és kiadó minde nélkülött politikát várt el az irodalomtól. A senkivel se kollaboráns és senkivel sem ellenzékieskedő Ottlík – ha néha évekig is szürkeségbe húzódott – itt is megtalálta a lét lehetőségét, majd a létjogosultságot, idővel a József Attila-, végül a Kossuth-díjjal jelzett teljes elismerést. Amikor 79 éves korában meghalt, felettebb kis életművével már afféle élő klasszikusnak számított. Ez az esztétikai érték feltétlen győzelme volt a politika felett is, a népszerű irodalmi silány-ságok felett is.”

(Hegedűs Géza:

A magyar irodalom arcképcsarnoka – részlet)

Mozaikok jelennek, jövőnek

Orbán igazság-levele Clintonnak

Bednár Imre

NÉPSZABADSÁG

Kedves Hillary Clinton Külügyminiszter Asszony! Elnézést kérek, amiért legutóbbi levelemben félrevezettem Önt, amikor megpróbáltam elosztani a magyar média sokszínűségével és a Klubrádió sorsával kapcsolatos aggodalmait. A Klubrádióval kapcsolatban az elmúlt hónapokban született bírósági ítéletek, a pályázati eljárásról napvilágra került információk alapján arról kell tájékoztatnom, hogy korábbi levelém tartalmával ellentétben a médiahatóság ellentétben a médiahatóság megemelt meg mindent annak érdekében, hogy megőrizze ezt a fontos hírcsatornát. Sőt bizonyos jelek szerint arra törekszik, hogy elhallgattassa.

Engedje meg, hogy vázolgajam a magyar médiahelyzetet. Az igazság az, hogy a rádiós és televíziós frekvenciákról döntő médiahatóság egyáltalán nem független a kormánytól. Hogy is lehetne, amikor magam neveztem ki az élére Szalai Annamariát, pártom egykori tagját és parlamenti képviselőjét, aki médiaügyekben mindig is a Fidesz érdekeit képviselte. Ellenzéki időszakunkban is bizonyította ezt, amikor is sokat tett azért, hogy az amerikai tulajdonú Sláger és Danubius rádiók helyett a Fidesz-közeli Class FM és az MSZP-közeli Neo FM kapja meg kéz a kézben az országos kereskedelmi rádiók frekvenciáit.

Tudnia kell, hogy a sokat vitatott magyar médiaszabályozás célja az, hogy a Szalai Annamária által vezetett hatóság felügyelje a teljes írott, elektronikus és online sajtót, elfoglalhassuk a közszolgálati médiát, országos és helyi szinten is a konzervatív kormányhoz közel álló média-hálózatot hozzunk létre. A lehetőleg magas bírságok kiszabásának lehetőségével sakkban tartjuk a kormányt, az ellenzék álláspontját is bemutató orgánumokat. A frekvencia-osztást állami monopóliumnak tekintjük, magunk a konzervatív rádiókat és televíziókat preferáljuk. A tenderek során csak akkor hivatkozunk a szabadpiacra, a versenyképes pénzügyi ajánlat szükségességére, ha azt akarjuk elérni, hogy a kormány kritikusan orgánumok elhallgassanak. Ez történt decemberben is, amikor a hatóság egy, a rádiós világban ismeretlen cég gyatra, helyesírási hibákkal teli pályázatát hirdette ki győztesnek a Klubrádió előtt, arra hivatkozva, hogy ők tették a legjobb pénzügyi ajánlatot. Ugyan a bíróság két perben (az egyikben jogerősen) is a Klubrádióknak adott igazat, a hatóság fellebbezéssel és idő-

húzással bizonytalanságban tartja a rádió dolgozóit és több százezer hallgatóját, ezzel figyelmezteti a többi független médiumot, hogy hasonló sorsra juthat.

Tisztelt Külügyminiszter Asszony! Tisztában vagyok azzal, hogy az új médiaszabályozás is hozzájárul ahhoz, hogy immáron két éve nem kapok meghívást a Fehér Házba, és egyre inkább elszigetelődöm az európai államok vezetőitől is. Ezt ugyan sajnálom, de számomra fontosabb, hogy akár kormányon, akár ellenzékben vagyok, én ellenőrizzem a magyar médiát.

Számtalva diszkréciójára, megértésében bízva, üdvözléssel:
Orbán Viktor, miniszterelnök

Véreskezű román kommunista pribék menedéke volt Magyarország

Jakab Attila

hvg.hu

A rendszerváltás utáni Magyarország haláláig bújta a román kommunista rezsim egyik legkegyetlenebb alakját, „a román Péter Gábor”. Alexandru Drăghici Antall Józsefnek és Boross Péternek köszönhetően halhatott meg ágyban, párnák közt – a román kormány 1992-ben hiába kérte Budapesttől a kiadatását.

Boross Péter volt miniszterelnök szerint az állampárti titkosszolgálatok ügynökei ma bolygatni nem más, mint „sérült lelkek” ambícióinak a megnyilvánulása. Ő ezt a kérdést különösen bonyolultnak látja. Igaza van. Tényleg bonyolult. A kommunista állambiztonsági szervek ugyanis hatalmas információmennyiséget gyűjtöttek össze; és együttműködtek egymással (pl. a román Securitate és magyar ÁVH 1956-ban). Hálózatok (ka) építettek és működtettek. Még ma is érdemes a mozaik darabjait apródonként összerakni, habár elborzasztó képet kapunk. Ebben az esetben is kiderült ugyan, hogy a de facto Boross Péter irányította magyar kormány annak idején egy prominens, véreskezű román kommunista pribéknek nyújtott menedéket, megmentve őt a román igazságszolgáltatás karmaitól.

Alexandru Drăghici (1913. szeptember 27.–1993. december 12., Budapest) Gheorghiu-Dej román kommunista pártvezető bizalmi embere és közvetlen munkatársa volt. 1952 és 1965 között belügyminiszterként – és az állambiztonsági erők (Securitate) vezetőjeként – irányította a lakosság bestiális terrorizálását és a Román Kommunista Párt teljhatalmának megszilárdítását. Szerepe volt a vezetők

román kommunista, Lucrărețiu Pătrășcanu halálra ítéletében (1954).

Gheorghiu-Dej halála után és Ceaușescu hatalomra kerülésével azonban háttérbe szorult. Gyakorlatilag azonnal leváltották a BM éléről (1965). A Központi Bizottság titkára, majd a minisztertanács alelnöke lett. Amikor a Párt Pătrășcanut rehabilitálta (1968. áprilisában), Drăghici-ot minden funkciójától és rangjától megfosztották, kizárták a Pártból, és egyszerű közkeletűnek helyezték tartálékba (1968. november 14.). 1969-ben egy állami gazdaság élére került, majd 1972-ben nyugdíjazták. Nyugdíjából, mondhatni, fényűzően élt, pazar villában. 1989-ben elutasította, hogy visszavételét kérje a Pártba. 1991-ben, amikor volt politikai

Orbán Viktor – az őszinteség furcsa rohama

foglyok a felelősségre vonását kezdeményezték, Drăghici a feleségével, Cziko Mártával, családjegyesítés címén, a lányához menekült Magyarországra – miközben fia Romániában maradt.

1992-ben a román kormány kérte a kiadatását. A kérelmet az Antall-kormány azzal utasította el, hogy a magyar jog szerint Drăghici – többek között az erdélyi magyarság tagjai, intézményei, egyháza ellen is elkövetett – bűnei elévültek.

A magyar nemzeti-keresztény kormány jóvoltából Alexandru Drăghici ágyban és párnák között halt meg Budapesten, 1993-ban, morbid módon ugyanazon a napon, mint Antall József. Tetteiért soha nem kellett felelnie. Halála után a felesége valamikor visszatért Romániába a fiához. Drăghici Magyarországon minden interjútól elzárkózott, és soha semmiféle jelét nem adta annak, hogy bármit is megbánt volna egykori tetteiből. Ami Romániában közismert tény, arról a magyarországi közvélemény gyakorlatilag semmit nem tud. Talán ideje lenne, hogy az újságírók kicsikét be-
többet érdeklődjenek.

Elképzelhető, hogy Alexandru Drăghici olyan titkok tudója volt, ami nem tartozik a pórnépre? Márpedig, aki idős korban joggal számíthat életfogytiglanra egy bíróság előtt, könnyen válhat bőbeszédűvé. Egy politikai-
lag érzékeny tárgyalás – különösképpen, ha nyilvános –

mindig kiszámíthatatlan. Jobb tehát nem kockáztatni. Ki volt ebben az időszakban a magyar belügyminiszter? Boross Péter (1990. december 21.–1993. december 12.). Külügyminiszter: Jeszenszky Géza (1990. május 23.–1993. dec. 12.). Igazságügyminiszter: Balsai István (1990. május 23.–1993. december 12.). Azt sem lenne érdektelen kideríteni, hogy Alexandru Drăghici lánya (Alexandra) mikor és miért költözött Magyarországra a Kádár-korszakban. Érdemes lenne tudni, hogy itt vajon milyen életpályát/karriert sikerült befutnia.

Érthető, hogy Boross Péter nem híve annak, hogy a kommunista közelmúlt aktáit turkálják. Ki tudja? Lehet, hogy a Drăghici-ügyön kívül (amely gyakorlatilag a webről összeállítható) még

Alexandru Drăghici – pribék és menekült

más csontvázak is kiborulnának a szekrényből. Esetleg maga az egész szekrény a magyar nemzeti-keresztény politikai elite borulhat.

Kövér László állapota

Andrasew Iván NÉPSZAVA

Bár főszerkesztőnk kimerítően és pontosan reagált Kövér László szavaira, nem hagy nyugodni, hogy milyen kérdéseket vet föl, ha Kövér úr nyikhaj, senkiházi, utolsó tollforgató terrorizálóknak csúfolhatta azokat az újságírókat, akik teljesítették kötelességüket és az ország népe elé tárták az igazságot: Schmitt Pál lopott. Bukásáért nem a plagizáló volt elnököt, hanem az újságírókat gondolja felelősnek. A HVG.hu főszerkesztője szerint Kövér úr feszült lehetett, ezért nem gondolta át, mit mond. Az a baj, hogy az ideiglenes magyar országelnök szinte állandóan feszült, ami nem abban nyilvánul meg, hogy tikkal vagy malmozgat az ujjával, netán a körmét rágja, hanem mond valami olyasmit, amit kulturáltabb körökben taplóságnak, bunkóságnak, búrparazságnak szokás gondolni. Szinte minden családban vagy barátai körben előfordul ilyen ember: ha szeretjük, valami gyógyászhoz tereljük, aki aztán jó szóval, fözetekkel vagy gyógyszerrel kihoz-

za kinos állapotából. Igenis kell beszélni arról, hogy Kövér úr szemmel láthatóan és füllel hallhatóan horpadt mentális állapotban van, és igenis az országgyűlés tagjainak kötelessége lenne illő tisztelettel fölvetni: tartozna azzal, hogy egy orvos csapattal megnézzesse magát. (Nyilván nem a Semmelweis Egyetemről, hiszen vélhetően Kövér úr számára az ottani professzorok is veszedelmes fölforgatók, netán terrorsegédek.) Vegyék azt is figyelembe, hogy Kövér úr rövidesen saját fegyveres erő fölött rendelkezik majd, amely nem csak az országgyűlés épületében, hanem a saját házukban is erőszakot alkalmazhat ellenünk. Ha egy ilyen vizsgálat után a konzílium azt hozza ki, hogy Kövér László teljesen normális, tehát alkalmas az

Kövér László – megoszt, holott egyesítenie kellene

országgyűlés elnöki tisztré, akkor is marad a kérdés. Ha komolyan azt gondolja, hogy egyrészt egy lopáson kapott elnök elnök maradhat, másrészt az újságíróknak – és minden állampolgárnak – nem hazafias kötelessége, hogy egy vezető politikusról a következmények mérlegelése nélkül leírja, kimondja, az ország népe elé tárja, ha olyan igazságot tud meg róla, amely fölveti a méltatlanság gyanúját, akkor még nagyobb a baj. Akkor Kövér László erkölcsi értelemben alkalmatlan. Ha ugyan érti még valaki, hogy ez mit jelent.

Egy mondat az igazságról

A szerk. Mi mindannyian, akik 168óra szerkesztője vagyunk, megígértük, mi a véleményünk Schmitt Pálról, a plágiumbotrány kipattanását követő szálnalmas viselkedéséről, szóval mi, akik újságíróként kétségkívül hozzájárulhatunk a doktorátusától megfosztott államfő kényszerű távozásához, nem tűrhetjük, hogy Kövér László „nyikhaj, senkiházi, utolsó, tollforgató terrorizáló” nevezetű üzenetét úgy fogjuk fel, mint primitív, paranóis dühkitörést, vagy pedig azt mondjuk: Magyarország ideiglenes köztársasági elnöke terrortámadást indított a sajtószabadság ellen!

A lobbista

Lázár György

ÉLET ÉS IRODALOM

(A spin doktor az a politikai tanácsadó, aki a hírt úgy pörgeti, hogy az pozitív üzenetként jelenjen meg. Elsősorban a politikai kommunikációs lobbistákra használják a kifejezést az USA-ban.)

Az ATV *Egyenes Beszéd* című műsorában Kurt Volker volt amerikai NATO-nagykövet nemrég elmondta Kálmán Olgának, hogy nincs nagy baj a magyar demokráciával, elvégre az sehol sem tökéletes. Vannak döccenők, de jó irányba mennek a dolgok, és a viták is hasznosak. A *Heti Válasznak* adott interjúban nem reagált Charles Gati professor kritikáira, helyette elmondta, hogy Gati kiváló tanár, hazafias '56-os magyar, a demokratikus értékek elkötelezettje, és joga van véleményéhez. Amerikában mindenki kimondhatja, amit gondol. A Magyar Külügyi Intézetben a John Hopkins Egyetem tudományos munkatársaként tartott előadást. Évekig élt Magyarországon, és ért „valamennyit az ország politikájához”. Magyarországon nem beszélhetünk Fehéroroszországhoz hasonló antidemokratikus lépésekről, és ő senkivel sem találkozott, aki szerint a kormány bárkit is elnyomna.

Volker kellemes, intelligens ember. Megnyugtató hallani, hogy „Magyarország nem tért le a helyes útról”, és az amerikaiak is azt akarják, mint a magyarok – „Igazságosság, jólét, biztonság, mely kiegészül a nemzeti büszkeséggel”. Nyugodt, mértékadó, független véleményező.

Legalábbis annak tűnik. Volker rutinos diplomata, valóban volt amerikai NATO-nagykövet, és tényleg a John Hopkins Egyetem tudományos főmunkatársa, de egy dolgot nem említ. Azt, hogy lobbista is, egy nagynevű washingtoni cég vezető munkatársa, feladata a Magyarországról alkotott kép „formálása”. Nem titok ez, Volker munkaadója, a BGR Group tavaly jelentette be, hogy Volker tevékenységét az Orbán-kormány olyan nagyra értékeltte, hogy Schmitt Pál akkori államelnök személyesen adta át neki a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét.

Volker még felhívta a figyelmet arra, hogy „a Kárpát-medencében több toleranciára, alázatra és önkritikára van szükség”, majd elégedetten távozott. Budapesti missziója sikeres volt. A média sem szellőztette meg, hogy nem független véleményező, hanem egy jól fizetett lobbista kommunikációs mutatóványa.

A zavar bősége

Berobbanás
veszély

Cristian Pirvulescu
Cotidianul.

2009. október 13-a után, amikor a parlament megvonta a bizalmat a Boc-kormánytól (anélkül, hogy a kabinet bukása új kormányt eredményezett volna), most először van esély arra, hogy az USL által benyújtott bizalmatlansági indítvány, amelyről április 27-én szavaz a két ház, átmenjen. A parlamenti aritmetika napról napra az USL javára formálódik. Már kedden, három nappal a voksolás előtt a szükséges 231 szavazatból az USL 221-re számíthatott, miközben alig egy nappal korábban az ellenzéknek 216 embere volt. Noha az aritmetika továbbra is a kormány többségét mutatja, a hatalom táborából való tömeges elvándorlás könnyen az ellenzék javára bilentheti a mérleget. Már a tizenhét kisebbségi képviselő szavazata sem tűnik annyira biztosnak, mint más bizalmatlansági indítványoknál. Az USL látszólag bebiztosította magát, pláne hogy az UNPR-s honatyák lojalitását sem szabad felülbecsülni.

Bármilyen taktikát választ is Traian Băsescu és a PDL az előzménytelen politikai válság kezelésére, már nem működik a Mircea Geoană felett 2009. decemberében aratott pirruszi győzelme után mesterségesen kialakított többség. Az erre a többségre épített kormánynak nincs parlamenti legitimitása, alakuljon bárhogyan a bizalmatlansági indítvány sorsa. A kormány már azáltal lehetetlen helyzetbe került, hogy az USL megszerezte a többséget a szenátusban: nem mennek át a törvények, amelyek esetében a szenátus a döntő ház. A kormányba vetett bizalom összehasonlíthatatlanul alacsonyabb, mint bármelyik korábbi választási évben. Nem történt ilyesmi sem a liberálisokkal 2008-ban, sem a PSD-vel 2004-ben, sőt még az Isărescu-kormánnyal sem 2000-ben – noha akkor a parasztpártiak alaposan megszenvedték a CDR-kormányzást –, vagy a PDSR-vel 1996-ban. A kormányzás folytatása ilyen körülmények között, biztos legitimitás nélkül, nemcsak a PDL-re nézve veszélyes, hanem az ország stabilitására is. A túlzottan „megszemélyesített” politizálás, a Traian Băsescu-kultusz, az ideológiai „köd”, a PDL „egészségtelen” növekedése 2006 és 2010 között, az IMF megoldásainak kritikátlan elfogadása az adott, zavaros kormánytöbbség feltételei mellett – mindez nem állhatja ki a valóság próbáját. Ezúttal tehát, öt évi belpolitikai elszigeteltség után, a PDL egyensúlyát veszített párttá lett.

Időközben a dâmbovitai politika laboratóriumaiban, az USL megfojtására kifejlesztett populista játékszert, a PPDD-OTV eljutott oda, hogy lassan felfalja alkotóját, vagyis a PDL-t. A rendszerellenes választók, az átmenet vesztesei, akiket könnyű manipulálni populista és elitellenes témákkal, amelyeket Traian Băsescu már 2003–2004-ben átvett Vadim Tudortól, új „gazdára” találtak Dan Diaconescu-ban. Úgyhogy a minden oldalról támadott PDL, miután 2000 és 2004 között hősiiesen állta a PSD offenzíváját, összeroppanás előtt áll.

Első látásra ennek a válságnak az ellenzéki USL a közvetlen nyertese, de az általános politikai helyzet és a gazdasági kontextus csak rövidtávon kedveznek neki. A PDL berobbanásának biztos haszonélvezői a szélsőségesek és a populisták lennének. Ha Mihai-Răzvan Ungureanu kormánya megbukna a bizalmatlansági indítvány nyomán, sürgősen megoldást kell találni, máskülönben a helyzet könnyen elfajulhat, káoszba torkolthat. És mivelhogy választások hiányában egyetlen kormány sem lehet legitim és nem lehet a politikai stabilitás biztosítója, az előrehozott választás marad továbbra is az egyetlen józan megoldás. Az ám, de ki józan manapság Romániában? (Fordította: Sz. L.)

Szitává löve

Miruna Munteanu
**JURNALUL
NATIONAL**

Franciaországban minden függőben van, nálunk nem. A PDL a legvilkosabb ellenféllel szembeesül: azzal az általános meggyőződéssel, hogy el fogja veszíteni a választásokat. A közvélemény-kutatások, az utcai hurrogások, a pártból történő dezertálások – mind a választási sorscsapás elkerülhetetlenségére utalnak. Az érzékelést éppen az elnöki alakulat csúcsáról fokozzák. Hivatalosan meg sem kezdődött a helyhatósági választási kampány, máris fogalmazódnak a veszteségi beszédek. Elena Udrea, a PDL bukaresti szervezetének elnöke tegnap hangsúlyozta, hogy egy kudarc felelősségét nem lehet egyetlen személy nyakába varrni. Hogy ugye a döntéseket „csapatban” hozzák meg, a tévedések tehát közösek. Igyekezvén úgy feltűnni, mint aki védelmébe veszi Emil Bocot, a Cotroceni üdvöskéje tulajdonképpen önön politikai túléléséért tartott védőbeszédet. Egyre több hang követeli a fejt, öt évvel ezelő óta az általa vezetett szervezet zuhanásáért. A PDL számára a főváros már elvesztett. Tudja ezt Băsescu is, Udrea is, tudja az utolsó

párttag is. A jelenség azonban országos. Bizonyítják ezt nem annyira a felmérések, mint inkább a kétségbeesés, amellyel a demokratá-liberálisok igyekeznek menekülni, idegen zászlókat találva ki, amelyek alatt menetel megsejédehetik a választókat. A PDL ország-szerte szövetségei után kutat. Nem, nem azért, mert örvendene annak a negyed százaléknak, amit némely, a választások radarkészülékében láthatatlan alakulat hozna! E mikroszkopikus szövetségektől nem várnak egyebet, mint füstfüggőnyt. Zöld füstöt, hogy az elrejtse a legkatasztrofálisabb és legfelelőtlenebb posztdecemberista kormányzás narancs-színét. Mert ugye, Emil Boc a súlyos intézkedések vállalásával dicsekedett... Nos, lám, az elszámolás pillanatában senki sem látszik hajlandónak valamit is vállalni. Tulajdonképpen ez az egyetlen állandója annak a rendszernek, amely művészi tökélyre vitte a következtelenséget. Senki sem vállalja pél-

M. R. Ungureanu miniszterelnök – elhervadt, mielőtt kinyílt?

dául a nyugdíjak hibás megadóztatását. Az Alkotmánybíróság úgy döntött, hogy az állam több mint egy évig több pénzt zsebelt be az egészségbiztosításra, mint amennyit a törvény engedélyezett volna. Fizet ezért a „tévedésért” valaki? Sem a volt miniszterelnök, Boc, sem kormányának bármelyik tagja nem kockáztatja vagyoni felelősséget vállalni a nyugdíjasok zsebéből kilopott csaknem 300 millió euróért. Legalább politikailag felelniük kellene. A pillanatot közeleg. (Fordította: K.B.A.)

PDL: a küszöbön álló katasztrófa

Ion M. Ioniță

adevărul

Miközben egész divíziók állnak át a PDL-től az ellenzékhez, a párt vezetőit pedig kifütyülik, ha kimerészkednek az utcára, a demokratá-liberális vezetés egyetlen reakciója: vádolni a politikai migrációt és árulást. Igen, a migrációt okkal kárhoztatják. Igen, jogosan ítélik el az árulást. De hogy is jött létre a PDL? Mindenki elfelejtette? Nem a liberális „menekültek” álltak át tömegestül Traian Băsescu táborába,

amikor az javában háborúzott Călin Popescu Tăriceanuval? (...) Valamennyien fontos tisztséget kaptak, helyet a jelöltlistákon, és természetesen élvezték Traian Băsescu támogatását, miközben akkoriban az elnök még igenis mozdonyként fungált a választásokon.

Később, a PDL kormánya mögé ugyancsak a sokat pfojolt politikai migráció elve alapján állítottak többséget. Elvekre szomjas és átértékelt, ideológiai szeplő nélküli tündérek jutottak parlamenti párthoz, illetve szelethez a kormányzati tortából. Most pedig erkölcsöt követelnek, elveket és hűséget a párt zászlajához! Amikor felvették a migránsokat, kimosdatták és összecsoholták őket, rájuk bízták az éléskamra kulcsát, vajon mire számítottak? Hogy ez a szedett-vedett, politikai csonton hizlalt lakájbanda, az állam és a párt haszonlesőinek tömege gondolkodás nélkül feláldozza magát? Hogy vásárra viszik a bőrüket, amikor látják, hogy a párt vesz-

tésre áll? Hogy hálából kétszék harcolni a párt eszményeire?

A PDL vezetői hozzászóltak, hogy mindig mindenkit át tudnak verni. Tévedés. Megjött a számla, az időt pedig nem lehet visszafordítani. Ez nem jelenti azt, hogy az USL helyesen jár el, amikor összeszed mindenkit, aki a kormánypártok körül él és mozog. Ha ugyanazon az úton indulnak el, ugyanott fognak kikötni, ahol a PDL. A lakosság unja már ezt az állandó csereberét. Ha pedig Ponta és Antonescu urak azt hiszik, hogy az ő gyűlevész haduk jobb lesz a PDL-nél, ne csodálkozzanak majd, ha a következő mandátumot Dan Diaconescuval kell tölteniük, együtt keresve Elodiát. (Fordította: Sz. L.)

Csapda Pontának. Barátjától, Antonescutól

Mircea Marian

Evenimentul

Egyre gyakrabban látszik, hogy Crin Antonescu nem igyekszik tanulni Traian Băsescutól. Nincs egy hónapja, hogy az államfő kétnyes helyzetbe hozta a PSD elnökét, bejelentve, hogy fel-

EU-párti nacionalizmus

Marek Magierowski,
Uwazam Rze

A nacionalisták kezdettől elleneztek az EU-integrációt, hiszen az csökkent a nemzetállami szuverenitást. A szeparatista és autonómia-párti mozgalmak újabb kezdők felismerni, hogy a határok nélküli Európa segítheti a függetlenség kivívását. „Sokáig az utca volt a szeparatisták karaktere: bombákat robbantottak, rendőroket gyilkoltak és nyilvános éhségstrájkba kezdtek. Az állam szétesésétől tartó politikusok pedig Spanyolországtól Nagy-Britannián át Franciaországig kegyetlen brutalitással válaszoltak. Mára azonban megváltoztak a politikai körülmények” – írja Marek Magierowski a *Uwazam Rze* lengyel konzervatív liberális hetilapban. A katalán, a skót, a baszk és a korzikai szeparatisták egyre inkább lemondanak az erőszakos eszközökről. Céljaikról, és nem tudják, hogyan szabaduljanak ettől a forró gesztenyétől. Arra a kérdésre, hogy a bizalmatlansági indítvány megszavazása esetén elfogadják-e Antonescu változtatát, Ponta kimérten válaszolt: „Megvitathatjuk majd az USL-ben, és közölni fogjuk önökkel.” Amit mondania kellett volna, de nem volt bátorsága hozzá, azt elmondta Ion Iliescu. „Én nem kalandoznék el ebbe az irányba. (...) Én úgy vélem, az USL-nek a választások adta új parlamenti összetétel mellett kell vállalnia a kormányzást. Mert különben, a parlament mai struktúrájával ilyen felelősséget felvállalni - eléggé kalandossá válik a dolog.” Kérem észrevenni Iliescu ragaszkodását a „kaland” kifejezéshez. Amit hitem szerint Antonescu elért: meggyőzte Pontát, hogy mindent el kell követnie az Ungureanu-kormány megmentéséért. A PSD elnöke egyszerűen nem tudná, mit tegyen abban az esetben, ha most egy átmeneti kormányt kellene alakítania. Az előrehozott választások kiírásának procedúrája (amely nagymértékben függ Băsescutól) agyrem, egy olyan miniszteri lista összeállítására pedig, amely ne kompromittálja az USL-t a választások előtt, nagyon nehéz lesz. Úgy látom, a PNL-ben és a PSD-ben már javában dől az élet-halál harc a leendő kormány miniszteri bársonyszékeiért. Ezzel szemben Ponta azzal érvelhet, hogy a parlamenti többség szertefoszlása miatt megbénult jelenlegi kormány hatalmon tartása még jobban el-sorvaszthatná a PDL-re szavazókat. Meggyőződésem, hogy az indítvány szavazásakor a PSD elnökének több barátja elvétí az urnákat, és Ungureanu kormányfő mellett voksolnak.

P.S. Érdekes Iliescu exel-nök válasza arra a kérdésre, hogy ki kellene-e termelni a veraspataki aranyat: „Lehet”! (Fordította: K.B.A.)

A mezőgazdasági életjáradék módosított szabályozása

Czedly József

A *Hivatalos Közlöny* április 9-i, 236. számában jelent meg a mezőgazdasági és pénzügyminiszter közös rendelete (Ordin 39/413/2012), a termőföldterületért járó életjáradék (renta viagera) kifizetését szabályozó miniszteri rendelet (Ordin 1.272/26.503/2005) kiegészítéséről és módosításáról.

Ismeretes, a hatályban levő rendelkezések szerint, mezőgazdasági életjáradékra jogosultak mindazok a 62. életévüket betöltött személyek, akiknek birtokában leg több 10 hektárnyi, külterlen fekvő mezőgazdasági földterület van, és akik ezt, élők között megkötött okmány szerint, elidegenítik, haszonbérbe (arenda) adják vagy szerződés alapján átadják egy beruházónak. Jogosultak mezőgazdasági életjáradékra azok a személyek is, akik nem töltötték be 62. életévüket, de I. vagy II. fokú betegnyugdíjasok, munkaképtelenek, és ezt bizonyítják is egészségügyi szakbizottság által kiadott igazolással. Ezt az igazolást évente fel kell újítani, vagy megszerezni a bizottság által megállapítandó „felülvizsgálhatatlan (nerevizuibil)” besorolást.

Az elidegenített illetve haszonbérbe adott földterület vagy 1989 előtt szerzett tulajdon, vagy a 18/1991 számú

földtörvény, illetve az 1/2000, a földtulajdon visszaszolgáltatását szabályozó törvény, vagy a 247/2005, a tulajdon és az igazságszolgáltatás reformjának törvénye alapján megszerzett földterület kell legyen, amelyet 1990 után nem idegenítettek el élők között megkötött okmány alapján.

Jogosultak a mezőgazdasági életjáradékra azok a személyek is akik nem adták be földterületüket a mezőgazdasági termelőszoövetkezetekbe, és mint ilyenek kérhetik földtulajdonuk igazolását a megyei prefektúráktól, valamint ezeknek és az előző bekezdésben említett módon földtulajdon szerzett személyeknek örökösei, amennyiben örököségi jogállásukat megfelelő örökösödési okmánnal igazolják.

A naptári év végén hatályba lépő haszonbérbeadási szerződés alapján a földtulajdonosok jogosultak, a szerződési évre, hektáronként 50 euró életjáradékra. Amennyiben a haszonbérleti szerződés éve alatt, a szerződés érvényessége megszűnik a földterület elidegenítése miatt, az egy évre járó 50 euró értékű életjáradékot, időtartammal arányosan, átszámítják és az elidegenítés napjától kezdve a volt földtulajdonosnak jár az évi 100 euró értékű életjáradék. Az életjáradék jár a haszonbérleti szerződés, illetve a tulaj-

don-elidegenítés hatályba lépésének napjától számítva, attól függetlenül, hogy mikor nyújtották be az életjáradékot igénylő kérvényt, kivéve ha az említett szerződéseket a kérvény beadása előtti évben kötötték meg, ez esetben az életjáradék a kérvény benyújtása évének január 1-től jár.

A közös földtulajdonok esetében az életjáradék egyénenként jár, arányosan a közjegyző által, az érdekelt felek megegyezése alapján, megállapított tulajdonrészesséssel. Házastársak esetében, amennyiben életéve mellett csak az egyik házastárs jogosult az életjáradékra, a tulajdonrészességi arányá-

ban állapítják meg az életjáradék nagyságát. Ha mindkét házastárs betöltötte a törvényben előírt életkort, akkor mindegyik fél számára, külön-külön, állítják ki az életjáradékra való jogosultságot bizonyító könyvecskét (carnet de rentier), a kifizetendő életjáradék pedig személyenként jár, a tulajdonrészességi arányában.

Ennek a jogosultságot bizonyító könyvecskének érvényességét évente kell láttamozni, minden év március 1-je és augusztus 31-e között, a Mezőgazdasági Kifizetések és Közbenjárások Országos Ügynöksége (Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, APIA) bárme-

lyik megyei kirendeltségén. Ezért személyesen kell eljárni vagy megbízott/gondnok/gyám (mandatar/curator/tutore) segítségével.

A láttamozáshoz szükséges:

a) Az életjáradékra való jogosultságot igazoló könyvecske;

b) A kérvényező személyazonossági igazolványa;

c) Betegség esetén az egészségügyi szakbizottság betegezet igazoló végzése, eredetiben. Az ügynökségre ennek másolatát kell leadni;

d) Ha a könyvecske láttamozását megbízott, gondnok vagy gyám útján igénylik szükséges ezeknek közjegyző általi hitelesítése, il-

letve végleges és visszavonhatatlan bírósági határozat, eredetiben;

e) 2011. szeptember 30. előtt megkötött haszonbérleti szerződés esetében ez feleljen meg az 1994. évi 16. számú, haszonbérletről szóló törvény előírásainak, 2011. október 1. utáni szerződéseknek pedig a Polgári Törvénykönyv (Codul civil) rendelkezéseinek.

A kérvények benyújtásánál az igénylőnél kell legyen a kért okiratok eredetije. Ezeket bemutatja a kérvényt átvevő tisztviselőnek, aki hitelesíti az okiratok másolatát amelyeket a kérvényhez csatol, az eredeti okiratokat pedig visszaszolgáltatja.

Az életjáradékot lejben fizetik ki, a kifizetés évére érvényes, a Nemzeti Bank által megállapított deviza árfolyam alapján. A mezőgazdasági életjáradék személyre szóló és átruházhatatlan, csak az érintett veheti fel személyesen vagy a hiteles felhatalmazással bíró meghatalmazott, elhalálozás esetén az életjáradékra jogosult törvényes örökösei. Ezeknek a szóbanforgó évre járó életjáradékot a következő év november 30-ig fizetik ki, miután bemutatják az örökösödési jogot bizonyító igazolást, az elhalálozási bizonyítvány eredetijét, valamint az életjáradékra való jogosultságot igazoló könyvecskét.

Alkotmányellenes egészségügyi törvény

Deák Levente

A fenti törvény megalkotása és hatályba léptetése óta végig vita tárgya volt a nyugdíjasokat terhelő egészségügyi járulékok kiszámítása, fizetése, közelebbről a jogszabály 259. szakasza 2. bekezdésében olvasható előírás értelmezése. A 2010. évi 107. sürgősségi kormányrendelettel eszközölt módosítás nyomán (a 2010. évi 830. *Hivatalos Közlönyben*) a törvény szövege nem lett egyértelműbb, ellenkezőleg, újabb teret engedett az eltérő közigazgatási és bírósági gyakorlat megszületésének. A vita tárgyát az képezte, hogy a 740 lej meghaladó nyugdíjából a nyugdíj teljes összegére számolták ki és abból vonták le az 5,5 %-os járulékot, tehát nem csak az említett 740 lej és a tényleges nyugdíj közötti különbözetet terhelte a járulékok befizetési kötelezettsége, ahogy ezt például a jövedelemadónál szabályozták és számolták az 1000 lej meghaladó nyugdíj esetében.

Az Alkotmánybíróság 2012. március 13-án a 223.

és a 224. számú döntéseiben – két, folyó perben megfogalmazott alkotmányellenességi kifogást tárgyalva – ki mondta, hogy az egészségügyi törvény 259. szakasza 2. bekezdése akkor és úgy alkotmányos, ha az említett egészségügyi járulékok csak a 740 lej meghaladó nyugdíjából vonják le, de nem a teljes nyugdíjból, hanem csak az említett összeg és a teljes nyugdíj közti különbözetből.

Időközben, egészen pontosan a 2012. április 18-i 256. számú *Hivatalos Közlönyben* mindkét alkotmánybírósági döntést megjelentették, ezek az interneten is elolvashatók –, ismertté váltak tehát e magas bírói fórum jogi érvei. Biztosan lesznek olyanok, akiket a nem könnyen érthető és követhető érvek és indokok részleteikben is érdekelnek. Miután ugyanez az Alkotmánybíróság eddig következetesen elutasította a hasonló alkotmányellenességi kifogásokat, arra kerestem a választ, hogy miképpen tudták az alkotmánybírósági törvény 29. szakasza 3. bekezdésében megfogalmazott

azon előírást „kikerülni”, elfogadható érvekkel alátámasztani, hogy ti. az egyszerű már meghozott döntés köti a bíróságot. A 224. számú döntésben találtam meg erre a választ, és pedig egy korábbi, a 2012. január 19-i 28. számú döntés érveire történő utalásban, mely szerint akkor csak azért nem mondták ki a vitatott törvényszöveg alkotmányellenességét, mert a kifogást, a 740 lej körül kibontakozó jogvitát nem alkotmányosságnak, hanem csak egyes egészségügyi pénztárak eltérő szövegértelmezési gyakorlatával összefüggő vitának tekintették. Vagyis – érvelt most az Alkotmánybíróság – akkor érdemben nem mondták ki a törvényszöveg alkotmányellenességét, alkotmányosságát nem is vizsgálták, így erre ebben a most tárgyalt két ügyben került sor.

Mi következik most? A sokak által feltett vagy feltehető kérdésre a választ az 1992. évi, többször módosított 47. számú alkotmánybírósági törvény 31. szakasza 3. bekezdésében találjuk meg. (A törvény újraközölt

szövegét a 2010. december 3-i 807. *Hivatalos Közlönyben* olvashatjuk.) Ebben az áll, hogy az alkotmánybírósági döntés közzététele napjától számítva a Parlamentnek vagy a Kormánynak 45 nap áll rendelkezésére ahhoz, hogy a törvény szövegét az Alkotmánnyal összhangba hozza, azaz belefoglalja a vitatott tartalmú 3. bekezdésbe azt, hogy a járulékok csak a 740 lej feletti nyugdíj összegére vagyis a nyugdíj-különbözetre számolják ki és tartásuk le az egészségügyi alap javára. Ha a jogalkotó a 45 nap alatt „nem lép”, a határidő leteltének napján a jogszabály említett szakaszának jogkövetkezményei megszűnnek (isi inceteaza efectele juridice la 45 zile de la publicarea deciziei Curtii

Constituționale in *Monitorul Oficial*) A 45 nap alatt pedig az említett törvényszakaszt jogszerint felfüggesztettnek kell tekinteni.

De mi lesz az eddig feltartott járulékok sorsa, visszakapják-e, mi lesz az eljárás? Azt tudjuk, hogy perek sokasága vár még eldöntésre, és nagyon sokan fordultak és fordulnak kérésükkel a területileg illetékes egészségügyi pénztárakhoz, kérve a járulékok visszafizetését. Ha az említett jogszabály 259. szakaszának 2. bekezdését az itt vázoltak szerint módosítani fogják, annak a törvénynek nem lesz – mert az Alkotmány szerint nem is lehet – visszamenő hatálya, tehát a keresetek, a kérelmek jogalap nélkül voltak és maradnak. Ha pedig a törvény-

módosítás elmarad, és 45 nap elteltével a kérdéses törvényszakasz jogkövetkezményei megszűnnek, az alkotmánybírósági döntések közzétételének napjáig eszközölt járuléklevonások, -feltartások jogalapja megmarad, és csak a 45 nap alatt vagy az azután levont összegek követelhetők majd vissza közigazgatási eljárásban (kérvénnyel) vagy akár perben is. Gondolom, mindezek tudatában mondta és mondja a szakminisztérium és az Országos Egészségügyi Pénztár azt, hogy a helyzetet hivatalból ők fogják rendezni, tehát per és kérvények nélkül, de csak a jövőre nézve, és nem visszamenőlegesen, amit az Alkotmány 147. cikkének 4. bekezdése tételiesen így mond ki.

Az újszülöttek nyilvántartásának új rendszere

A *Hivatalos Közlöny* április 9-i, 237. számában jelent meg az Egészségügyi miniszter 359/2012 sz. rendelete az újszülöttek nyilvántartásának új rendszeréről. Ez pontosan meghatározza, milyen esetekben lehet az újszülött magzatot élőnek nyilvánítani, illetve halottnak tekinteni. Azt is előírja, hogyan kell eljárni mindkét esetben a ható-

ságoknak, melyek hivatottak az újszülöttek nyilvántartásának vezetésére. Ugyancsak pontosítja, mi a szerepe a szülést levezető orvosnak a megszületett magzat élettani helyzetének megállapításában. A halva született csecsemők szüleinek a joga, hogy eldöntsék, kívánják elhamvasztatni, vagy eltemetni a magzatot.

Nyári virágminták

Az idén első számú kedvenc pasztell színek mellett a másik fő trend az ébredő természetre emlékeztető romantikus virágminta, mely nagy méretű, szinte élethű nagyságban kerül vászonra. Ebben a szezonban az az igazán menő, ha a legegyszerűbb szabást is feldobó mintákat keveri egymással. Lás-

suk, mit ajánlanak a divatdiktátorok a virágminta-kedvelőknek.

A Topshop kedveli a designer-együttműködéseket, a cég ezúttal a holland származású, londoni székhelyű Maarten Van Der Horsttal kollaborált. A tervező a 2012-es tavaszi szezon kulcsfontosságú elemeit

hasznalta fel a kollekcio megálmodásához, így a fővonalakat követve készítette el Hawaii-mintás, merész darabjait, melyeket nemcsak a nyári szezonra ajánl.

Mary Katranzout a virágos völgyeken kívül a minták megtervezésénél az autóbalesetek és az akváriumok élővilága is inspirálta. Köny-

nyű, szellős selyemruháit új-jatlan, ¾-es ujjú és rövidujjú fazonban is elkészítették. A klasszikus, sokoldalú formáiról ismert tervező mintás ruháinak minden nő gardrób örülne. A hazai, megfizethető márkák is felkészültek a virágdömpingre, a ruhaboltokban bőven találni virágmintás ruhákat.

Mit érdemes tudni, ha először szed valaki fogamzásgátlót?

A fogamzásgátlási módszer kiválasztásánál figyelembe kell venni a módszerek megbízhatóságát a nem kívánt terhesség kialakulásával szemben.

Ha a fogamzásgátló tabletta szedése mellett döntünk (csakis orvosi javaslatra!), az mind a megbízhatóság, mind a kényelem szempontjából jó választás. Mit kell tudni a tabletták szedésének megkezdése előtt?

Íme a legfontosabb tudnivalók: A fogamzásgátló tablettáknak két nagy típusa van: vannak a kombinált fogamzásgátló tabletták, melyek ösztrogént és gesztágent (sárgatest-hormont) is tartalmaznak, illetve a csak progeszteron-származékot (sárgatest-hormont) tartalmazó tabletták. Mindkettő hatása visszafordítható a tabletta szedésének abbahagyásával, azaz csak szedésük ideje alatt akadályozzák meg a teherbeesést.

A fogamzásgátló tabletták nagyon megbízhatóan akadályozzák meg a nem kívánt terhességek kialakulását, de ehhez az szükséges, hogy mindig pontosan szedjük a tablettát. Aki most kezdi szedni, annak érdemes órán vagy telefonon emlékeztetőt beállítani.

A fogamzásgátló tabletta kiválasztásában kérjük a nőgyógyász segítségét, aki többféle tényezőt vesz figyelembe a fogamzásgátló tabletta kiválasztásánál. Tekintettel van például a családi kórtörténetre, azaz, hogy van-e a családban trombozishajlam, fiatal korban előforduló trombotikus betegségek, mellrák. Szintén fontos a fogamzásgátló tabletta felírásánál az egyén kórtörténetét és betegségeit megismerni. Különös tekintettel a szív- és érrendszeri betegségekre, beleértve a magas vérnyomást; fontos tudni,

hogy van-e az egyénnek cukorbetegsége, autoimmun, daganatos betegsége, stb.

A fogamzásgátló tabletta kiválasztásánál a nőgyógyász figyelembe veszi az életkort, a dohányzási szokásokat, a lehetséges bőrgyógyászati problémákat, az esetleges mellfájdalmat, a fájdalmas menstruációt, stb. A fogamzásgátló tabletta első felírásánál az orvos nőgyógyászati vizsgálatot is végez, illetve ezt követően rendszeresen figyelemmel kíséri páciensét.

Ha egy fogamzásgátló tabletta bevált egyik ismerősünknek, barátnőnknek, még nem jelenti azt, hogy nekünk is az a leginkább testreszabott fogamzásgátló tabletta.

A fogamzásgátló tablettákra legtöbb esetben érvényes, hogy a menstruáció első napján kell elkezdni, ha valaki a ciklus 2-5. napján kezdi el, akkor további 7 napig kiegészítő óvszeres védekezés szükséges. A tabletta mellé csomagolt beteg-tájékoztatóban megtalálható az adott készítményre vonatkozó szedési utasítás.

Új, kombinált fogamzásgátló tabletta elkezdésénél peccsételő vérzés jelentkezhet, mely a szedés első három hónapjában nem tekinthető kórosnak. Ez viszonylag gyakori jelenség, emiatt nem javasolt idő előtt abbahagyni a fogamzásgátló szedését. A csak gesztágent tartalmazó fogamzásgátló tablettáknál szabálytalan időközönkénti hüvelyi vérzés jelentkezhet, ez nem utal a tabletta hatékonyságára.

A fogamzásgátló beteg-tájékoztatóját olvassuk el, és őrizzük meg, a későbbiekben szükség lehet a benne foglaltak ismeretében, például antibiotikum szedésekor, hasmenés, hányás esetén.

Amennyiben bármilyen mellékhatást tapasztalunk, keressük fel a nőgyógyászt.

Programajánló

Hókirálynő

Helyszín: Székelyudvarhely, Művelődési Ház. Időpont: április 27., péntek, 13 óra.

A gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház klasszikus mesével vendégszerepel áprilisban: Andersen – J. Svarc: *Hókirálynő* című mesejátékát nem csak a gyerekbérletes nézőknek ajánljuk.

Napjainkban egyre fontosabb az alapvető emberi értékek hangsúlyozása, az összetartozás, a család, a szeretet elsőbbsége a rideg racionálisan szemben. Egy kisfiú és egy kislány történetét meséljük el a gyerekkortól a felnőtté válásukig, ahol a kis-

lány (Gerda) emberfeletti elszántsággal küzd meg a „hídeg” rációt megszemélyesítő Hókirálynővel, csak hogy visszakapja tőle, és hazavigye a legjobb barátját, Kayt.

Jubileumi kiállítás

Helyszín: Kézdivásárhely, Incze László Céhtörténeti Múzeum. Időpont: április 27., péntek, 17 óra.

A Nagy Mózes Elméleti Líceum és az Incze László Céhtörténeti Múzeum tisztelettel meghívja a kézdívarhelyi rajztagozatosok 40 év a művészet bűvöletében című jubileumi kiállításának megnyitójára. A jelenlévőket köszönti Bejan András

és Dimény Attila igazgató. A kiállítást megnyitja Dr. Mocsáry Gondos Beáta igazgatóhelyettes.

Tűzmadár Kolozsváron

Helyszín: Kolozsvár, Irish Music Pub. Időpont: április 27., péntek, 21 óra. A 2011-es *Almok* album dalai először szólalnak meg Kolozsváron.

Szöke Nikoletta jazzkoncert

Helyszín: Kézdivásárhely, Art Caffé. Időpont: április 27., péntek, 21 óra 30 perc. Szöke Nikoletta 1983-ban született Zalaegerszegen zenész családban. Négy éves, amikor Budapestre költöznek. Noha cimbalmos édes-

apja révén születésétől zene veszi körül, zenei tanulmányokat csak az érettségi vizsgát követően kezd el folytatni az ismert és elismert magyar jazzzenészes, Winand Gábor növendékeként 2002 januárjában. Alig fél évvel az első énekóra után már a Magyar Rádió 6-os Stúdiójában koncertezik, melyet élőben közvetítenek országszerte.

Vársonkolyos Fesztivál

Helyszín: Vársonkolyos. Időpont: április 27., péntek – április 29., vasárnap.

Fellépnek: Horace Dan D (Techno), Dudu (DnB), MC Tina (DnB), Morris (Dubstep), DuBase (Dubstep), Viktor Nagual (Trance/ChillOut), Adrianho (Tech House), Anas Hassani(Tech

House), MadLiquid (Dub/DnB), Akula (Dubstep), Replicator (DnB), K-rob (DnB), Elix (DnB), Axel (House), Bizare (House), Matula (Breaks), Cheater (Electro), Mozer (Breaks), Anobium (Fidget House), Acetonz (Liquid), Janis Guest DJ (Cluj), Gizmo (Deep House), Blackie (Tech House), Trakz (Trance), Flaavis (House), Deepnb (Liquid), Klaus EB (Oldschool Hip Hop), Gezus (Hip Hop), Middelud (DnB), The Jacks (Rock), Any Sound (Rock), VJ Nyx.

Tetoválás kiállítás

Helyszín: Kolozsvár, Uptown Café. Időpont: április 28., szombat, 19 óra.

Meghívott tetováló szalonok: BasTatto & Gallery-

Art, Bizzart Tattoo és Old Bastards Tattoo.

Balogh Béla előadása

Helyszín: Csíkszereda, Szakszervezetek Művelődési Ház. Időpont: április 28., szombat, 19 óra.

Balogh Béla előadásának címe: *A szeretet törvénye*. Spirituális utak és útvesztők.

Családi nap a Hója erdőben

Helyszín: Kolozsvár, Hója erdő. Időpont: április 28., szombat, 12 óra.

Lovasijázzzattal, ökörsütéssel és koncerttel egybekötött Családi nap lesz a Hója erdőben, a Majális réten. Lesz cigányzene, bográcsozás, valamint az egész napos program zárásaként táborút.

Rákkeltő növények

A növények gyógyító erejének sokfélesége napjainkban mind többünk számára egyszerű, de igen fontos lehetőség a természetesebb életre, illetve a kockázatmentes gyógyulásra. De vajon léteznek-e olyan növények is, amelyek ellenkező, azaz károsító hatásúak, netán egyenesen okozói lehetnek egyes elváltozásoknak, tüneteknek, betegségeknek?

Igen, vannak olyan növények-szerencsére nem túl sok –, amelyek egyes anyagcseretermékeik, hatóanyagaik révén okai lehetnek egyes tünetcsoportoknak. E növények legfontosabbjait szeretnénk most bemutatni.

Erdeinkben, parkjainkban, a kertekben gyakran találkozhatunk az igen dekoratív saspáfránnyal.

Az igazi veszélyt az jelenti, hogy a növényben található rákkeltő (karcinogén) vegyület állati eredetű élelmiszerekbe juthat át. Míg a haszonállatok húsa nem, addig tejük sajnos szerepelhet ilyen közvetítőként. A vizsgálatok és számítások szerint például a szarvasmarhák szervezetébe jutó rákkeltő molekula 8-10 százaléka válassztódik ki a tejjel, s az ilyen tej fél liternyi mennyiségét fogyasztó személy akár 10 mg karcinogén anyagot is felvehet. Ráadásul a felvett anyag hatásának hosszú ideje semmi érzékelhető jele, tünete nincs.

Mindössze néhány éve derült fény arra, hogy a saspáfrány nemcsak tartalmazza a veszélyes anyagot, hanem a növényből a talajba is kerülhet belőle, azaz van elvi lehetőség az anyag mikro-mennyiségének esetleg az ivóvízbe jutására is. Mindezek fényében a saspáfrány rákkeltő hatású növények sorának első helyén áll.

A közönséges aggófű, a fészekvirágtatók családjának

tagja, viszonylag kistermetű, lágyszárú, egy- vagy két éves növény. Levelei élénk zöldek, szárnyasan hasogatottak, szélük fogazott, az alsó levelek nyelesek, a felsők szárölelők, a levélváll füles. A virágzás igen hosszú: márciustól akár novemberig is tarthat.

A növény – hasonlóan sok más aggófű fajhoz – pirrolizidinvasz alkaloidokat (legveszélyesebb a senecionon) tartalmaz, körülbelül összesen 0,5 százaléknál többet. A növényvel szennyezett takarmányt fogyasztó állatok esetében aggófűmérgezés (szenciózis) következhet be. A pirrolizidin alkaloidok oxigenáz enzimek révén pirrolizidin alkaloidokká alakulnak, melyek a makromolekulák kémiai módosítása révén karcinogén hatásúak.

A martilapu egy érdekes, szintén fészekvirágtató, hengeres gyökértörzsű, évelő faj. Kora tavasszal (február–március) jelennek meg a virágok, majd csak ezt követően fejlődnek ki a levelek. Az aranysárga, csöves és nyelven virágokból álló virágzatok tökocsányon nyílnak, amelyet pirosas-barnás pikkelylevelek borítanak.

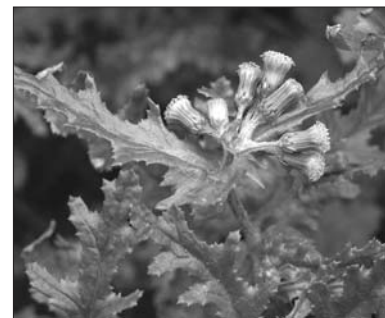
A fekete nadálytő erőteljes gyökértörzsű, érdes hajtású, évelő növény, az érdes levelek családjának tagja. Szára 30-80 centiméter magas, nagy tölevelei (25 centiméteresek is lehetnek) tojásdadok

Fekete nadálytő

Kapotnyak

Aggófű

Farkasalma

Martilapu

Saspáfrány

vagy lándzsásak, nyelesek. A szárlevelek kisebbek. Virágai különböző színűek lehetnek: általában a harang alakú párta vörös, ibolyás, de lehet sárgás vagy fehér is. Virágai levélhóalj kunkorvirágzatot alkotnak. A virágzás ideje: május-július között. A nadálytő Eurázsiaiban őshonos növény. Mocsárrétek, vízpartok, nedves rétek igen gyakori, néhol tömeges faja. A nadálytő legfontosabb hatóanyaga a rákkeltő hatású szimfitin, amely a növény levelében, gyökerében 0,2-0,3 százaléknál több mennyiségben fordul elő.

A közönséges farkasalma hengeres, elágazó, taracszerű gyökértörzsű növény. Szára egyenes, 50-70 centiméteres, nem fásodó, felső részében majdnem kúszó. Levélállása szórt, levelei nagyok, bőrszerűek, mélyen szíves alakúak. Virágai a levélhóaljban, leginkább

hármával-ötösével nőnek.

A sárga virágok kétoldali szimmetriájúak, forrtak. A virágszerkezet sajátosan alakult ki annak érdekében, hogy a megporzó rovarok ne távozhassanak virágpornélkül. A farkasalmában gyanítják és éterikus olaj mellett – főként a földbeli szervében és magjaiban – alkaloidszerű arisztolochiasavat és keserűanyagokat találhatunk. A növény (termések, magok) nagyobb mennyiségének fogyasztását követően erős (néha halálos) mérgezés következhet be, jellegzetes tünetektől kísérve (hányás, a gyomor és béltraktus ingerlakenyése, görcsök, szivritmus gyorsulása, vérnyomás-csökkenés, vesepanaszok), az arisztolochiasav azonban hosszabb távon, kis dózisban tumorképző, illetve mutációkat létrehozó tulajdonságú. A vegyület arisztolochia-laktammá alakul, amely DNS-

molekulához kapcsolódik, kiváltva így a genetikai alapú súlyos következményű módosulását.

A kapotnyak kistermetű, évelő erdei növény, gyökértörzse hengeres, vízszintesen kúszó, szaga borsszerű, íze csípős, keserű. A talaj fölé egy 6-8 mm vastag tengellyel emelkedik, amelyet pikkelyes allevek borítanak. Örökzöld levelei párosával, átellenesen nőnek, hosszú nyelűek, vese alakúak, bőrszerűek, színi részük fényes. A kancsó alakú, kicsi, hússzínű-barnás virágok hosszú kocsányúak, legtöbbször az avar alatt rejtőznek. Virágzásuk korai, a III-IV. hónapban nyílnak. A virágok megporzását sajnos és igen ritka módon csigák végzik. Nyirkos, sötét lombterdőkben, ligeterdőkben, kertekben néhol tömegesen, az aljnövényzetet meghatározó fajként jelenik meg.

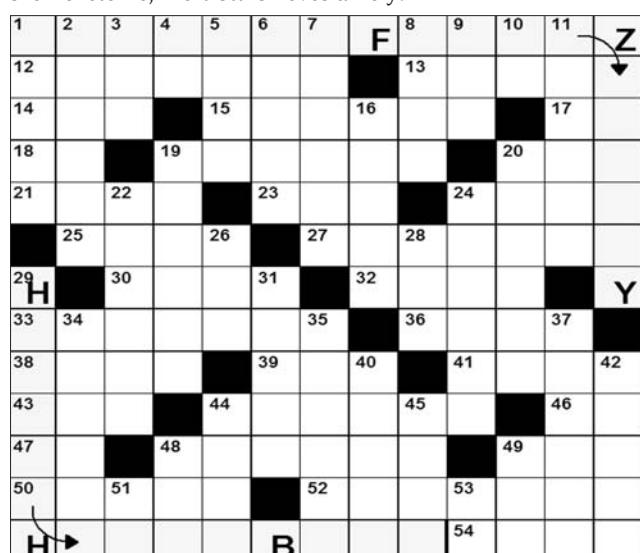
A növény minden része 1-2 százalékban illóolajat tartalmaz, amelynek fő komponense (körülbelül 90 százalékos arányban) az alfa- és béta-azaron. Ezenkívül cse-reanyagok, gyanták, nyálkaanyagok fordulnak még elő. Valamikor gyógynövényként is szerepelt (a teljes növény képezte a drogot, beleértve a gyökértörzset is), a népgyógyászat hánytató-szerként, vizelethajtóként alkalmazta. A növény mérgező hatása főként az arazontartalmával függ össze. Az újabb kutatások arra utalnak, hogy az azaron és származékai rákkeltő hatásúak!

A bemutatott növények – különösen az „első számú közellenség”, a saspáfrány – rákkeltő hatását egyértelmű vizsgálatok igazolják. Bár többségük nem szolgál közvetlen emberi fogyasztásra, hatásairól, illetve e lehetőségekről jó tudni.

Hajón

Egy controller nyári szabadságát karib-tengeri hajóúton tölti. Miután sokat látott szemei megszokták az új környezetet, lelkesen a kapitányhoz fordul:

– Hihetetlen, mi minden befér a kabinban levő kis faliszekrénybe! A vállalatunknál is szükség lenne ezekre az ügyes szerkezetekre, mert ott is kevés a hely!

Erre a kapitány:

– Már megbocsásson uram, ... (poén a rejtvényben)

Vízszintes: 1. A poén első része. 12. Kovászna megyei település. 13. Orrjelző. 14. Magához von. 15. Világhírű szállodalánc. 17. Szakáll szálai! 18. Motorbelső! 19. Békafajta. 20. Vacogás szava. 21. Ókori állam az Arab-félszigeten. 23. Kapotnyak. 24. Kovászna megyei település. 25. Értékes szörme. 27. Nincs megfűszerezve az étel. 30. Annyi ...; egyenlő. 32. Sündisznó becézve. 33. A másik helyről. 36. Titulus. 38. Kolumbusz Kristóf egyik hajója. 39. Kukucska. 41. Bútortípus. 43. Könyörög. 44. Távolagságot pontosan bemér. 46. Kintről. 47. Micsoda? 48. Vél. 49. Álhal. 50. Horgony, vasmacska. 52. Mesebeli altatószer. 54. Grófság Nagy-Britanniában, székely Mairstone.

Függőleges: 1. Nedves a levegő. 2. Ezt követően. 3. Módosított a-hang. 4. Zöld Demokraták (röv.). 5. Ámbár, de. 6. Téves a jegyzék. 7. Órlüzeme van. 8. Hívesünk szüleje. 9. Lett (rég.). 10. Ugyancsak. 11. Tolvaj madár. 16. Az osztrák katonák csúfneve a kuruc korban. 19. ... Habsudová; szlovák teniszező. 20. Hazai író (Tibor). 22. Mikrofonba felolvas. 24. Siralom. 26. Amerikai TV-csatorna. 28. Elvisel. 29. A poén második része. 31. ...-nyáron; mindig. 34. Csúcs a Mecsekben. 35. Hajlandóságot mutat valamre. 37. Délkelet-ázsiai majomfajta. 40. Kendő. 42. Papírra jegyzetelt. 44. Áruházlánc. 45. Mihók mesetársa. 48. Előtag: föld. 49. Keserű gúny. 51. Kabay János monogramja. 53. Művelődési Központ (röv.)

			3	5	9	6	
	7					3	2
	8						
						5	
	2	1			4	8	6
		3				4	
			5	4			7
		7	2	6			9
1				9			

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

4	1	3	6	9	8	7	2	5
8	7	5	2	3	1	9	4	6
2	6	9	5	7	4	3	8	1
9	2	7	3	8	6	5	1	4
5	3	8	4	1	7	2	6	9
6	4	1	9	5	2	8	7	3
1	5	2	8	4	3	6	9	7
3	8	4	7	6	9	1	5	2
7	9	6	1	2	5	4	3	8

Lett népmesék

Végtelen hazugságok

Jól hallgassátok, hogy mit fogok most mesélni! Egyszer láttam két sült kakast, amint repültek, nagyon gyorsan repültek, és a hasuk az eget érte, a hátuk a földet szántotta.

Egyszer egy kovács üllő meg egy malomkő úszott nagyon lassan a Daugaván, a parton egy béka ült és két ekevasat falatozott. Ez éppen Szent Iván napján történt.

És egyszer három férfi meg akart fogni egy eleven nyulat. Falábuk volt: az egyik vak volt, a másik néma, a harmadik pedig nem tudta a lábát mozdítani. De a vak elsőnek pillantotta meg a nyulat, a néma odakiáltott a sántának, az pedig elkapta a nyulat.

Voltak, akik a szárazföldön hajóval akartak menni, el is úsztak a rozsföldön és az erdőn át egy magas hegyig, ott elsüllyedtek mindannyian. A rák a kutya helyett nyulat kergetett, és a háztetőn egy tehén aludt, maga mászott fel oda.

És van egy ország, ahol a legyek akkorák, mint minálunk a kecskék.

De most már ki kell nyitni az ablakot, hogy a hazugságok elrepülhessenek.

A nagy erősek

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy férfi, akinek volt egy fia. A fiú olyan erős volt, hogy az egész környéken nem talált senkit, akivel össze

tudta volna mérni az erejét. Ezért úgy döntött, hogy a másik járásban kell ellenfelet keresni. Elment egyik nap, elment másik nap, de sehol senkit sem talált. Végül beement egy házba, ahol egy öregasszony két szakajtónyi lepényt sütött.

„Fiam, merre jársz itt?” – kérdezte a legényt.

„Ellenfelet keresek, hogy megbirkózhassam vele.”

„No, amikor megjön a két fiam, akkor birkózhattok.”

Az öregasszony megsütött még egy szakajtónyi lepényt, és várta a fiait. Egy idő múl-

va mindketten megjöttek, mindegyiknek egy-egy szarvas volt a hóna alatt és egy-egy őz a kisujján. Az anyjuk eléjük tett egy-egy szakajtónyi lepényt és a harmadik szakajtóhoz hívta a vendéget. Jóízűen elfogyasztották az összes lepényt és kiittak fél-félhordányi sört.

A vendég azonban nem tudta megenni az összes lepényt és kiinni a sört. Ezt látva a legényeknek elment a kedvük a birkózástól, és úgy döntöttek, hogy inkább reggel fognak megküzdeni.

Az öregasszony az egyik

fiának az egyik ajtó mellett, a másiknak a másik ajtó mellett ágyazott meg, a vendégnek pedig a szoba közepén. Éjjel az egyik fiú tüsszentett, de olyan hatalmasat, hogy ettől a vendég elrepült a szoba közepéről a másik ajtóig, pont a másik fiúra.

Ekkor az a fiú is tüsszentett, és a vendég visszarepült az első fiúhoz, és ez így ment egész éjjel, úgy repkedett, mint egy tollpihe. Reggelre őneki ment el a kedve a birkózástól, mindjárt el is szaladt, de a legények észrevették és szaladtak utána. Sze-

rencsére a szegény összefutott egy férfivel, aki a vállán hatalmas gerendát cipelt, és megkérte, hogy mentse meg az üldözőitől. A férfi ledobta a válláról a gerendát, elkapta a legényeket, bedugta egyiket a nadrágja egyik, a másikat a nadrágja másik zsebébe és így szolt: „No, most eredj tovább, míg a zsebemben vannak. Amikor már nem foglak látni, kieresztem mindkettőt!”

Otthon a fiú csodálkozva mesélte: „No, még ilyet! Én erős vagyok, de addig mentem, míg nem találtam olya-

nokat, akiknek a kisujjuk is erősebb nálam. Ez a kettő erős volt, míg nem akadt egy harmadik, még erősebb!”

A szerencse teljesített három kívánságot

Szerencse anyó egyszer, amikor a világot járta, egy késő téli este bekopogtatott egy magányos kis házba, hogy megmelegedjen. Amikor ment el, odahívta a gazdasszonyt és ezt mondta neki: „Mivel megengedted, hogy megmelegedjem, teljesítem három kívánságodat.”

„Süljön kolbász a tűzhe-lyen!” – mondta gyorsan a gazdasszony. És a kolbász azon nyomban meg is sült.

A gazda azonban felkiáltott: „Ej, te semmirekellő! Nőtt volna inkább az orrodra a kolbász. Miért nem kívántál pénzt, gazdagságot?”

Abban a pillanatban, amint a gazda kimondta ezeket a szavakat, a nő orrához nőtt a kolbász, amit le nem tudott onnan venni. Ekkor a férfi megjött és megkérte Szerencse anyót, hogy vegye le a felesége orráról a kolbászt.

Szerencse anyó le is vette, miközben ezt mondta: „Ostobaságotokban nem ti vagtok az elsők, akik nem tudtátok hasznát venni az ajándékomnak. Három dolgot adtam, de ti hármát elvesztettetek, Isten veletek!”

(Fordította: Dabi István)

Tizenkét hónap a természetben

Madárlesen című verssel fogadtak Bikfalván a Zöld utat a turistáknak elnevezésű táborban a sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Líceum első és harmadik osztályos tanulói.

*Korán reggel ébred a kert
A sok madár dalolni kezd.*

*A lombsátor árnya alatt
Csicseregnek a madarak.
Köszöntik a virradatot,
Üdvözlők a kelő napot.*

*Új napra ébredt a világ,
Harmatos még fű, fa, virág.*

*Trillázásuk messzire száll,
Ébred tőle a zöld határ.*

*Kicsalják Ritát a kertbe,
Nézi őket elmerengve.*

*A madárdal bűvöletes,
Szebb, mint bármely CD-lemez.
Megtölti az ember szívét
Szébbé teszi az életét.*

Megtudtam, hogy egy hosszú lefutású, pontosab-

ban egyéves projektről van szó, amiben a líceum minden diákja első osztályostól a tizenkettedik osztályosig részt vesz. Dicséretes a kezdeményezés, példaértékű, jó látni, hogy tanárok, diákok közösen tesznek konkrét lépéseket, hogy szebb vonzóbb legyen a környezetünk. Forró Viola és Balogh Andrea tanítónők felügyelete alatt zajlanak az e heti programok. Szelektív hulladékgyűjtés, szemétből művészet témák mellett a vándormadarak is szerepet kaptak. Figyelemmel hallgatták az előadást a diákok, örvendtek, hogy széleskörű ismeretük van madaras témában. Az előadás végén „házi feladatot” is kaptak a lelkes diákok: le kell rajzolniuk a két közismert és közkedvelt vándormadarukat, a fecskét és a gólyát. A rajzok május tizedikén, a madarak és fák napi ünnepségen lesznek megtekinthetőek a többi kreatív munkákkal közösen a líceumban kialakított zöld sarkokban. Ebéd előtt táncra is sor került, mozgásra fogta a gyerekeket Ida, az Ida Aerobik oktatója, és rövid idő alatt megtanult egy koreográfiát mindenki.

Kelemen László

Ágy végéhez rögzíthető játéktartó

Nem kell mást tenned ehhez a hangulatos tárolóhoz, csak kutass egyet a rongyos zsákban, s amit találsz, kivágod, és megvarrod.

Szükséges eszközök: oló, tű, varrócérna, kidobott textíliák (főként farmer).

Elkészítés: Alapnak keress egy nagyobb textildarabot, ami körülbelül befe-

di az ágyad végét. Kinőtt, kidobott farmernadrágoknak vágd le a zsebeit, majd egyenként, szimmetrikusan egymás mellé helyezve varrd fel őket. A farmernadrág dekékpántájával beszegheted, a nadrágszjij bűjtatókból pedig akasztókat varrhatsz rá. Apróságok tárolására alkalmas. Jó szórakozást!

Hétfégi mellékletünk *Életmód* és *Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette

